

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Adam Simota

Soudci a sociální síť

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jan Chmel, Ph.D.

Katedra: Katedra politologie a sociologie

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 6. 8. 2024

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 122 600 znaků včetně mezer.

V Praze dne 6. 8. 2024

Adam Simota

PODĚKOVÁNÍ

Za pomoc, ochotu i důvěru děkuji vedoucímu práce Janu Chmelovi. Pomohl mi najít téma, které mě upřímně zajímá a s obdivuhodnou trpělivostí mě podporoval v dalším psaní.

Děkuji též kolegyním a kolegům, kteří se k textu vyjádřili v rámci specifického vysokoškolského výzkumu: Jessice Jirůtkové, Janu Novotnému, Andree Procházkové, Davidu Vítovcovi, Marii Kohoutové, Anastázii Vítkové, Kryštofovi Doležalovi, Anežce Hrubé a Zuzaně Ambrozkové. Jejich cenné rady a připomínky práci na mnoha místech prospěly.

Za mnohé vděčím rovněž organizátorům a účastníkům výjezdních seminářů z ústavního práva, díky kterým jsem zjistil, jak dobře mi je ve společenství učitelů a studentů Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Děkuji i všem osloveným soudcům a soudkyním, kteří mi k tématu práce poskytli rozhovor.

V neposlední řadě děkuji mé partnerce, rodičům i přátelům za to, že tu pro mě vždy jsou. Nikdy si toho nepřestanu vážit.

Tato diplomová práce vznikla v rámci projektu SVV 260 619/2023 *Právníci a právo v mezioborové perspektivě*.

Obsah

Úvod	1
1 Být, či nebýt na sítích?	3
1.1 Důvěra, důstojnost a zdrženlivost	3
1.2 Sociální sítě jako prostředek pomoci justici.....	6
1.3 Soudci na sítích – mantinely	8
1.3.1 Zákonné mantinely svobody projevu soudců.....	9
1.3.2 Mantinely veřejných vystoupení soudců definované etickými kodexy.....	13
1.3.3 Dobrovolné sebeomezení soudců.....	16
2 Aktivita soudců na sítích.....	19
2.1 Přátelství a sledování.....	20
2.2 Blokování	23
2.3 „Postování“, „lajkování“ a další virtuální kratochvíle	24
2.3.1 Nedůstojné příspěvky a příspěvky ohrožující nestrannost.....	25
2.3.2 Soudci a politické otázky týkající se justice	29
2.4 Příklady z praxe v projevech konkrétních soudců	31
3 Soudy a sociální sítě.....	34
3.1 Ústavní soud České republiky	35
3.2 Nejvyšší správní soud	38
3.3 Nejvyšší soud	39
3.4 Evropský soud pro lidská práva a Soudní dvůr Evropské unie na X.....	40
3.5 Dílčí závěr	41
4 Hlubkové rozhovory se soudci o sociálních sítích.....	43

4.1	Rozhovory se soudci	44
4.1.1	„No musím se hlídat...“ aneb autocenzura očima soudců.....	44
4.1.2	Vnitřní problémy justice – kolegiální versus veřejný zájem	45
4.1.3	Různá svoboda projevu napříč články soudní soustavy?	46
4.1.4	Moje, tvoje nebo naše právo	47
4.1.5	Lajky, přátelení a příspěvky	48
5	Závěr	50
6	Přílohy	52

Úvod

Tento text se věnuje soudcům na sociálních sítích. Ve virtuálním prostoru platform, které každý den využívá nezanedbatelná část světové populace, se na jednom místě protínají různé světy. Po otevření webové stránky X (dříve Twitter) je možné v několika po sobě následujících příspěvcích narazit na vtipně bizarní meme, drastické záběry ze zrovna probíhající odporové války, informaci o včerejším fotbalovém zápase a komentář ústavního soudce k nedávno rozhodnuté kauze.¹

Střet různých světů, nebo chcete-li *bublin*,² mi připadá fascinující. Umně se pohybovat v chaotickém prostoru sociálních médií zpravidla vyžaduje jejich pochopení. Část aktivních uživatelů těchto sítí jistě příliš nepřemýšlí nad dopady svého online jednání. Nelichotivou digitální stopou ohrožují zpravidla sami sebe, v horším případě prostřednictvím vlivu, kterého lze díky širokému publiku dosáhnout, pak i své adresáty. U soudců je riziko rozšířeno o úroveň stavovskou – nevhodným chováním může soudce poškozovat soudnictví jako celek. Současně ale justice díky sociálním sítím získala prostředek k budování důvěry, polidštění soudcovské funkce a jejího přiblížení veřejnosti společně se zdrženlivou ukázkou soudců, jako kladných vzorů. Nad oběma rozměry využití sociálních sítí se práce zamýšlí a ilustruje je na konkrétních příkladech z domácího prostředí.

Nepokládám za škodlivé na tomto místě přiznat, že k sociálním médiím a soudcům na nich přistupuji s opatrným optimismem; domnívám se, že online aktivita může justici více prospět než ublížit, obzvlášť pokud bude k problematice přistupováno s cílevědomým respektem.

¹ Za takový mix samozřejmě vděčím především mně na míru ušitému algoritmu. Mám ale pocit, že ilustruje i zkušenosti dalších uživatelů, a především šíří toho, co na sítích lze najít – totiž všechno.

² Dostupná literatura tvrdí, že lidé jsou nejen ve svých reálných životech, ale i ve virtuálním prostoru uzamčeni v těžko dostupných sociálních bublinách; většina z nás je ovšem ve více než jedné takové bublině; máme víc než jeden okruh zájmů a lidí, ve kterém se pohybujeme. Zatímco v reálném světě musíme zpravidla překonávat časové i prostorové překážky, abychom se mezi „našimi“ bublinami pohybovali, ve virtuálním prostoru jsou všechny na jednom místě. Srov. např. NIKOLOV, Dimitar et al., 2015. *Measuring online social bubbles*. PeerJ Computer Science. Vol. 1, s. e38. DOI 10.7717/peerj-cs.38.

Limitem textu je nedostatek zdrojů dotýkajících se přímo rozebíraného tématu – ke svobodě projevu právníků, profesní etice ve vztahu k veřejným vystoupením i samostatně sociálním sítím bylo již napsáno leccos, nová literatura navíc vzhledem k aktuálnosti problematiky neustále vzniká³, vztah soudců a sociálních sítí byl ale pouze předmětem několika relativně nových kvalifikačních prací. Vzhledem k nedostatku existující odborné literatury a důležitosti tématu lze považovat za podstatné tyto mezery vyplnit. Právě o to se tato práce pokouší.

Ambicí textu není a nemá být soudcům poskytnout příručku k používání sociálních sítí. Jedná se o zmapování dostupné literatury, mantinelů na zákonné úrovni i v kodexech a konfrontaci těchto pramenů s realitou.

Části textu jsou recyklátem mých prací v rámci soutěží studentské vědecké a odborné činnosti. Vzhledem k nepřetržitému vývoji v probírané oblasti byly ovšem aktualizovány, revidovány a rozšířeny.

V minulosti se veřejnost se soudci potkávala především v kontrolovaném prostředí soudních síní. S nástupem tradičních médií se jejich prostřednictvím část soudců odhodlala svou činnost komentovat i veřejnosti mimo soudní síň. Příchod sociálních sítí umožňuje každému soudci sdílet se zbytkem společnosti cokoliv dle libosti. Má smysl zkoumat, jak soudci do veřejného fóra přispívají a hledat hranice, jejichž vytyčení si společnost může nárokovat.

Text v první kapitole představí principy, které hrají v kontextu svobody projevu v online prostoru u soudců hlavní roli, a upozorní na tuzemskou zákonnou úpravu a vydané etické kodexy. Druhá kapitola nabídne konkrétní příklady aktivity soudců na sítích v konfrontaci s vymezenými etickými dilematy a teoretickým ukotvením problematiky. Stručná třetí kapitola poukáže na dosud téměř nezkoumané otázky související s činností soudů-institucí na sociálních sítích a upozorní na možné problémy na příkladu vybraných soudů. Čtvrtá kapitola obsahuje reflexi rozhovorů vedených s desítkou českých soudkyň a soudců na téma diplomové práce a představuje tak pohled aktérů justice. Následuje závěr a seznam příloh, na které je v textu průběžně odkazováno.

³ V době finalizace textu například STEHLÍKOVÁ, Jana, 2023. *Should judges be temperate in their speech?* Legal Ethics. Vol. 26, č. 2, s. 276–296. DOI 10.1080/1460728x.2024.2341349.

1 Být, či nebýt na sítích?

Ptát se dnes soudců, jestli mohou být na sociálních sítích, je podle Martina Kopy stejně užitečné jako přemýšlet nad tím, zda by měli chodit ven.⁴ Facebook v České republice používá téměř polovina obyvatel, na Instagramu jsou přes tři miliony Čechů, účet na síti X má milion a půl tuzemských uživatelů, na TikToku jsou jich bezmála dva miliony.⁵

Být, či nebýt na sociálních sítích je tak v jistém slova smyslu minimálně stejně obvyklé. Je celkem bez pochyb, že i soudci jsou lidé a stejně jako ostatní lidé dýchají, chodí ven a baví se, tak mají sociální sítě, a ne vždy jsou pouze jejich pasivními uživateli, pozorovateli jiných. Soudci ale na rozdíl od „obyčejných“ lidí nechraní pouze důvěru v sebe sama, nerepresentují jen svou důstojnost. Jsou představiteli stavu, instituce a státu. Důvěra v soudce-jednotlivce předznamenává důvěru ve stav-instituci. Důvěra je současně v právním státě tím, s čím justice nepřetržitě pracuje, na čem stojí opodstatněnost její činnosti, díky čemu jsme ochotni jí svěřit moc nad lidskými osudy a v neposlední řadě i to, o co se může opřít v případě nouze.⁶ Důstojnost je pak prostředkem důvěryhodnosti – instrumentální hodnotou v posledku chránící důvěru a budící tolik potřebnou autoritu.

1.1 Důvěra, důstojnost a zdrženlivost

Lze jistě pracovat s argumentem, že nejdůvěryhodnější a nejdůstojnější jsou soudy tiché, hovořící k lidu pouze rozhodovací činnostmi. Nezřídka se setkáváme s názory

⁴ ČERVÍNEK, Zdeněk., *Leviathan: Podcast o ústavním právu. Soudci na sítích: Rozhovor s Martinem Kopou*. Online. Praha, In: Spotify, 12. 7. 2022. Dostupné z: <https://open.spotify.com/episode/5yKgBRdAKVZfcxDSxDuvGo?si=476c8754545a4966>. [citováno 2023-02-03].

⁵ Srov. např. Autor neznámý, *Největšími sociálními sítěmi v Česku zůstávají YouTube a Facebook*. In: MediaGuru, Online. Praha, 27. 2. 2023. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/02/nejvetsimi-socialnimi-sitemi-v-cesku-zustavaji-youtube-a-facebook/>. [citováno 2023-02-03] nebo ČERNOVSKÝ, Tomáš. TOP 10 SOCIÁLNÍ SÍTĚ: KDO JE POUŽÍVÁ A PROČ NA NICH PROPAGOVAT SVŮJ BYZNYS?. *cernovsky.cz*, Online. Praha, 23. 8. 2021. Dostupné z: <https://www.cernovsky.cz/marketing/top-10-socialni-site/>. [citováno 2023-02-03].

⁶ ZILIS, Michael A., 2015. *The limits of legitimacy: dissenting opinions, media coverage, and public responses to Supreme Court decisions*. Ann Arbor : University of Michigan Press. ISBN 9780472072743, s. 171-174.

o zdrženlivosti jako podstatném rysu soudcovských projevů.⁷ Zdrženlivost ve smyslu rozvážnosti je jistě na místě a tvoří nedílnou součást důstojného výkonu soudní moci. Její porušení například ve vztahu k aktuálně rozhodovaným věcem nebo politice by mohla kromě následků čistě reputačních (ohrožení důvěry či důstojnosti) hrozit i postihem kárným.⁸ Hovoří-li však někdo o zdrženlivosti jako o úplném odmítnutí veřejných projevů, pohybujeme se na tenkém ledě, tím spíš vyslovuje-li takový názor na sítích předseda České advokátní komory.⁹ Takový postoj je udržitelný snad v případě, dokud má justice stabilní dlouhodobou důvěru občanů¹⁰ a nikdo na ni neútočí – soudci žijí ve vakuu.¹¹ Jen těžko se ale v takovém případě kolos, kterým justice bezpochyby je, vyvaruje obrazu šedé masy úředníků,¹² kteří nejspíš pracují poctivě, ale moc o nich

⁷ Srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2017, sp. zn. IV. ÚS 2609/16, rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016 č. j. 16 Kss 1/2016-55, rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, č. j. 13 Kss 1/2015-112, nebo ANGYALOSSY, Petr., HAVELEC, Radovan. a kol. *Etický kodex: Etické zásady chování soudce*. Nejvyšší soud České republiky. Online. Brno, červen 2020. Dostupné z: [https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/\\$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20\(2\).pdf](https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20(2).pdf), str. 23. [citováno 2023-02-08].

⁸ Srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 5.9.2016, sp. zn. I. ÚS 2617/15, bod 79: „*Soudce zejména nesmí svými projevy narušovat důvěru veřejnosti v to, že bude rozhodovat v souladu se základními principy demokratického právního státu, a důvěru v nestrannost a nezávislost soudní moci. Soudce musí být zdrženlivý v projevech týkajících se politické soutěže, zejména veřejného hodnocení jednotlivých kandidátů či volebních stran a uskupení nebo tvorby politických koalic. Každý případ je však nutné posuzovat individuálně s přihlédnutím ke všem okolnostem, přičemž je nutné vzít v potaz zejména postavení soudce, který projev pronesl, místo a způsob projevu, obsah jeho výroků a celkový kontext, ve kterém tyto výroky byly učiněny.*“.

⁹ Srov. Příloha č. 1, advokát Robert Němec, toho času předseda České advokátní komory, například na sociální síti X soudním institucím doporučuje sdílení maximálně právních vět s částí odůvodnění. Jan Kudrna v rozhovoru pro iRozhlas v jiném kontextu zmiňuje, že „*Soudům po celém světě svědčí určitá zdrženlivost, a to i jejich soudcům a funkcionářům.*“, MATOŠKA, Lukáš. Pořad Pro a Proti, *Soudům i soudcům svědčí zdrženlivost, kritizuje politické komentáře Rychetského právník Kudrna*. Online. Praha. In: Český rozhlas, 10. srpna 2023, dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ustavni-soud-rychetsky-kritika-jan-kudrna_2308101307_har. [citováno 2024-06-03].

¹⁰ Data o důvěře vybraných institucí včetně Ústavního soudu lze nalézt na stránkách Centra pro výzkum veřejného mínění, na přelomu let 2022 a 2023 Ústavnímu soudu důvěřovalo nebo spíše důvěřovalo celkem 62 % dotázaných. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5614/f9/pi230307.pdf.

¹¹ Soudce nevystupující veřejně samozřejmě nežije ve vakuu absolutním, zpravidla má přátele, společnosti se nestrání. Těžko ale požadovat, aby každý měl svého soudce, který v jeho očích bude polidšňovat soudcovský stav. K tomu srov. např. PROKOP, Daniel, 2022. *Slepé skvrny: o chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti*. Nové 3. vydání. Brno: Host. ISBN 9788027510788.

¹² K tomu srov. citát ústavního soudce Vojtěcha Šimíčka, který zmiňuje Monika Hanych ve své disertační práci: „*Jsem přesvědčen, že každý soudce musí být připraven i veřejně obhájit své rozhodnutí. Justice má mít konkrétní tvář*“, LÉKO, Kristián. *Ústavní soud má být předvídatelný, srozumitelný a důvěryhodný*, ceskapozice.lidovky.cz. Lidovky.cz. Online. Praha, 2. 6. 2016. Dostupné z:

nevíme.¹³ V případě, že se proti instituci bez tváře někdo rozhodne vést útok, nebo někdo z jejich řad očividně poruší obecně přijímaná pravidla chování, hrozí nebezpečí nejen justici, ale i společnosti, která ji pro své fungování potřebuje.¹⁴ Pokud se jeden z mnoha dosud neznámých projevů zkaženě, není důvod si myslet, že nepoškodí i zbytek mlčících – kdyby byli jiní, vyjádří se přece, řekne si nezaujatý pozorovatel.¹⁵ Funkční soudnictví je jedním z pilířů spravedlivého soužití a nefunguje bez důvěry. Považovat důvěru za samozřejmou je naivní. Smířit se tedy s tichými soudci, kteří mají důvěru, dokud se nic neděje, je nebezpečné. Důvěru je přitom třeba budovat všemi možnými prostředky. A pokud existuje platforma, kterou používá každý druhý člověk v republice, stojí za zvážení, jestli i ona nemůže být vhodným nástrojem. Dostupná data¹⁶ přitom naznačují, že soudci z velké části sociální sítě vůbec nepoužívají a velmi často v jejich používání nespátřují přínos justici jako celku.¹⁷

Virtuální aktivita soudce pochopitelně nemusí justici v každém případě prospět. Sociální sítě jako moderní fenomén mohou hrozit dvousečností. Ztrapnit se na Facebooku nebo X může být až nebezpečně snadné, obzvláště pokud se na nich člověk nepohybuje od mládí. Stejně jako může aktivita soudců justici v očích lidí pozvednout, má potenciál

http://ceskapozice.lidovky.cz/ustavni-soud-ma-byt-predvidatelny-srozumitelny-a-duveryhodny-p7x-/tema.aspx?c=A160531_162911_pozice-tema_lube. [citováno 2024-06-03]. HANYCH, Monika, 2019. Zobrazování práva v médiích. Online. B.m. Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: <https://theses.cz/id/mjsbs5/>. [citováno 2024-06-03].

¹³ Mitchell Lasser v podobném duchu rozlišuje institucionální a substantivní legitimitu soudů. Srov. LASSER, Mitchel De S.-O.-l'E., 2009. *Judicial Deliberations: A Comparative Analysis of Transparency and Legitimacy*. Online. 1. vyd. B.m.: Oxford University Press Oxford ISBN 9780199575169. Dostupné z: doi:10.1093/acprof:oso/9780199575169.001.0001. [citováno 2024-07-27].

¹⁴ Srov. např. GARDBAUM, Stephen, 2015. *Are Strong Constitutional Courts Always a Good Thing for New Democracies?* Online. SSRN Scholarly Paper. 20.1. 2015. Dostupné z: <https://papers.ssrn.com/abstract=2552816>. [citováno 2023-02-03]. S. 285 an.

¹⁵ Rolí soudců jako zprostředkovatelů otevřené justice se zabývá např. STÁDNÍK, J., 2020, *Otevřená justice jako prostředek posilování důvěry veřejnosti v soudní moc*. Soudce, roč. 22, č. 9, str. 14–25.

¹⁶ HOLÁSKOVÁ, Klára, 2019. Profesionální etika soudců a sociální sítě. Online. B.m. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: <https://theses.cz/id/avfxd9/>. [citováno 2023-02-03]. S. 81 až 91.

¹⁷ Op. cit. HOLÁSKOVÁ, Klára, 2019: *Valná většina respondentů v působení soudce na sociální síti neshledává pro justici převahu výhod, když 93 respondentů odpovědělo, že nikoli, 28 že ano a 12 jedinců si nebylo jisto, ke kterému pólu se přiklonit. Co se zástupců ÚS ČR, jeden z nich odpověděl kladně, dva z nich záporně.*

ji srazit.¹⁸ Bylo by naivní si myslet, že mezi třemi tisíci soudců¹⁹ jsou pouze lidé vážící každý svůj veřejný projev důvěrou v justici jako celek. Soudci jsou různí nejen při rozhodování, ale i mimo budovu soudu. Může dokonce hrozit, že právě soudci, kteří nad svou digitální stopou nepřemýšlí, budou ti nejaktivnější. Napíší na síť jednoduše kdykoliv to, co je zrovna napadne. V tomto kontextu nemusí nedůstojně působit pouze kvalitativní stránka příspěvku (*per se* nevhodný obsah), ale i kvantita sdíleného obsahu, tedy profily, u kterých mají další uživatelé pocit, že nedělají nic jiného, než že celý den vymýšlí, co na síť napsat. O to potřebnější se ale pro ochranu obrazu justice může jevit přítomnost důstojných a inteligentních soudců, kteří se ve virtuálním prostředí dokáží orientovat.

1.2 Sociální síť jako prostředek pomoci justici

Justice nemusí být mlčenlivá ani tichá. Může se lidem otevřít, komunikovat a dlouhodobě se starat o svůj obraz. Soudy by měly aktivně upozorňovat na svou činnost a roli.²⁰ Rovněž by neměly stát v cestě svým soudcům, kteří se rozhodnou být na sítích aktivní.²¹

Platformou k získávání důvěry a vyzářování důstojnosti totiž nejsou pouze texty soudních rozhodnutí či odborných publikací. Vhodným místem k přibližování soudů lidem mohou být právě sociální síť²² – nabízejí obrovské a rozličné publikum, rychlost, zpětnou vazbu, náhled do různých sociálních bublin a společenských vrstev.

¹⁸ Srov. např. Stanovisko Benátské komise; *Use of Social Media by Judges*. Online. Vídeň, 5.-7. 11. 2018. Dostupné z: https://www.venice.coe.int/files/un_social_media/unodc.pdf. [citováno 2023-06-02].

¹⁹ Srov. Výroční statistická zpráva Ministerstva spravedlnosti z roku 2022, str. 13 až 23, dostupná na: https://justice.cz/documents/d/msp/ceske_soudnictvi_2022.

²⁰ Ke vztahu komunikace soudů s veřejností a jejich legitimitou srov. např. GRIBNAU, Hans, 2002. *Legitimacy of the Judiciary*. Online. SSRN Scholarly Paper. 4. 6. 2002. Dostupné z: <https://papers.ssrn.com/abstract=2877985> [citováno 2023-02-03] nebo EUROPEAN COMMISSION FOR THE EFFICIENCY OF JUSTICE. *Guide on communication with the media and the public for courts and prosecution authorities*. Online. 4. 12. 2018. Dostupné z: https://rm.coe.int/cepej-2018-15-en-communication-manual-with-media/16809025fe#_Toc524690258. [citováno 2023-02-03].

²¹ Srov. např. DAVIS, Richard, 2011. *Justices and journalists: the U.S. Supreme Court and the media*. New York: Cambridge University Press. ISBN 9780521879255.

²² Nebo například podcastové platformy. V době vzniku práce takto vznikl pořad O soudech a lidech, který společně tvoří advokát Jakub Svoboda a soudce Bohumil Vašák a jeho cílem je právě přiblížení justice lidem. Dostupné zde: <https://open.spotify.com/show/5Pv5Yv47DLg7yMA4K99ogm>.

Hlavní roli při pomoci justici hraje na sociální síti právě soudce – jednotlivec.²³ Může svým vystupováním mocnému a tajemnému tělesu dát lidskou tvář. Ukázat veřejnosti odborné i laické, že není strojem na rozhodování o životech „těch druhých“. Veřejnost díky interaktivitě a dostupnosti může navíc aktéra v této činnosti okamžitě podpořit, respektive jej kontrolovat. Rozhovor v podcastu U Kulatého stolu se soudcem Nejvyššího správního soudu Michalem Bobkem může posloužit jako příklad takového polidštění funkce. Úvod pořadu je přímo věnovaný svobodě projevu soudců, dotazovaný ujišťuje, že soudci se vyjadřovat mohou, ale mají se hlídat. Během celého, více než hodinu dlouhého interview pak jak formou, tak obsahem svého veřejného vystoupení nenechává diváka pochybovat o své erudici, profesionalitě, ale ani lidskosti. Komentářová sekce pod videem pak tento dojem stvrzuje velkým množstvím pochvalných komentářů na adresu soudce Bobka. Bez zajímavosti není, že k vidění jsou i komentáře kritické, ty zpravidla nemíří na osoby v rozhovoru, ale justici jako celek,²⁴ což je fenomén, který lze sledovat napříč mediálním světem. Kritické komentáře pod facebookovými příspěvky Ústavního soudu také nesměřují proti konkrétnímu rozhodnutí, ale činnosti soudu či jeho domnělou provázaností s výkonnou mocí.²⁵ Patrná je z nich frustrace systémem, ne konkrétní osobou nebo rozhodnutím. Zůstává pak otázkou, zda jednotlivá vystoupení a aktivita soudců mají sílu tento narativ obrátit, nebo alespoň mírnit.

Zcela jistě justici neškodí, když ji její zástupci důstojně reprezentují. Vhodným prostředím pro takový veřejný projev mohou být právě sociální sítě. Jejich uživatel má absolutní kontrolu nad tím, co na ně přidá, na co zareaguje a jaký způsob komunikace s veřejností zvolí. Současně je na místě obezřetnost. Zveřejněním uživatel ztrácí jakoukoliv další kontrolu nad osudem svého příspěvku, a to i kdyby se rozhodl jej smazat či omezit jen na okruh předem vybraných uživatelů; každý si kdykoliv může pořídit snímek obrazovky a příspěvek bude virtuálním světem kolovat na věky.

²³ Jistě lze pracovat s argumentem, že hlavní roli hraje soud – instituce, představující lidskou tvář soudců kontrolovaně a organizovaně, práce si ovšem neklade za cíl definovat způsoby nejefektivnějších forem komunikace, ale představení myšlenek týkajících se svobody projevu soudců v souvislosti s jejich přítomností na sociálních sítích.

²⁴ Srov. příloha č. 2.

²⁵ Srov. příloha č. 3.

Není zároveň bez významu si všimnout role, kterou v přístupu k používání sítí hraje věk uživatele. Zahraniční literatura tradičně pracuje s pojmy *Digital native* a *Digital immigrant*,²⁶ kdy digitální domorodci s internetem vyrůstají, zatímco imigranti vedle něj stárnou. U digitálních imigrantů hrozí nebezpečí nepochopení všech funkcionalit sociálních sítí a možných dopadů jejich působení na nich. Při užívání sítí digitálními domorodci naopak hrozí náročnější změna dosavadních zvyklostí. Uživatel celý svůj virtuální život lajkuje, komentuje a sdílí politické příspěvky, po jmenování do funkce soudce je staven před dilema – má se snažit svou dosavadní stopu skrýt, přestat, nebo pokračovat a být ve svých názorech co možná nejtransparentnější? Je legitimní uvažovat nad tím, zda má člověk s nutkavou potřebou sdílení svých politických názorů vůbec být soudcem? Radu při snaze o zodpovězení těchto otázek se pokoušejí nabídnout právní předpisy a etické kodexy.

1.3 Soudci na sítích – mantinely

Ve světle uvedeného je zjevné, že pokud soudce na sítích chceme, je v našem zájmu pokusit se o vymezení mantinelů, ve kterých je mají používat.

Limitem je přitom především ohrožení důvěry v justici jejich nedůstojným či nevhodným chováním. Vycházíme z faktu, že i soudci požívají svobody projevu a mají právo na veřejná vyjádření – díky sociálním sítím je pro soudce ve srovnání s minulostí výrazně snazší vstupovat do veřejné debaty. Proto je vhodné hledat limity plynoucí z tohoto stavu v kontextu omezení, která jsme na soudcovské projevy kladli dodnes. Zohledňujeme v takovém případě i objektivní složku nestrannosti soudců, se kterou pracují tuzemské procesní předpisy i zákon o Ústavním soudu.²⁷

Vytyčení mantinelů svobody projevu je tedy korigováno na jedné straně důstojností a na druhé straně objektivní složkou nestrannosti. Při apelu na dodržování obou těchto principů jde o udržení důvěry v nestranné, nezávislé a spravedlivé rozhodování soudů. Vymezení rozumných mantinelů důstojnosti není vzhledem k jejímu

²⁶ AUTRY, Alex J. a Zane BERGE, 2011. *Digital natives and digital immigrants: getting to know each other. Industrial and Commercial Training*. Online. 43(7), 460–466. ISSN 0019-7858. Dostupné z: doi:10.1108/00197851111171890. [citováno 2024-07-27].

²⁷ § 30, odst. 1, zákona č. 141/1961 Sb., Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), § 14 odst. zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád, § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, § 37 zákona č. 182/1993 Sb., zákon o Ústavním soudu.

jednoznačně subjektivnímu charakteru snadné a tento text k němu v dalších kapitolách volí praktický přístup ilustrující možné hranice na konkrétních příkladech.

Objektivní složka nestrannosti soudce je naopak etablovaný a definovaný pojem. Přesto pokládám za důležité jej představit v kontextu řešené problematiky.

Nejde jednoduše pouze o to, jak se soudce ve vztahu k rozhodované věci, účastníkům a jejich zástupcům cítí (subjektivní složka nestrannosti), ale především jak takový vztah působí navenek. Není těžké si představit, že jednání na síti může v nezaujatém pozorovateli vyvolat pochybnosti o soudcově nestrannosti. Obava ze špatného používání síti by nás ale neměla vést k dojmu, že je lepší nepoužívat je vůbec. Na sociálních sítích se odehrává část veřejné diskuze. První zprávy o důležitých událostech se často objevují právě na sociálních sítích,²⁸ justiční kauzy nevyjímaje, a je jistě žádoucí, aby soudci byli v co možná nejvyšší míře informováni o dění ve společnosti, o jejichž členech autoritativně rozhodují.

Hranice omezující soudce ve veřejných projevech, na sociálních sítích i obecně, lze přitom rozřadit do tří kategorií:

1. Mantinely zákonné.
2. Mantinely definované nezávaznými etickými kodexy.
3. Dobrovolné sebeomezení.

1.3.1 Zákonné mantinely svobody projevu soudců

První jmenovaná kategorie pracuje s procesními předpisy, zákonem o Ústavním soudu a zákonem o soudech a soudcích. Soustředí se na vyloučení soudců podezřelých z jiného než nestranného rozhodování a těch, jejichž veřejná vystupování jsou nedůstojná. Pochybnosti o soudcově nestrannosti pak mohou vyvolat právě jeho veřejné projevy – mimo jiné ty na sociálních sítích. Jednotlivým aktivitám, které tímto nebezpečím hrozí, se tato práce bude blíže věnovat v samostatné kapitole.

Vykročení ze zákonných mantinelů znamená pro soudce konec účasti na rozhodování konkrétní věci. Vyloučení z projednání není nutné vnímat jako trest nebo

²⁸ Srov. např. CAUMONT, Monica Anderson and Andrea, 2014. *How social media is reshaping news*. Pew Research Center. Online. Dostupné z: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2014/09/24/how-social-media-is-reshaping-news/>. [citováno 2023-02-03].

prohřešek. Sebevyloučení může naopak být projevem reflexe soudce.²⁹ Problematické pochopitelně je, když přichází v reakci na vlastní snadno kontrolovatelné chování (aktivita na sociální síti), místo těžko ovlivnitelné skutečnosti (příbuzenství, dlouholeté přátelství nebo jiný vztah).

Ačkoliv vyloučení soudce pro podezření z podjatosti není nutně trestem, měl by se mu aktér snažit předcházet a své chování ve světě hmotném i virtuálním tomu přizpůsobit.

Chceme-li soudcům s orientací ve virtuálním prostoru pomoci, obecná zákonná ustanovení nám pevnou oporu neposkytují, lze v nich ovšem hledat vodítka k posouzení jednotlivých projevů prizmatem povinnosti nestranného, nezaujatého a nezávislého rozhodování. Lze proto považovat za účelné nejprve tyto pojmy vyložit s ohledem na účinnou zákonnou úpravu.

Překročení zákonných mantinelů nepřípustným projevem znamená narušení soudcovy nestrannosti – podjatost. V tomto kontextu rozlišujeme dvě stránky nestrannosti – subjektivní, soudcem cítěnou a objektivní, třetím osobám vyjevenou.³⁰ Při určování mantinelů svobody projevu je nutné pracovat právě s druhým jmenovaným typem nestrannosti. Nevíme, jak se soudce cítí. Musíme proto postupovat na základě pozorovatelných kritérií. Ta jsou ovšem na zákonné i ústavní úrovni vymezena jen velmi obecně.

Listina základních práv a svobod³¹ v článku 17 i Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod³² v článku 10 vymezují, že svoboda projevu je zaručena. Soudci jsou ovšem z povahy své profese zavázáni mimo jiné k jistému omezení této ústavně garantované svobody. Pokud si společnost nárokuje právo omezit skupině lidí ústavně

²⁹ Srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 3.12.2019 sp. zn. I.ÚS 3144/19 #1., ve kterém soudce David Uhlíř prohlašuje svou podjatost vůči stěžovateli a vylučuje se z rozhodování.

³⁰ K tomuto dělení se hlásí i Ústavní soud. Srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 8. 2021, sp. zn. II.ÚS 741/21, ze dne 31. 8. 2004 sp. zn. I. ÚS 371/04 nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2016 sp. zn. I.ÚS 3559/16 a I.ÚS 2256/16.

³¹ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

³² Sdělení č. 209/1992 Sb., sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících.

garantované právo, musí pro to mít nejen dostatečně dobrý hodnotově orientovaný důvod, ale i silnou oporu v platném právu.

Úmluva v druhém odstavci článku 10 stanovuje, že zachování autority³³ a nestrannosti soudní moci je jednou z hodnot, která zásahy do svobody projevu odůvodňuje. Evropský soud pro lidská práva se dokonce vyjádřil přímo k veřejným vyjádřením soudců, když judikoval přípustnost vystoupení kritických vůči poměrům uvnitř justice, ale i prezentaci jejich občanských postojů.³⁴ Soudce má na takové vystoupení právo za předpokladu zachování autority a dojmu nestrannosti. Veřejný projev sám o sobě, ať už na jakémkoliv téma, nepodléhá omezení bez dalšího, vždy je nutné zkoumat jeho kontext, vyznění, a především potenciál naplnění narušení chráněných hodnot.

Důvody pro omezení svobody projevu vymezuje i LZPS. Dle znění článku 17 odstavce 4 LZPS je omezení odůvodnitelné, pokud je nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Ústavní soud dovodil, že i přestože z Listiny nevyčteme to, co z Úmluvy a pod žádný z důvodů nestrannost soudce nepodřadíme, jedná se o ústavně chráněnou hodnotu.³⁵ V kolizi se svobodou projevu tak musí každý jednotlivý případ podstoupit test proporcionality. Zároveň v nálezu zabývajícím se veřejným vyjádřením soudce pražského městského soudu Kamila Kydalky³⁶ ÚS odvodil, že ač povinnosti a odpovědnost soudce nevyplývají přímo z článku 17 Listiny, vyplývají z článků 81, 82 a článků 90 až 96 Ústavy³⁷, nestrannost a autorita soudní moci jsou zároveň ústavními hodnotami, které jsou součástí pojmu právního státu tak, jak je vymezen v článku 1

³³ Soudní autorita je judikovaným pojmem, ESLP ji v rozsudku Velkého senátu ESLP, Kyprianou proti Kypru, stížnost č. 73797/01 ze dne 15. prosince 2005 vymezil jako „skutečnost, že soudy jsou – a jsou veřejností tak i vnímány – vhodným fórem pro rozhodování o právech a povinnostech a pro řešení sporů o těchto právech a povinnostech; dále, že veřejnost má respekt a důvěru ve schopnost soudů plnit tuto funkci“.

³⁴ Například rozsudek Velkého senátu ESLP, Baka proti Maďarsku, stížnost č. 20261/1 ze dne 23. 6. 2016.

³⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10.

³⁶ Nález Ústavního soudu ze dne 5. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 2617/15.

³⁷ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky.

Ústavy. Roli hraje i ryze dobrovolné přijetí ústavního omezení, kdy soudce funkci přijímá dobrovolně složením slibu.

Zákonodárce pojem objektivní složky nestrannosti vymezuje v procesních zákonech č. 141/1961 Sb., Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), č. 99/1963 Sb., Občanský soudní a zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, a to v paragrafech 30 TR, 14 OSŘ a 8 SŘS. První odstavec § 30 trestního řádu apeluje na subjektivní i objektivní složku nestrannosti – odkazuje na nemožnost nestranně rozhodnout a zároveň zdůrazňuje, že dostatečným důvodem pro vyloučení z rozhodování je možnost pochybnosti dotčených subjektů: *„Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přisedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům, opatrovníkům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.“* Komentář potvrzuje zákonodárcům úmysl objektivní složku nestrannosti na tomto místě zakotvit.³⁸

Důvody taxativně vyjmenované v citovaném ustanovení slouží k vyloučení orgánu, u kterého lze mít pochybnost (složka objektivní) o jeho nepodjatosti.

§ 14 OSŘ a § 8 SŘS se vyjadřují pro vyloučení soudce, u kterého existuje důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, jsou stručnější a jeví se tak jako jednoznačnější deklarace existence objektivní složky nestrannosti na zákonné úrovni.

Za povšimnutí stojí i rozdílné pojmenování jednotlivých paragrafů, trestní řád volí název „Podjatost“, aniž by definici pojmu v ustanovení vyjádřil, OSŘ paragraf přesněji pojmenovává „Důvody vyloučení“, které následně vyjmenovává, SŘS volí název „Vyloučení soudců a dalších osob“, který je pouze delším vyjádřením téhož.

Důvody vyloučení³⁹ a podjatostí soudce⁴⁰ se zabývá i zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, odděluje podjatost a důvody vyloučení soudce, a představuje tak

³⁸ ŠÁMAL, Pavel, 20. Trestní řád: komentář. Praha: Beck. Velké komentáře. ISBN 9788074004650, str. 371–390.

³⁹ § 36 zákona č. 182/ 1993 Sb., o Ústavním soudu.

⁴⁰ § 37 zákona č. 182/ 1993 Sb., o Ústavním soudu.

syntézu výše zmíněných normativních aktů. Takové rozdělení je nejpřehlednější a nejlogičtější. Stejně jako OSŘ a SŘS již v textu zákona, § 36 odst. 1, odkazuje na objektivní složku nestrannosti doslovným přepisem § 14 odst. 1 OSŘ.

V posledku lze požadavek na sebeomezení soudců hledat i v článku 26 odstavci 2 Listiny⁴¹, tedy premise, že zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Za zákon stanovující podmínky a omezení je v případě povolání soudce Zákon o soudech a soudcích⁴² a jeho § 80 stanovující, že soudce je povinen se zdržet při výkonu funkce a v občanském životě všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů.⁴³

Zákonné hranice svobody projevu musí respektovat každý soudce. Jedná se o arbitrární korektiv chování soudců, a to i na sociálních sítích, vzhledem k šíři jeho možné interpretace je ovšem nutné hledat další zdroje pro jeho pochopení.

1.3.2 Mantinely veřejných vystoupení soudců definované etickými kodexy

Jedním z inspiračních zdrojů při hledání vodítek k definování možných hranic svobody projevu soudců mohou být i etické kodexy. Jeden z domácích etických kodexů soudců vydala Soudcovská unie České republiky. Vstup do profesního sdružení soudců je dobrovolný, dle informací na webových stránkách SU je členská základna tvořena přibližně třetinou všech tuzemských soudců.⁴⁴

Prezident SU, soudce Libor Vávra, nezářidka vystupuje v médiích právě s titulem prezidenta Soudcovské unie. Lze se jistě domnívat, že v očích veřejnosti se v jistém slova smyslu jedná o zástupce soudců. Význam tohoto sdružení je v domácím prostředí zjevný. Vydává-li etická doporučení směrem k soudcům, má smysl je zkoumat.

⁴¹ *Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.*

⁴² Zákon č. 6/2002 Sb. Zákon o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích).

⁴³ Ke stejnému závěru došel i kárný senát NSS v Rozhodnutí NSS 11 Kss 6/2015-53 ze dne 6.6.2016.

⁴⁴ NOVÁK, Miroslav. *Je nás hodně nebo málo?* Soudcovská unie ČR. Online. Praha. Datum publikace neznámé. Dostupné z: <http://www.sucr.cz/zpravy-a-stanoviska/slovo-soudce/762-je-nas-hodne-nebo-malo-.html>. [citováno 2024-06-21].

Etické zásady chování soudce, kodex SU z roku 2005,⁴⁵ ve své preambuli uvádí, že zásady, na kterých stojí, vznikly, mimo jiné, vzhledem k „nezbytnosti, aby soudci, jako jednotlivci i stav, chápali a ctili soudcovskou funkci jako projev důvěry veřejnosti a snažili se udržet a posílit důvěru v soudní systém“. Následuje výčet šesti zásad, jejichž smyslem je stanovení norem etického chování soudců. Mají sloužit soudcům jako vodítko a poskytnout rámec a interpretační základ pro úpravu chování soudců.⁴⁶

Šestero zásad je tvořeno nezávislostí, nestranností, bezúhonností, důstojností, rovností a odborností. Obzvláště čtvrtá zásada, důstojnost, je při hledání kladné praxe soudců na sociálních sítích podstatná. „Důstojné vystupování při výkonu funkce i v soukromém životě je pro každého soudce samozřejmostí.“ Z části kodexu je patrné, že vznikal v době, kdy sociální sítě nebyly ohrožením chráněných zásad,⁴⁷ jejich platnost tímto faktem ovšem není snížena a dílčí závěry z nich lze aplikovat i na moderní problémy.

Sociální sítě jsou pro Soudcovskou unii téma i v současnosti, pořádá kulaté stoly a konference,⁴⁸ vydala šestero pravidel chování soudců na sociálních sítích.⁴⁹ Závěry k působení soudce na sociálních sítích, ke kterým Soudcovská unie došla, jsou následující: „1) Všechny projevy soudce (příspěvky, komentáře, fotografie aj.) musí zachovávat důstojnost soudcovské funkce a nesmí vzbuzovat pochybnosti o jeho nestrannosti či nezávislosti, 2) Soudce si nemá vytvářet takové vztahy, které by mohly vzbudit dojem, že mohou ovlivnit soudcovo rozhodování. 3) Soudce nekomentuje probíhající soudní řízení. 4) Soudce nedává právní rady. 5) Soudce se vyhýbá politickým

⁴⁵ Etické zásady chování soudce. Soudcovská unie ČR. Online. Brno, 26. 11. 2005. Dostupné z: <https://www.soudci.cz/o-nas/eticke-zasady-chovani-soudce.html>. [citováno 2024-06-21].

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ Například pasáž: „Při jednání se zástupci sdělovacích prostředků je soudce vstřícný a zdvořilý. Nepokládá-li osobní sdělení za vhodné, odkáže zástupce sdělovacích prostředků na příslušného tiskového mluvčího.“, je platná i dnes, zjevně má ale ambici limitovat soudce v projevech vůči široké veřejnosti skrze média typická pro dobu vzniku kodexu, tedy média tradiční. Nástup sociálních médií dává soudcům zcela nový prostor pro šíření osobních sdělení, zde již bez možnosti využití příslušného tiskového mluvčího.

⁴⁸ Srov. např. PASEKOVÁ, Eva. 2021. *Soudci na sociálních sítích? Není možné je z využívání vyloučit, míní Angyalossy*. Česká justice. Online. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/11/soudci-na-socialnich-sitich-neni-mozne-je-z-vyuzivani-vyloucit-mini-angyalossy/>. [citováno 2024-06-03].

⁴⁹ *Etické meze působení soudců na sociálních sítích*, Soudcovská unie. Online. 24. 5. 2017. Dostupné z: <http://www.soudci.cz/zpravy-a-stanoviska/pohledy-a-nazory/843-eticke-meze-pusobeni-soudce-na-socialnich-sitich.html>. [citováno 2024-06-03].

hodnocením (mj. podpoře konkrétního kandidáta na politickou funkci, „nelajkuje“ politické strany či hnutí, nevyjadřuje se ke kontroverzním politickým otázkám, netýkají-li se justice). 6) Soudce by měl mít na paměti, že si nemůže být nikdy jist, kde všude se jeho komunikace objeví, byť původně byla určena jen omezenému okruhu adresátů.“ Pravidla jsou poměrně konkrétní a snaží se upozornit na největší úskalí používání sociálních sítí soudci.

Interpretační rámec rozšiřuje a dovysvětlení nabízí druhý významný etický kodex pro české soudce, který je z pera Nejvyššího soudu České republiky.⁵⁰ Odkazuje na šest stejných zásad jako kodex SU a přidává sedmou, svědomitost. Vzhledem k datu vydání, roku 2020, již reflektuje existenci sociálních sítí, a to v kontextu možného poškození soudcovské důstojnosti „Sociální sítě a podobné platformy užívá soudce obezřetně, aby jeho názorová vyjádření, zveřejňované informace, obrazové a zvukové záznamy nenarušovaly soudcovskou důstojnost.“ Takové sdělení lze jistě spatřit i ve výše citované pasáži etického kodexu SU, právě konkrétní upozornění na sociální sítě ale ukazuje, že problém je skutečný a je vhodné se jím zabývat.

Hlavním inspiračním zdrojem byl Soudcovské unii i Nejvyššímu soudu Průvodce po sociálních sítích pro soudce vydaný CEELII institutem, který se rovněž snaží o vymezení pravidel chování na sociálních sítích.⁵¹

Příručka CEELII institutu zakazuje komentování projednávaných věcí,⁵² apeluje na reprezentaci soudcovského stavu, varuje před využíváním sociálních sítí k vyšetřování účastníků řízení, upozorňuje na online přidávání do seznamu přátel nebo oblíbených, vyzývá soudce, aby se vyhýbali politickým a komerčním komentářům, doporučuje chránit své osobní údaje, poučit svou rodinu a přátele, monitorovat svou viditelnost a dále

⁵⁰ ANGYALOSSY, Petr., HAVELEC, Radovan. a kol. *Etický kodex: Etické zásady chování soudce*. Nejvyšší soud České republiky. Online. Brno, červen 2020. Dostupné z: [https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/\\$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20\(2\).pdf](https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20(2).pdf). [citováno 2024-06-03]. S. 23.

⁵¹ *Praktický průvodce soudce pro užívání sociálních sítí: v kontextu střední a východní Evropy*, <https://ceeliinstitute.org/>. Online. 24. 5. 2017. Dostupný z: <https://ceeliinstitute.org/wp-content/uploads/2020/03/SoMeGuidelines-CZ.pdf>. [citováno 2024-06-03].

⁵² K vyjadřování soudců k rozhodovaným případům zajímavě píše: ŠIMÍČEK, Vojtěch. 2007. *Mlč, soudče!* Jiné právo. Online. Praha. 11. 5. 2007. Dostupné z: jinepravo.blogspot.com/2007/05/ml-soude.html. [citováno 2024-06-21].

se v této oblasti vzdělávat.⁵³ Doporučení jsou formulována srozumitelně a lze je považovat za k dnešku nejpreciznější vymezení pravidel, která by soudce měl dodržovat, chce-li na sociálních sítích předejít ohrožení soudcovské důstojnosti.

Zjevným deficitem popsaných pramenů je jejich roztržitost.⁵⁴ Vytvoření jednotného etického kodexu s dostatečně konkrétním výčtem cílů a doporučení k jejich dosažení za současného udržení šíře takových zásad, aby nedošlo k vytvoření nástroje nepřiměřeného nátlaku na výkon soudcovského povolání, by systému prospělo.

1.3.3 Dobrovolné sebeomezení soudců

Ve skutečně funkčním a transparentním systému soudnictví lze mimo zákonné mantinely a etické kodexy spoléhat především na samotnou osobu soudce.⁵⁵ Díky efektivnímu vzdělávání, vlastnímu zájmu a snaze nekazit dobré jméno justice se soudce s rozmyslem „omezí“ sám. Na sociálních sítích je zdrženlivý a v případě, že chce něco světu sdělit, hlídá vždy kromě obsahu i formu svého poselství. Domýšlí možné důsledky svých aktivit, protože se ve fungování platform orientuje a je si vědom trvalosti svého jednání a digitální stopy, kterou zanechává. V ideálním světě se tak soudce v zásadě neomezuje, zdrženlivé jednání je mu přirozené, chová se autenticky a v nezaujatých pozorovateli tím nevzbuzuje pochybnosti o své nestrannosti.

Popsaná situace je sice lákavá a utěšující, v konfrontaci s realitou ale očividně naivní. Co je vhodné, či nevhodné, nebo kde leží hranice důstojnosti, je pochopitelně v zásadě subjektivní otázka. Není beze smyslu spoléhat na rozpoznávací schopnost soudce a věřit, že mu citovaná doporučení budou stačit – v komplexním světě sociálních sítí ale bohužel existuje šance, že ani svědomitý soudce nebude schopný předvídat následky svého chování. V digitálním prostoru pak taková skutečnost zůstane zaznamenána navždy.

⁵³ Op. cit., *Praktický průvodce soudce pro užívání sociálních sítí: v kontextu střední a východní Evropy*. 2017. S. 56.

⁵⁴ Na kritiku nesjednocení etických doporučení obecně v jeden kodex upozorňuje např. již citovaný STÁDNÍK, J., *Otevřená justice jako prostředek posilování důvěry veřejnosti v soudní moc*, 2020, Praha Soudce. - Roč. 22, č. 9. S. 14-25.

⁵⁵ LASSER, Mitchel De S.-O.-l'E., 2009. *Judicial Deliberations: A Comparative Analysis of Transparency and Legitimacy*. Online. 1. vyd. B.m.: Oxford University Press Oxford ISBN 9780199575169. Dostupné z: doi:10.1093/acprof:oso/9780199575169.001.0001. [citováno 2024-07-27].

Je proto nutné soudce v této oblasti vzdělávat konkrétně, doporučení i mantinely ilustrovat na příkladech a konfrontovat možné aktéry s realitou virtuálního světa. Dobrou zprávou je v tomto kontextu razantní zlepšení kvality vzdělávání českých soudců v oblasti komunikace. Zatímco v roce 2019 byla Česká republika dle unijní analýzy Justice Scoreboard v dostupnosti školení v oblasti komunikace pro soudce třetí nejhorší ze zkoumaných států,⁵⁶ za rok 2023 se umístila na první příčce, přičemž pokryla v nejvyšší míře všechny zkoumané oblasti možného vzdělávání.⁵⁷ Informace, ze kterých bodování vychází, jsou pro účely analýzy poskytovány skrze Evropskou justiční vzdělávací síť, která data získává od Justiční akademie.⁵⁸ Ta se oblasti komunikace soudců a soudů s veřejností v posledních letech aktivně věnuje, pořádá na tato témata semináře a konference a zaměřuje se přitom i na sociální síť.⁵⁹ Z dat Justice Scoreboard však není zcela zřejmé, jaké konkrétní aktivity ve zkoumaném státě vedly k udělení toho kterého počtu bodů. Skok v žebříčku lze proto vnímat pozitivně, ne však bez dalšího jako znamení, že je hotovo a naše soudy a soudci už komunikovat umí.

Sociální síť z podstaty vybízí k chování bez delšího rozmyslu. Při rozhodování po soudcích vyžadujeme odolnost vůči mimoprávním vlivům.⁶⁰ Na sociálních sítích je vhodné požadovat, aby soudce vědomě pracoval s emocemi, které tyto platformy zpravidla cíleně a z podstaty v uživateli vyvolávají. Informace na nich proudí obrovskou rychlostí, vše se odehrává *ted' a tady*.

Běžný uživatel je vybízen k reakcím na šokující příspěvky a může mít dojem, že, aby udržel prst na tepu doby, musí na sociálních sítích nejen být, ale aktivně na ně

⁵⁶ The 2019 EU Justice Scoreboard. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019, s. 36.

⁵⁷ The 2023 EU Justice Scoreboard. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023, s. 31.

⁵⁸ Informace o jednotlivých státech, které jsou součástí Evropské justiční vzdělávací sítě jsou dostupné na jejich webových stránkách, k České republice srov.: <https://portal.ejtn.eu/en/About-us/Members/Czech-Republic/>.

⁵⁹ Srov. např. Justiční akademie. *Konference o mediální komunikaci poukázala na potřebu aktivního přístupu ze strany soudů*. Online. In: web justiční akademie, datum vydání neznámé. Dostupné z: <https://stavba.tzb-info.cz/akustika-staveb/25901-revize-akusticke-normy-csn-73-0527>. [citováno 2024-06-20].

⁶⁰ Srov. např. MOLITERNO, James E. a Paul Douglas PATON, 2017. *Globální problémy profesní etiky právníků*. 1. české vydání. Praha: Wolters Kluwer. Právní monografie. ISBN 9788075528384 nebo CHMEL, Jan, 2021. *Co ovlivňuje Ústavní soud a jeho soudce?* Vydání první. Praha: Leges. Edice Teoretik. ISBN 9788075025395.

příspěvat. Zcela v rozporu s přirozeným chodem věcí ve virtuálním prostředí jsou nastíněné požadavky na chování soudců na nich. Soudce otevře X a na hlavní stránce spatří divokou diskuzi o zmrazení platů soudců plnou nepochopení, lží, urážek a nepoučených komentářů. V tento moment by bylo příliš přísné po něm požadovat, aby si nejprve otevřel příslušné právní předpisy a posoudil, zda je jím plánovaná reakce v souladu s požadavky objektivní složky nestrannosti. Po přečtení zákona by nadto nahlédl do etických kodexů, aby vyloučil možné pochybnosti o ohrožení soudcovské důstojnosti chystaným jednáním.⁶¹ Jediným skutečně efektivním nástrojem ochrany důstojnosti soudce je jeho vlastní racionální a poučená úvaha nad možnými důsledky svých činů. Chceme-li soudy otevřené, komunikující a transparentní, je třeba v jejich zástupce vložit opatrnou důvěru. Je pak potřeba věřit, že dobrovolné sebeomezení nebude pro soudce znamenat bolestivou cenzuru a pocit útlaku,⁶² ale příležitost přispět k důstojnosti soudcovského stavu poučeným využitím funkcí, které platformy nabízí. Sebeomezení neznamena nutně pasivitu či přehnanou zdrženlivost, ale trpělivost a snahu o pochopení složitých mechanismů moderních technologií. Soudci a soudy s nástupem sociálních sítí mohou čelit narůstajícímu množství útoků na instituce spojené s fungováním právního státu. Není vyloučené, že se budou muset aktivně zapojit do budování či alespoň udržování důvěry společnosti ve skutečně spravedlivý soudní systém.⁶³ Pochopení a efektivní využití moderních platform může být jednou z mála cest, jak útokům efektivně čelit. Dezinformátoři sílu sociálních sítí pochopili, obranyschopná demokracie by neměla zůstat pozadu.

⁶¹ Požadavek je to sice přísný, ale jedná se o postup, který soudce jistě může využít, minimálně s jedním takto obezřetným soudcem jsem se při psaní práce setkal.

⁶² ŠTRUNC, Pavel., KREPINDL, Martin. *Rozhovor se soudcem Kamilem Kydalkou, Chtějí nás umlčet, je to jako nástup fašistů, varuje soudce Kydalka*. Info.cz. Online. Praha. 30. 6. 2017. Dostupné zde: <https://www.info.cz/podcasty/strunc/chteji-nas-umlcet-je-to-jako-nastup-fasistu-varuje-soudce-kydalka>. [citováno 2023-02-03].

⁶³ Není vyloučené, že realita hybridní války je vykreslována s pesimismem neodpovídajícím realitě, k tomu srov. např. ROSLING, Hans; ROSLING, Ola a ROSLING RÖNNLUND, Anna. 2018. *Faktomluva: deset důvodů, proč se mýlíme v pohledu na svět – a proč jsou věci lepší, než vypadají*. Přeložila Eva NEVRLÁ. Pod povrchem. V Brně: Jan Melvil Publishing. ISBN 978-80-7555-056-9. nebo DIAMOND, L. 2015. *Facing Up to the Democratic Recession*. Washington: Journal of Democracy. S. 141.

2 Aktivita soudců na sítích

Následující kapitola dosud představené teoretické koncepty ilustruje na konkrétních příkladech aktivity soudců na sociálních sítích. Na jednotlivých funkcionalitách nejpoužívanějších platforem pak ukazuje, jaké výhody či problémy v kontextu tématu mohou nabízet a vznikat.

Nejpoužívanější sociální síť na světě,⁶⁴ Facebook, umožňuje navazovat virtuální přátelství, přidávat příspěvky ve formě textu, fotografie i videa, glosovat, komentovat a sdílet. Vztahy na Facebooku nikdy nejsou pouze dvoustranné, jedná se o „sít“ v pravém slova smyslu.

Na X se lidé nepřátelí, ale sledují. X stejně jako Facebook blokuje nenávistný obsah, ale obecně je v podmínkách používání výrazně liberálnější – nezakazuje pornografii ani násilí, pouze před nimi varuje.⁶⁵

Na rozdíl od X Facebook umožňuje široké přizpůsobení „soukromí“ uživatelské činnosti. Uživatel má na výběr, kdo jeho profil uvidí, kdo ho může požádat o přátelství, zda je vidět seznam jeho přátel, jakým způsobem je dohledatelný, koho sleduje nebo zda je jeho profil viditelný i mimo Facebook.⁶⁶ U každého přidaného příspěvek pak umožňuje omezit okruh lidí, kteří ho uvidí.⁶⁷

Na síti člověk může být, aniž by o tom věděl. Obzvlášť pokud soudce rozhoduje mediálně sledovaný případ, je dost pravděpodobné, že i na sítích se o něm povede diskuze.⁶⁸ Sociální sítě jednoduše nelze vytěsnit ze života jejich ignorováním, jak trefně popisuje Tomáš Friedel v článku o soudci na sítích z roku 2015. Čas jeho slovům jen prospěl a dnes jsou ještě o kus pravdivější než v minulosti.⁶⁹

⁶⁴ OLADIPO, Tomilore. *21 Top Social Media Sites to Consider for Your Brand in 2023*, Buffer. Online. 15. 3. 2023. Dostupné z: <https://buffer.com/library/social-media-sites/>. [citováno 2023-02-01].

⁶⁵ Srov. příloha č. 4.

⁶⁶ Srov. příloha č. 5.

⁶⁷ Srov. příloha č. 6.

⁶⁸ Srov. příloha č. 7, líčení s bývalým poslancem Dominikem Ferim bylo na sítích velkým tématem, mimo jiné jistě proto, že i sám obžalovaný byl v minulosti na sítích velmi aktivní a k případu se sám vyjadřoval.

⁶⁹ FRIEDEL, Tomáš. 2016. *Soudce a sociální média – úvahy profesně-etické, na pozadí situace v USA založené.*, časopis Soudce, Wolters Kluwer, 2016. 18(9), str. 3-11, Praha, ISSN 1211-5347.

Níže budou představeny jednotlivé aktivity na Facebooku a X jako největších sociálních sítích, na kterých lze nalézt příklady aktivit soudců vybízejících k bádání. Část nastíněných problémů bude ilustrována na skutečných příspěvcích.

Facebook a X byly vybrány vzhledem k množství podnětů, které nabízí. Na Instagramu se soudci zatím vyjadřují spíše méně, navíc ho téměř nepoužívají starší soudci, digitální imigranti. V ještě větší míře toto tvrzení platí pro TikTok, Snapchat, BeReal a další moderní sociální sítě.

Jednotlivé příspěvky, které jsou uváděny jako příklady, byly vybírány především s ohledem na jejich reálný dosah (potenciálně nekonečný dosah má totiž každý příspěvek) a schopnost ilustrovat představovaný jev.

2.1 Přátelství a sledování

„S určitým etickým rizikem, které by mohlo vést až k pochybnostem o nestrannosti soudce, se setkáváme ve spojitosti s „přátelstvím“ na Facebooku. [...] Nicméně k povaze „přátelství“ lze říci, že tento pojem nelze ztotožňovat s normálním přátelstvím.“⁷⁰

Sociologická definice popisující přátelství jako „reciproční vztah spojující dvě anebo více osob na základě vzájemných sympatií, které nemají sexuální charakter“⁷¹ rozhodně není vyčerpávající. Přátelství facebookové je naprosto samostatná kategorie. Někdo si do přátel na Facebooku přidává pouze lidi, které osobně zná, jiní si přidávají kohokoliv, jehož jméno někdy zaslechli a někteří mají v seznamu přátel tisíce osob, aniž by je s nimi cokoliv spojovalo. Je proto nemožné pouze z existence takového „vztahu“ cokoliv vyvozovat. V kontextu výkonu povolání soudce a jeho nestrannosti by existence přátelství na Facebooku sama o sobě neměla vzbuzovat jakoukoliv důvodnou pochybnost, může však být indikátorem.⁷²

Představa, že mladý soudce okresního soudu nemá v přátelích advokáty působící v místně příslušných obcích, je naivní. Lidé studující právnické fakulty se mezi sebou na

⁷⁰ *Praktický průvodce soudce pro užívání sociálních sítí: v kontextu střední a východní Evropy*, <https://ceeliinstitute.org/>. Online. 24. 5. 2017. Dostupný z: <https://ceeliinstitute.org/wp-content/uploads/2020/03/SoMeGuidelines-CZ.pdf>. [citováno 2024-06-03].

⁷¹ Srov. <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/P%C5%99%C3%A1telstv%C3%AD>.

⁷² Srov. např. SUMMERS, John S. a SMITH Maureen P. 2016. *Judges and Online Social Networking*. Bloomberg BNA. Online. Dostupné z: https://www.hangley.com/wp-content/uploads/2016/08/SummersSmith_Judges_and_Social_Networking.pdf. [cit. 2024-08-08].

menších městech znají minimálně od vidění a na sociálních sítích mohou být propojeni klidně od mládí. Ani v Praze by ale nemělo vzbuzovat rozruch, pokud má soudce v přátelích státního zástupce nebo advokáta, protože to bez dalšího neznamena žádná výjimečné postavení takové osoby v životě soudce.

Proti právě zmíněnému stojí silná obhajoba veřejného zájmu reprezentovaná v literatuře především⁷³ článkem⁷⁴ Samuela V. Jonese, profesora práva na University of Illinois, který se ostře vymezuje proti existenci přátelských vztahů soudců pro jejich „vylučovací“ potenciál, když považuje za nepřijatelné, aby se soudce přátelil s obhájcem kterékoliv ze stran stojící před ním ve sporu. Autor přitom rozlišuje možné přístupy k přátelení na sítích na integrativní a restriktivní, přičemž preferuje druhý jmenovaný.⁷⁵ Nedaří se mu ale precizně uchopit povahu popisovaného virtuálního vztahu, když mu v každém případě přisuzuje jistou míru blízkosti. Restriktivní přístup trpí významnou logickou mezerou – dovozuje, že důvěra justice roste s její zdrženlivostí, vzdálením se veřejnosti. Jones, že by se soudce neměl téměř s nikým na Facebooku přátelit, protože to znamená výjimečné postavení takového přítele a zasahuje do nestrannosti. V důsledku tím radí soudcům, aby takové napojení skrývali. Dnešní nezaujatý pozorovatel,⁷⁶ jehož prizmatem by soudcova nestrannost měla být posuzována, by měl být srozuměn s přirozeným chápáním povahy přátelství na sociální síti – samo o sobě může znamenat leccos a není udržitelné je považovat za synonymum skutečného vztahu blízkosti. Pokud by ale soudcův facebookový přítel měl být důvodem pro jeho vyloučení z projednávání a soudce to současně sám nepřizná, je pro nás důležité takovou informaci zjistit – napověli nám k tomu sociální síť, je to její pozitivní vliv na konečnou spravedlnost procesu. Není

⁷³ Srov. ale např. i HRICIK, David C., 2014. Technology and Judicial Ethics. SSRN Electronic Journal. Online. ISSN 1556-5068. Dostupné z: doi:10.2139/ssrn.2418268. [citováno 2024-06-21]. Str. 5–9.

⁷⁴ JONES, Samuel, 2011. *Judges, Friends, and Facebook: The Ethics of Prohibition*, 24 Geo. J. Legal Ethics 281 (2011). Online. UIC Law Open Access Faculty Scholarship. Dostupné z: <https://repository.law.uic.edu/facpubs/22>. [citováno 2023-02-03].

⁷⁵ K rozboru zmíněného dělení srov. FRIEDEL, Tomáš. 2016. *Soudce a sociální média – úvahy profesně-etické, na pozadí situace v USA založené.*, časopis Soudce, Wolters Kluwer, 2016. 18(9), str. 3-11, Praha, ISSN 1211-5347.

⁷⁶ V zahraniční literatuře *Fair-minded observer*, srov. HUGHES, Julia a Dean BRYDEN, 2013. Refining the Reasonable Apprehension of Bias Test: Providing Judges Better Tools for Addressing Judicial Disqualification. *Dalhousie Law Journal* [online]. 36(1), 171. ISSN 2563-9277. Dostupné z: <https://digitalcommons.schulichlaw.dal.ca/dlj/vol36/iss1/7>. [citováno 2024-07-27]. S. 17.

vyložené, že se současně jedná o zásah do důvěry v justici, ale je lepší o problémech vědět a řešit je, než se tvářit že neexistují a zametat je pod koberec.

Přátelství je jazykově jistě bližší interakce než sledování – z toho lze dovodit, že v kontextu ohrožení nestrannosti je jen těžko představitelná situace, kdy by sledování, existující na X jako ekvivalent přátelství, mohlo samo o sobě vyvolat zdání podjatosti. Sledování na X neznamena souhlas ani nesouhlas, každý sleduje různé profily z různých důvodů a neexistuje efektivní způsob, jak tento vztah zobecnit. Uvažovat se případně dá nad poškozením profesní důstojnosti v případě sledování účtů s pochybným, například pornografickým, obsahem, protože seznam sledovaných je všem přístupný, takové účty v čase psaní práce sleduje tuzemský soudce, který se na sociální síti X svou příslušností k soudcovskému stavu nijak netají,⁷⁷ problematický je nejen fakt, že seznam sledovaných účtů si může kdokoliv zobrazit, ale i skutečnost, že sledujícím soudce algoritmus tyto účty automaticky doporučuje.

České soudy se již námitkou podjatosti plynoucí mimo jiné z existence přátelského vztahu na Facebooku zabývaly. Obvodní soud pro Prahu 4 existenci přátelství na sociální síti uznal jako podpůrný argument pro existující pochybnosti o podjatosti exekutora.⁷⁸ V daném případě ale samotné facebookové přátelství nebylo hlavním důvodem, jednalo se pouze o doprovodný jev potvrzující existující výjimečného vztahu k příslušnému obhájci. Lze očekávat, že s rostoucí intenzitou používání sociálních sítí poroste i množství námitek podjatosti mířících právě na existenci různých virtuálních vztahů, je tak na místě, aby příslušný soudce takové vztahy deklaroval na začátku řízení.

V každém případě lze uzavřít, že vztahy vznikající na síti, ať už se jedná o „přátelení“ nebo „sledování“, jsou maximálně indikátory a samy o sobě nestačí k vzbuzení procesních pochybností.⁷⁹

⁷⁷ Srov. příloha č. 8, seznam sledovaných účtů českého soudce.

⁷⁸ Srov. usnesení sp. zn. 64 EXE 931/2021 ze dne 21. 5. 2021 a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 10. 2021, sp. zn. IV.ÚS 1999/21.

⁷⁹ Děkuji Mgr. Janu Novotnému za upozornění, že tento závěr není absolutní a nelze jej aplikovat globálně – podle posledních dostupných informací bylo v Izraeli soudcům absolutně zakázáno přátelit se na Facebooku s advokáty; srov. DAVIS, Richard, 2011. *Justices and journalists: the U.S. Supreme Court and the media*. New York: Cambridge University Press. ISBN 9780521879255. [citováno 2024-07-27]. S. 171.

2.2 Blokování

Pokud soudce někoho na síti vidět nechce, může si jej zablokovat. Na rozdíl od sledování a přátelení lze v takovém jednání spatřovat problém. Co když si soudce zablokuje advokáta, který před ním skončí v jednací síni? Nehrozí takové chování podjatostí? Blokování blokaci totiž vidí pokaždé, když se podívá na profil blokujícího. Když si takto soudce ústavního soudu David Uhlíř zablokoval advokáta Petra Němce, setkal se jeho čin dokonce se sdílením od blokovaného s poznámkou „*Tak podjatost bychom už měli!* 😊“.⁸⁰ Ústavní soud v roce 2023 dokonce o této blokaci jako důvodu podjatosti rozhodoval.⁸¹ Došel přitom k závěru, že „*jde-li o aktivity soudce Davida Uhlíře na sociálních sítích, jmenovaný soudce tam zjevně prezentuje výhradně své soukromé názory a preference, které nijak nesouvisí s rozhodovací činností Ústavního soudu. Tvrzení stěžovatelů nevychází z toho, že se soudce David Uhlíř vůči jejich právnímu zástupci dopustil invektivy či dokonce vulgarity (viz obdobně bod 18 usnesení ze dne 30. 3. 2021 sp. zn. Pl. ÚS 103/20). Dané aktivity soudce Davida Uhlíře na sociálních sítích se kromě toho netýkají nyní posuzované věci. Platí rovněž, že tím méně se právní zástupce stěžovatelů může cítit jednáním jmenovaného soudce dotčen, zamezil-li jejich vzájemně komunikaci na sociální síti tím, že si právního zástupce stěžovatelů "zablokoval" (srov. dále bod 12 usnesení ze dne 3. 11. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 100/20).*“ Teze, že život soudce Ústavního soudu lze dělit na ryze soukromý na jedné straně a na související s rozhodovací činností na straně druhé, se v kontextu ustálené judikatury jeví jako nekonzistentní. I kdybychom takové dělení připustili, David Uhlíř na síti X nevystupuje pouze z ryze soukromých pozic, když mimo jiné sdílí disenty k rozhodnutím Ústavního soudu.⁸² To samo o sobě samozřejmě problematičtější není. Vyvrací to ovšem tvrzení shora citovaného usnesení o charakteru Uhlířova profilu.

Kdyby se David Uhlíř vůči Petru Němcovi dopustil invektiv nebo vulgarity, byla by situace patrně jednoznačnější. I zablokování je ovšem problematičtější, a to především po zvážení alternativ, které blokující měl – blokace je vidět, X umožňuje uživatele i

⁸⁰ Srov. příloha č. 9, snímek obrazovky s tweetem advokáta Petra Němce.

⁸¹ Srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2023, sp. zn. II.ÚS 1578/21.

⁸² Srov. příloha č. 22, snímek obrazovky s retweetem soudce Uhlíře.

„pouze“ ztišit, což daný jedinec nevidí. Lze tedy předpokládat, že blokací se blokující snaží blokovanému buď cosi sdělit, nebo dostatečně nezná funkcionality sítě.

Problematicky se jeví skutečnost, že blokace může být skutečně emocí nabitým jednáním – soudce přeci mohl profil ignorovat, nevšímat si jeho příspěvků a činnosti, rozhodl se jej ale vymazat ze svého virtuálního světa způsobem, který je viditelný blokovanému. Na rozdíl od potenciálních projevů sympatií z minulé podkapitoly je zde záměr jasný – něco uživatele irituje, pryč s tím.

Ačkoliv se české stavovské kodexy⁸³ otázkou blokace na sítích explicitně nezabývají, lze celkem bez pochyb vyslovit jednoznačné doporučení; soudci by si uživatele na síti neměli blokovat, pokud k tomu neexistuje obzvlášť závažný důvod. Je pak na místě takovou skutečnost minimálně oznámit stranám řízení.

2.3 „Postování“, „lajkování“ a další virtuální kratochvíle

„Všechny projevy soudce (příspěvky, komentáře, fotografie aj.) musí zachovávat důstojnost soudcovské funkce a nesmí vzbuzovat pochybnosti o jeho nestrannosti či nezávislosti.“⁸⁴

Aktivitou, která se formou nejvíce blíží tradičnímu veřejnému projevu, jsou na sociálních sítích příspěvky, které uživatelé mohou přidávat na svoji zeď.

Soudci mohou právě skrze příspěvky významně přispět do veřejné diskuze a tím aktivně polidšřovat justiční moloch v očích veřejnosti, ale také snadno a rychle poškodit soudcovský stav i důvěru v justici. Představa, že devizou justice jsou strohost a přísná zdrženlivost ve všech veřejných vystoupeních padá s prvním soudcem, který justici svými projevy poškodí. Pokud neexistují kladné příklady, jsou ty záporné o poznání silnější.

⁸³ Praktický průvodce soudce pro užívání sociálních sítí: v kontextu střední a východní Evropy sice na straně 32 Blokování na X definuje, ale nijak se k němu nevyjadřuje, stanovisko Soudcovské unie se problematikou nezabývá vůbec.

⁸⁴ Op. Cit. Praktický průvodce soudce pro užívání sociálních sítí: v kontextu střední a východní Evropy.

2.3.1 Nedůstojné příspěvky a příspěvky ohrožující nestrannost

Každý projev soudce na sociální síti v sobě nese potenciál poškodit důstojnost soudcovské funkce a může vzbuzovat pochybnosti o nestrannosti či nezávislosti konkrétního soudce.

Důstojnost soudcovské funkce lze prostřednictvím sociálních sítí ohrozit relativně snadno obzvláště při nepochopení „faktoru veřejnosti“ publikovaných příspěvků. Vtipná fotografie určená v mysli soudce pouze přátelům, které si na síti přidal, tak může velmi snadno skončit v nepředvídaných rukou a objevit se jako odstrašující příklad ve studentské práci popisující mantinely působení soudců na sítích.

Úvodní fotka profilu bývalého soudce Městského soudu v Praze Kamily Kydalky ve vířivce jistě je veselá a možná i neškodná, v kontextu dalšího chování vybočujícího z obvyklého rámce ale může být vnímána jako jeden z důkazů o soudcově nižší sebereflexi a profesní důstojnosti přinejmenším nepřidá.⁸⁵ Ještě o kus nevhodnější jsou pak fotografie vulgární nebo pohrdavé.⁸⁶ Kromě toho, že takové příspěvky snižují důstojnost soudce a justice a ohrožují tak důvěru veřejnosti, normalizují také nevhodné chování ve veřejném prostoru – soudce se pak nemůže divit, pokud jeho vulgární či ironický příspěvek vyvolá neslušnou diskuzi.

Důstojnému projevu nesvědčí ani velká kvantita příspěvků, obzvláště jedná-li se o příspěvky banální. Současně je zvláštní, pokud soudce vystupuje z pozice své funkce a současně se na sítích schovává za anonymní profil. Anonymita nemusí být sama o sobě ohrožením důstojnosti – na síti X je například k nalezení účet *JudgeMeNot*⁸⁷ české soudkyně vystupující pod tímto uživatelským jménem relativně důstojně, i když často velmi osobně. Naopak profil soudce vystupujícího pod přezdívkou *quaran*⁸⁸ je plný

⁸⁵ Srov. příloha č. 10 a 11, profil bývalého soudce Kamila Kydalky a titulek rozhovoru, ve kterém mluví o pokusech o jeho umlčení.

⁸⁶ Srov. příloha č. 12, fotka s vulgárním tričkem na profilu bývalého soudce Kydalky.

⁸⁷ Profil na síti X uživatele JudgeMeNot, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/JudgeMeNot>. [navštíven 2024-06-20].

⁸⁸ Profil na síti X uživatele quaran20, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/quaran20>. [navštíven 2024-06-20].

nevhodně povýšeného, vulgárního a nedůstojného virtuálního jednání.⁸⁹ U obou účtů přitom samozřejmě není jisté, že za nimi stojí soudci.⁹⁰ Pokud se tak ale prezentují, může to soudnictví poškodit nehledě na skutečnost.

2.3.1.1 Soudci a politika

„Soudce se vyhýbá politickým hodnocením (mj. podpoře konkrétního kandidáta na politickou funkci, „nelajkuje“ politické strany či hnutí, nevyjadřuje se ke kontroverzním politickým otázkám, netýkají-li se justice).“⁹¹

Při otevření sociálních sítí může člověk snadno nabýt dojmu, že se všechno točí okolo politiky. V komentářové sekci pod velkým množstvím příspěvků se řeší, který vládní politik zrovna okrádá řadového občana, komu se má pomáhat, kam se ztrácí peníze, kdo má moc a kdo málo.

Diskuse redukované na výkřiky zpravidla nejsou kultivované ani věcné – zdá se, že takový způsob debaty se již stal inherentní součástí komunikace na sociálních sítích. I precizně vyargumentovaný, slušný a obohacující příspěvek o politice může spustit smršť komentářů popsateľnou spíše antonymy těchto přídavných jmen.⁹² Jediným důvodem pro to, aby se soudce takovým statusům vyhnul obloukem, tak není jen možné budoucí zpochybnění jeho nestrannosti, ale i snaha o vyhnutí se poskytnutí platformy k debatě, která vůči němu bude útočná a ponižující. Dá se pak očekávat, že pokud nevydržel svrbění prstů při chuti napsat příspěvek, nezvládne ani nečinně přihlížet kreativním urážkám internetových trollů. Řešením není ani vypnutí komentářů, protože příspěvek může vlastním životem žít i mimo profil autora, třetí osoba si pořídí snímek obrazovky, nebo

⁸⁹ Obvykle se snažím představované aktivity demonstrovat příklady v přílohách, na tomto místě prosím laskavého čtenáře, aby si profil quaran v případě zájmu na X našel a prohlídl ve svém celku, mám totiž pocit, že vytržením jednotlivostí bych nemusel s předáním celkového dojmu uspět.

⁹⁰ Soudce quaran se k funkci hlásí spíše implicitně způsobem, kterým reaguje na příspěvky s právní tematikou. Neanonymní profil advokátky Petry Naskosové ovšem tvrdí, že ví, o jakého soudce se jedná – takové odhalení anonymity rovněž na důstojnosti stavu nepřidává (Příloha č. 13).

⁹¹ *Etické meze působení soudců na sociálních sítích*, Soudcovská unie. Online. 24. 5. 2017. Dostupné z: <http://www.soudci.cz/zpravy-a-stanoviska/pohledy-a-nazory/843-eticke-meze-pusobeni-soudce-na-socialnich-sitich.html>. [citováno 2024-06-03].

⁹² Např. hojně sdílený status experta na ústavní právo profesora Jana Kysely o roli prezidenta a mobilizaci, v diskusi pod ním lze nalézt leccos, dostupný z: <https://www.facebook.com/jan.kysela.3/posts/pfbid02VKratVbyCD4nEC2b1aDm4TzAwK4V7FuXJsucsHCgdQoKewfSSv6J7RBsujgAL2Hdl>. Facebookový profil Jana Kysely, Facebook. Dostupný zde <https://www.facebook.com/jan.kysela.3/>. [navštíven 2023-02-20].

ho jinak přesdílí na svůj profil, a původní příspěvatel zcela ztratí kontrolu nad osudem svého počinu. Druhým argumentačním zdrojem proti politickým příspěvkům je jistě i princip dělby moci; stejně jako politici nemají zasahovat do rozhodovací činnosti soudů, neměli by se soudci účastnit politických záležitostí.⁹³

Soudce má a měl by na politické otázky mít názor, ne se uzavírat před okolním světem, žít v uzavřené bublině a ignorovat veřejné dění. Musí se ale kousnout do jazyka⁹⁴ a své názory nepublikovat na sociální síť, a to i kdyby měl dojem, že se jeho postřehy k nikomu dalšímu nedostanou a on se pouze svěří vybranému okruhu známých. Důvěru veřejnosti totiž mohou mít pouze soudy, které jsou nestranné a nezávislé.⁹⁵ Zásadní ránou pro důvěru může pak být dojem justice přetvářející si právo podle svých politických názorů. Prezentace vyhraněného politického názoru může u účastníků řízení vyvolat důvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti.⁹⁶ Ústavní soud takto rozhodoval o námitce podjatosti mířené proti asistentovi soudce Radovana Suchánka, Tomáši Grygarovi. Ten byl před svým působením na Ústavním soudu členem hnutí Trikolora a na svém facebookovém profilu označoval ekologické spolky za teroristy. Když se jeden z takových spolků ocitl před Ústavním soudem, namítal, že má důvodné pochybnosti o asistentově nestrannosti.⁹⁷ Námitka byla zamítnuta, protože asistent se na přípravě daného rozhodnutí nepodílel, soud ale rovněž vymežil, že jednání asistenta předcházelo jeho činnosti u Ústavního soudu, ten se jej od tohoto okamžiku zdržel, a pochybnosti tak rozptýlil.

Za obzvlášť nevhodné pak lze považovat, když soudce svůj politický názor vyjádří příspěvkem na účet soudní instituce. 30. ledna 2023 tímto způsobem předseda Ústavního soudu ČR Pavel Rychetský popřál nově zvolenému prezidentovi. Samo o sobě pochopitelné gesto mezi ústavními činiteli. V příspěvku je ovšem kromě poblahopřání i

⁹³ Srov. např. § 85 odst. 3 Zákona č. 6/2002 Sb., zákon o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích).

⁹⁴ Srov. RYCHLÝ, T., *Soudce na sociální síti – aneb mlčeti zlato?* Online. In: LinkedIn, 6. 7. 2021. Dostupné z: <https://cz.linkedin.com/pulse/soudce-na-soci%C3%A1ln%C3%AD-s%C3%ADti-aneb-ml%C4%8Deti-zlato-tomas-rychly>. [citováno 2023-02-03].

⁹⁵ Ke svobodě projevu soudce ve vztahu k politickým vyjádřením a důvěře v soudy viz Nález Ústavního soudu ze dne 5. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 2617/15.

⁹⁶ Srov. kárná rozhodnutí 11 Kss 6/2015 ze dne 6. 6. 2016 a 13 Kss 1/2015 ze dne 20. 5. 2015.

⁹⁷ Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 22/17.

dovětek: „Slovy Václava Havla považuji tento výsledek voleb za vítězství lásky a pravdy nad lží a nenávisť. ~ Pavel Rychetský, předseda Ústavního soudu“. Taková formulace je neobyčejně problematická hned v několika aspektech. Očividný problém může nastat, dostane-li se před jmenovaného soudce jeden z účastníků prezidentského klání. Kdokoliv by v očích pana předsedy stál proti „lásce a pravdě“, by jistě měl důvod pochybovat o nestrannosti rozhodování sporu. Citované vyjádření lze ale spatřovat jako problematické i vůči přiznaným voličům nebo osobám spřízněným s „lží a nenávisť“ či „pravdou a láskou“. To, že je příspěvek umístěn na oficiálním profilu Ústavního soudu implikace postoje celého tělesa, obzvlášť pokud s ním následně virtuálně veřejně souhlasí další ze soudců instituce.⁹⁸

Politický názor jde v prostoru sociálních médií vyjádřit i jinak než příspěvkem. Označení stránky voleného kandidáta tlačítkem „To se mi líbí“, členství ve skupině „Volíme Andreje Babiše!“, lajkování komentářů dehonestujících konkrétní účastníky politického klání a další na první pohled nenápadné akce, jsou v politicky orientovaných kauzách před soudy způsobilé vyvolat důvodné pochybnosti o soudcově nepodjatosti. Podobné jednání však může vyvolat obavy i v účastníkovi sousedského sporu v civilním řízení – co když se obhájce žalovaného hlasitě hlásí k podpoře politického uskupení ostře se vyhraňujícím vůči někomu, komu soudce na sociálních sítích vyjádřil podporu? Jak se má strana sporu cítit, pokud ví, že jím žalovaná osoba je členem hnutí, kterému soudce na Facebooku fandí. Je samozřejmě na místě podotknout, že „To se mi líbí“ na sociální sítí nemusí nutně znamenat vyjádření podpory nebo obliby, soudce možná jen má zájem o příspěvky, které stránka přidává. Členství ve skupině může znamenat názorový soulad i pouhý zájem o dění v ní. Soudce by ale neměl pracovat s tím, jak nejlépe si jeho chování lze vyložit, ale naopak s nejhorsí možnou variantou – pokud uživatel klikne na palec zdvižený nahoru, není vyloučené, že si to další osoba vyloží jako souhlas s obsahem příspěvku. Ač se to může zdát absurdní, je na místě v hraničních situacích účastníky řízení o stavu věcí informovat, protože, jak v práci již několikrát zaznělo, nikdy není jisté, kdy činnost na síti „vyplave na povrch“. Stejně jako u přátelství a sledování na sítích platí, že „lajkování“ a členství ve skupinách samo o sobě není důvodem podjatosti. Jedná se ale o

⁹⁸ Srov. příloha č. 14, komentář soudce Uhlíře k předávanému příspěvku účtu Ústavního soudu.

krok, který si soudce mohl odpustit a z nějakého důvodu tak neučinil. Účastníci řízení se pak mohou důvodně ptát proč.

2.3.2 Soudci a politické otázky týkající se justice

Obecně by politické otázky neměly být předmětem soudcových projevů na sítích. Politika se ale může soudce dotýkat zcela bezprostředně – útoky, které ze strany ústavodárců zažila sousední polská justice⁹⁹ nebo ty, jímž se aktuálně brání izraelské soudci s veřejností v zádech,¹⁰⁰ by neměly zůstat bez odezvy těch, na které míří. Právě netečnost a mlčení soudců může být důvodem, proč se za ně veřejnost nepostaví v momentě, kdy hrozí reformy destrující právní stát. Je žádoucí, aby to byli právě muži a ženy v talárech, kteří se aktivně vyjadřují k justičním politickým otázkám. Stěžejní roli v takové situaci mohou sehrát především už tak viditelné osobnosti z řad soudců – například předsedové nejvyšších soudních těles. Ticho z jejich strany může naopak naznačovat souhlas s hrozícími scénáři a ve veřejnosti vyvolávat dojem, že se na dění sami podílí. Vzhledem k tomu, jak blízko se lidem dá pomocí nich přiblížit, se sociální sítě jeví jako vhodný prostředek k vyjádření profesních obav a výtek. Forma těchto aktivit samozřejmě není omezena na samostatné příspěvky, v úvahu připadá i vydání a přesdílání tiskové zprávy soudu, umístění odkazu na jiné své veřejné vystoupení na svou zeď nebo upozornění na odborný článek, který se k problému vyjadřuje. Obranu svobodného soudnictví posvětil soudcům a soudkyním i Evropský soud pro lidská práva,¹⁰¹ když se postavil za polského soudce Wladimira Žurka¹⁰² žalujícího Polsko za pokusy o jeho „umlčení“ kvůli názorům, které vyjádřil ve prospěch právního státu a nezávislosti soudnictví. Srovnatelný příběh stál před štrasburským soudem i v roce 2016 v reakci na

⁹⁹ Srov. např. ŚLEDZIŃSKA-SIMON, Anna, 2018. The Rise and Fall of Judicial Self-Government in Poland: On Judicial Reform Reversing Democratic Transition. *German Law Journal*. Online. 19(7), 1839–1870 ISSN 2071-8322. Dostupné z: doi:10.1017/S2071832200023257. [citováno 2024-06-21].

¹⁰⁰ Srov. např. Anon., 2023. *Checks and Balances: The Override Clause and Its Effect on the Three Branches of Government*. Online. Dostupné z: <https://en.idi.org.il/articles/47482>. [citováno 2024-06-21].

¹⁰¹ Kromě v textu zmíněných příkladů také Wille proti Lichtenštejnsku, rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 28. 10. 1999, stížnost č. 28396/95, Kudeshkina proti Rusku, rozsudek senátu ESLP ze dne 26. 2. 2009, stížnost č. 29492/05.

¹⁰² Žurek proti Polsku, rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 16. 6. 2022, stížnost č. 39650/08.

reformy probíhající v Maďarsku, tehdy se kladného rozhodnutí dočkal neprávem odvolaný soudce Adrás Baka.¹⁰³

„*Soudci se mezi sebou neradi kritizují*“, říkají autoři v úvodu každého dílu podcastu *Judikatura*.¹⁰⁴ Otázkou etickými kodexy nezodpovězenou zůstává vyjadřování se k problémům uvnitř justice. Vymezení vůči výpadům politické reprezentace na účet soudů je žádoucí, soudci ale mohou svou důvěru efektivně ohrožovat i mezi sebou navzájem. Zaznívá, že kritika by měla být řešena uvnitř justice, ne na veřejnosti, kde je to podle některých nekolegiální a nedůvěru vzbuzující. Kárný senát Nejvyššího správního soudu se v tomto kontextu zabýval mediálně sledovaným¹⁰⁵ případem na Okresním soudu v Liberci. Tamní soudkyně veřejně vystoupila s kritikou svého kolegy, nového předsedy soudu. Kárný senát v rozhodnutí upozornil na důležitost přemýšlení nad mixem vysokých profesních nároků na své kolegy vyřčených směrem ven a kolegiality, když zdůraznil potřebu otevřené diskuse o změnách v justici a zároveň kárně obviněnou (v kárném řízení nakonec úspěšnou) vyzval k vyšší toleranci a optimismu¹⁰⁶ při posuzování jiných pohledů na řízení soudu. Rozhodně ale nenabádal k mlčení. Právě mlčení soudců-kolegů totiž může působit tak, že chtějí, aby problém vyčpěl nebo v horším případě vzbuzuje pochybnosti o tom, zda se sami nechovají stejně a mlčí především z obavy vlastního vyzrazení. V takové situaci by opět nemělo být eticky problematické se k dané kauze vyjádřit a vyslat veřejnosti jasný vzkaz: soudci jsou také jen lidé, chybují a mohou tím vzbuzovat nedůvěru v celý stav, ale nebojte se, pracujeme na řešení, nebude se to opakovat, nejsme všichni stejní. Je důležité dbát formy takového vyjádření, ale to je vždy platné pravidlo, pokud jde o veřejná vystoupení soudce. Lze se jistě bavit o tom, zda je vhodné, aby se jednalo pouze o kategorický odsudek směrem dovnitř, nebo zda by taková slova měla být doprovázena i jakousi formou sebereflexe či doporučení – hraniční ilustrací, kdy soudce „střílí“ do vlastních, je příspěvek soudce Nejvyššího správního soudu Josefa Baxy, který komentoval několik mediálně vděčných afér soudců Bureše,

¹⁰³ Baka proti Maďarsku, rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 6. 2016, stížnost č. 20261/1.

¹⁰⁴ MELZER, F., BEZOUŠKA, P.: *Podcast Judikatura*. Online. In: Spotify, Dostupné z: <https://pravo21.cz/podcasty-podrubriky/judikatura>.

¹⁰⁵ KLÍMA, Josef., *Vyhrál výběrové řízení a má se stát předsedou soudu. Pošramocená minulost nevádí*, Televize Seznam. Online. 19. 8. 2019. Dostupné z: <https://www.stream.cz/zahady/vyhral-vyberove-rizeni-a-ma-se-stat-predsedou-soudu-posramocena-minulost-nevadi-63953961>. [citováno 2023-02-03].

¹⁰⁶ Rozhodnutí Kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2020, sp. zn. 16 Kss 1/2020.

Bernarda,¹⁰⁷ Ambruse¹⁰⁸ a Sotoláře¹⁰⁹ příspěvkem na X ve znění „Placené výlety za fotbalem, jízdy v opilosti, “záračné” nákupy levných pozemků, falšování soudních protokolů... Neupírám soudcům právo na jejich spravedlivý proces, ale nosí-li i nadále talár, posilují nebo oslabují důvěru veřejnosti v naši práci??“.¹¹⁰ Jistě je na místě ocenit, že právě Josef Baxa, jedna z viditelných postav české justice a veřejný intelektuál, apeluje na své kolegy, aby se chovali lépe, ale forma, kterou pro svou kritiku zvolil se nejeví jako nejvhodnější možná. Tři tečky, tři otazníky, žádné zdroje. Soudcovská kritika by měla působit promyšleným dojmem, ne jako emocionální výkřik, byť dobře míněný.

2.4 Příklady z praxe v projevech konkrétních soudců

„Soudci ztělesňují právo. Pokud je právo vznešené, majestátní, tajemné, neosobní, objektivní, nadstranické či ideologické a imunní vůči strachu či přízni, musí být taková i naši soudci. Na soudní stoličce je zahalujeme do černého pláště, povyšujeme je nad účastníky sporu a jejich právní zástupce, ztotožňujeme je se samotným soudem. Mimo soudní lavice jsou soudci anonymní a někteří kritici by je rádi uzavřeli do společenské, ekonomické a profesní slonovinové věže a umožnili jim mluvit výhradně s dalšími právníky nebo možná jen soudci...“¹¹¹ Uvedený úryvek z článku Marny S. Tucker trefně popisuje roli soudců ve společnosti a touhu některých (i samotných soudců) po jejich izolaci. Soudce ale nemá na společnost shlížet shora, jeho místo je mezi ostatními smrtelníky. Nejen proto, aby jim rozuměl, ale i proto, aby oni chápali jeho. Ideální soudce by se tak měl vzdělávat i mimo soudní síň. Taková osvěta může nabývat mnoha podob. Aktivita na sociálních sítích může být jednou z nich. Upozorněním na zajímavé soudní

¹⁰⁷ NOVÁK, Jan, KROUPA, Janek. *Pelta zaplatil zájezd na Euro 2016 i soudcům vrchního soudu*, Seznam zprávy. Online. 3. 6. 2020. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/pelta-zaplatil-zajezd-na-euro-2016-i-soudcum-vrchniho-soudu-108236>. [citováno 2023-02-03].

¹⁰⁸ SRNKA, Vojtěch. *Soudce si sjednal od kontroverzních právníků stokrát nižší cenu pozemku. „Co je na tom?“ říká v rozhovoru*, iRozhlas. Online. 23. 6. 2020. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/erik-ambrus-pozemky-praha-ivo-rittig-parcely-premysleni-2006231219-tnr>. [citováno 2023-02-03].

¹⁰⁹ DIMUN, Petr. *Manipulování s protokoly? Soudce Sotolář nespáchal podle policie trestný čin*, Česká justice. Online. 9. 7. 2020. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2020/07/manipulovani-protokoly-soudce-sotolar-nespachal-podle-policie-trestny-cin/>. [citováno 2023-02-03].

¹¹⁰ Srov. příloha č. 15.

¹¹¹ TUCKER, Marna, 1982. *The Judge's Role in Educating the Public about the Law*. Catholic University Law Review. Online. 31(2), 201–208. Dostupné z: <https://scholarship.law.edu/lawreview/vol31/iss2/7>. [citováno 2023-02-03].

rozhodnutí,¹¹² sdílením tipů k právnímu psaní¹¹³ nebo popularizací oboru, kterému se profesně věnuje,¹¹⁴ může soudce jednak veřejnosti ukázat, že jen nesedí zahalen v černém taláru v soudní síni, ale také pootevřít tajemný svět justice právníkům i laikům.

Obsahovým mantinelem osvěty je zákaz poskytování právních rad¹¹⁵ jemuž by se soudce měl vyvarovat, aby nezavdal pochybnosti o své nestrannosti a nevykračoval z role soudce. Rady mezilidské a každodenní jsou ale bezpochyby přijatelné. Soudce Martin Fila takto na mile poradil, jak se chovat u soudu¹¹⁶ a elegantně přitom využil funkcionalit, které sociální sítě nabízí (stručnost, dosah, „vlákno“). Rady ale nesmí být povýšené a v žádném případě v nich soudce nesmí argumentovat autoritou plynoucí z jeho postavení. Již jmenovaný soudce takto „poradil“ poslankyni Kláře Kocmanové, ať se staví na soud, aby pochopila problematiku znásilnění. Fila se věnuje trestnímu právu a Kocmanová se v novinách vyjádřila k potřebě redefinice jmenovaného trestného činu.¹¹⁷

Vcelku za jednoznačné lze považovat, že soudce se nesmí vyjadřovat ke kauzám, které zrovna řeší, ani předjímat, jak by rozhodl, kdyby mu nějaký konkrétní případ byl přidělen k rozhodnutí. Neznamená to ale, že by se měl tvářit, že soudy neprodukují judikaturu. Martin Kopa, soudce správního úseku Krajského soudu v Brně, pravidelně sdílí rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a dalších. David Uhlíř, soudce Ústavního soudu, upozorňuje na důležité nálezy včetně disentů a zajímavá usnesení instituce v níž pracuje.¹¹⁸ Takovou činností sledujícím z řad veřejnosti ukazují nejen, že soudci se o své obory zajímají, ale že jim záleží na tom, abychom je chápali. Podobně Zdeněk Kühn obrací pozornost svých sledujících k otázkám funkční justice¹¹⁹ a dává

¹¹² Srov. příloha č. 16, Martin Kopa sdílí shrnutí důležitého rozhodnutí ESLP.

¹¹³ Srov. příloha č. 17, soudce sdílí tipy, jak správně psát.

¹¹⁴ Srov. příloha č. 18, popularizační příspěvek ústavního soudce David Uhlíře.

¹¹⁵ Srov. příloha č. 19. David Uhlíř vyjadřuje svůj právní názor na kauzu advokátky Pavly Krejčí, navíc velmi s maximální stručností a aniž by své vyjádření jakkoliv odůvodnil. Problematika právních rad od soudců se týká mimo jiné facebookových skupin, kde soudci ze svého soukromého profilu radí, aniž by se byli vědomi dohledatelnosti takového jednání. Čtvrtý závěr etického soudu soudcovské unie přímo stanoví, že „Soudce nedává právní rady“.

¹¹⁶ Srov. příloha č. 20.

¹¹⁷ Srov. příloha č. 21.

¹¹⁸ Srov. příloha č. 22.

¹¹⁹ Srov. příloha č. 23.

najevo, že o kondici soudnictví nesmíme přestat dbát, aniž by sklouzával k nedůstojným, arogantním nebo jinak rizikovým projevům.

Konečně se sluší dodat, že ani přiznání emocí nemusí nutně znamenat, že soudce ztrácí na důstojnosti, může se jednat právě o tolik potřebný projev lidskosti a přiblížení se těm, kteří vykonávají jiné profese. Příkladem takového chování může být postesť trestního soudce Fily, kterému se do práce nechce o víkendu.¹²⁰

¹²⁰ Srov. příloha č. 24.

3 Soudy a sociální síť

Předchozí kapitola ilustrovala nastíněná pravidla na příspěvcích soudců aktivních na sociálních sítích. Následující odstavce představí, že na těchto platformách lze najít i přímo soudní instituce. I jejich aktivita může justici prospívat nebo na druhé straně přinášet problémy.

V České republice je celkem 99 soudů, počítáme-li mezi ně i soud Ústavní.¹²¹ Soudy mohou v očích mnohých být zahaleny mýtickým oparem, ze kterého pouze ve vymezených případech vystoupí a k obyčejným smrtelníkům promluví skrze rozhodovací praxi. Jak již zaznělo v předchozích kapitolách, přijmou-li takový přístup i samotní soudci, hrozí jejich odtržení od zbytku společnosti, které může obzvlášť v momentech krize hrozit neochotou tajemné instituce podpořit. Osobní profily soudců na sítích mohou tuto zdánlivou propast překonávat, nebo přímo ukázat, že neexistuje (nebo ji samozřejmě v očích veřejnosti potvrdit, prohloubit a obraz justice poškodit). Profil na sociální síti ale nemusí mít pouze soudce – jednotlivce. Na X, Facebooku a Instagramu narazíme i na účty samotných soudů. I tyto profily mohou usilovat o prospěšnou digitální praxi.

Jestliže toho bylo poměrně málo napsáno o *soudcích* na sociálních sítích, tak o *soudech* takové tvrzení platí ještě o poznání vyšší měrou.¹²² Existující literatura se ovšem shoduje, že sociální síť mohou soudům prospět.¹²³ S ústupem tradičních médií nabízí virtuální platformy cestu k transparentnosti, přístupnosti a díky možnosti okamžité reakce

¹²¹ Srov. přehled soudů dostupný zde: <https://justice.cz/soudy>.

¹²² Během psaní této práce vznikaly další absolventské práce, které se tématu profesní etiky soudců ve vztahu k sociálním sítím jako palčivému tématu věnují, srov. např. MÍL, Jakub Elliot, 2023. *Profesní etika soudců v České republice*. Online. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/179886>, [citováno 2024-06-21], odborný text věnující se soudům a sociálním sítím v tuzemském prostředí se k datu vzniku práce nepodařilo nalézt ani jeden; z populárních zdrojů pak jediný text: Autor neznámý. *ČESKÉ SOUDY A SOCIÁLNÍ SÍŤE: OD TWITTERU PO INSTAGRAM*. Online. In: Kvalikom, 14.12.2021. Dostupné z: <https://www.kvalikom.cz/blog/ceske-soudy-a-socialni-site-od-twitteru-po-instagram>, [citováno 2024-06-14].

¹²³ JOHNSTON, Jane, 2017. Courts' Use of Social Media: A Community of Practice Model. *International Journal of Communication*. Online. 11, 15. Dostupné z: <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:152254515>. [citováno 2024-06-21]. SCHUTZ, Pamela D. a Andrew J. CANNON, 2013. *Trial by Tweet? Findings on Facebook? Social Media Innovation or Degradation? The Future and Challenge of Change for Courts*. *International Journal for Court Administration*. Online. 5(1), 25. ISSN 2156-7964. Dostupné z: doi:10.18352/ijca.5. In: IJCA. 2013. str. 25. [citováno 2024-06-21].

dalších uživatelů disponují potenciálem sledovat odezvu veřejnosti na činnost soudu v reálném čase.¹²⁴

V následující kapitole bude nejprve představena aktivita Ústavního, Nejvyššího správního a Nejvyššího soudu na sociálních sítích Facebook, X a Instagram s krátkou mezinárodní odbočkou k profilům ESLP a SDEU na síti X. Text na příkladech jednotlivých účtů ukáže možné výhody aktivity soudů na sociálních sítích. Na případu falešného profilu Nejvyššího soudu naopak ukáže možná rizika a nastíní jejich řešení.

Profily právě těchto soudů byly zvoleny především proto, že soudy nižších instancí na sociálních sítích prakticky nejsou. Jedinou dohledatelnou výjimkou je Krajský soud v Plzni,¹²⁵ na jehož profilech najdeme primárně informace o rozhodovací činnosti a personálních záležitostech.

Je vcelku pochopitelné, že právě soudy sjednocující judikaturu, respektive ústavní orgán ochrany ústavnosti, budou ve snaze prezentovat svou činnost nejaktivnější. V Brně judikovaný závazný výklad práva je vhodné prezentovat nejen dovnitř justice prostřednictvím sbírek nejdůležitějších rozhodnutí, ale i navenek nově dostupnými prostředky. Neznamená to ovšem, že obecné soudy by na sociálních sítích měly chybět. I jejich rozhodnutí jsou diskutována v médiích a sociální sítě dávají příležitost každému soudu svůj obraz a důstojnost kontrolovat na platformách s téměř neomezeným dosahem.

3.1 Ústavní soud České republiky

V květnu roku 2014 Ústavní soud České republiky přidal první příspěvky na sociální síť Facebook¹²⁶ a stal se tak průkopníkem působení tuzemských soudů na sociálních sítích.

¹²⁴ MEYER, Norman. *Social Media and the Courts: Innovative Tools or Dangerous Fad? A Practical Guide for Court Administrators*. Online. International Journal for Court Administration. 2014, roč. 6, č. 1, s. 2-28. ISSN 2156-7964. Dostupné z: <https://doi.org/10.18352/ijca.136>. [cit. 2024-06-09]. S. 6 – 9.

¹²⁵ Facebooková stránka Krajského soudu v Plzni, Facebook. Dostupný zde: <https://www.facebook.com/KrajskysoudvPlzni>. [navštíven 2024-06-20]. Profil na síti X uživatele Krajský soud v Plzni, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/KPlzni>. [navštíven 2024-06-20].

¹²⁶ Vůbec první aktivita bylo nastavení úvodní fotky profilu soudu; Srov. Ústavní soud České republiky, 2. května 2014, Facebook, dostupné zde: <https://www.facebook.com/ustavnisoud/posts/1065192687492404:1065192687492404>.

Vůbec prvním příspěvkem ÚS informuje o čerstvě vydaném nálezu. V popisu profilu nalezneme základní informace: adresu, telefonní kontakt, e-mailovou adresu, webové stránky, postupně byl doplněn odkaz na účty na dalších sociálních sítích: Instagramu a X. Komentáře pod příspěvky jsou povolené, ale Ústavní soud na ně nereaguje slovně ani prostřednictvím facebookových reakcí (palec nahoru a další emotikony).

Ústavní soud je od prvního dne poměrně aktivní, každý měsíc informuje o vybraných nálezech,¹²⁷ zveřejňuje týdenní přehled jednání a pravidelně sdílí důležité skutečnosti spjaté s Ústavním soudem, např. o konci nebo začátku funkčního období jednotlivých soudců¹²⁸ nebo akcích, kterých se funkcionáři soudu účastní.¹²⁹ Počet reakcí emotikony (palec nahoru a podobné, tedy ne komentář nebo sdílení) na jednotlivé příspěvky se za 10 let existence soudu zásadněji nezměnil; oznámení nekontroverzních nálezů sbírají jednotky reakcí, informace o vydání nálezů doprovázených mediálním zájmem nižší desítky a zpravidla jsou uživateli ve větší míře komentovány.¹³⁰ Za pozornost nicméně stojí narůstající počet komentářů pod jednotlivými příspěvky. Obzvlášť v roce 2024 se pak jedná především o komentáře nesouhlasné, provokující a urážlivé.¹³¹

¹²⁷ Aktivity Ústavního soudu na sociálních sítích si všímá i článek CHMEL, Jan. 2020. *Tiskové zprávy jako nástroj tvorby reputace Ústavního soudu ČR a jeho soudců*. Jurisprudence. č. 1. Online. Dostupné z: <https://www.jurisprudence.cz/cz/casopis/tiskove-zpravy-jako-nastroj-tvorby-reputace-ustavniho-soudu-cr-a-jeho-soudcu.m-416.html>. [citováno 2024-08-04].

¹²⁸ Ústavní soud České republiky, 26. května 2014, Facebook, dostupné zde: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=284002105111051&set=a.277791269065468>, popis příspěvku: „Ústavní soud se loučí se soudcem Stanislavem Balíkem, kterému dnes končí desetileté funkční období.“ a Ústavní soud České republiky, 6. června 2023, Facebook, dostupné zde: <https://www.facebook.com/ustavnisoud/posts/pfbid0FPqyoe7FBx3Jd9NmPZrqUK9cNhNaYVorr4cfa7C1gG4LBB3hw432px9aopTJ4Tg1>, popis příspěvku: „Ústavní soud doplnili tři noví soudci“.

¹²⁹ Ústavní soud České republiky, 18. dubna 2023, Facebook, dostupné zde: <https://www.facebook.com/ustavnisoud/posts/pfbid02om4GoJzFLrfCrc1jC5s4RQKsF9aiLqTGgwqF5X2xSyq4eUMdxxDxHntoK6Kajg6Rl>, popis příspěvku: „Předseda Ústavního soudu se setkal s polským velvyslancem v ČR.“.

¹³⁰ Např. na informaci o vydání nálezu o chirurgických sterilizacích transgender osob zareagovalo k 8. 6. 2024 celkem 47 osob, příspěvek byl 17krát sdílen a 18krát komentován; srov. Ústavní soud České republiky, 7. května 2024, Facebook, dostupné zde: <https://www.facebook.com/ustavnisoud/posts/pfbid02iKz7yNwMA3t1E5iiqTcyUh5kajXjHHWFEJGnjjHFxHvtaw1NwCeM9i3kNzxDinnr1> oproti tomu informace o odmítnutí stížnosti státního příslušníka Indické republiky, proti němuž je v USA vedeno trestní stíhání nasbírala reakce 2 reakce, 4 komentáře a 1 sdílení, dostupné zde: <https://www.facebook.com/ustavnisoud/posts/pfbid0x1j6Y4XhfAr3K9Af9nBeDNgHqFL8aem2eMTAX9SnEGv8iNua323gQEoofqpirCel>.

¹³¹ Srov. příloha č. 25, komentáře pod příspěvkem Ústavního soudu.

Ústavní soud České republiky je na Facebooku aktivní, ale zdrženlivý. Příspěvky nepůsobí marketingovým dojmem, ale jako autentická snaha informovat veřejnost o činnosti soudu. Za zmínku stojí kvalitativní vývoj komunikace soudu. Tu lze ilustrovat mimo jiné na, pro část sledujících, notorickém specifiku publikovaných příspěvků, jímž se staly ilustrační obrázky k jednotlivým vyhlášeným nálezům. V roce 2023 ovšem došlo ke změně a tyto byly nahrazeny profesionálními fotografiemi prostor soudu nebo osoby soudce zpravodaje. Současně soud začal už v přímo příspěvku sdělovat podstatu sdíleného rozhodnutí. V minulosti se zpravidla omezil na jednu větu a hypertextový odkaz.¹³² Soud se obecně v komunikaci s veřejností posouvá směrem k otevřenosti a snaze o přístupnost. Důležité nálezy jsou nově (2024) doprovázeny souborem otázek a odpovědí, které mají adresátům na nižších jednotkách stran sdělit to nejpodstatnější, co z rozhodnutí plyne.¹³³ I popisky jednotlivých příspěvků na sociálních sítích Ústavního soudu působí v posledních měsících promyšleněji než v minulosti, mají blízko kvalitním tiskovým zprávám a neomezují se pouze na odkaz na webové stránky soudu. Na konci června roku 2024 navíc Ústavní soud začal na sociálních sítích vydávat novou sérii s názvem „Ústavníček“, která má adresátům usnadnit orientaci v termínech používaných Ústavním soudem.¹³⁴

Profil Ústavního soudu na sociální síti X¹³⁵ zrcadlí účet facebookový, a i druh reakcí je v zásadě podobný, soud neinteraguje s dalšími uživateli, bez zjevného důvodu ovšem sleduje tři účty, Josefa Baxu, slovenský Ústavní soud a Davida Uhlíře (Příloha č. 31).

Ústavní soud je od dubna roku 2024 i na Instagramu, kde je ve srovnání s Facebookem a X osobnější; sdílí vzdělávací příspěvky¹³⁶ nebo informuje o zajímavostech.¹³⁷ I zde ovšem zůstává komunikace profesionální a důstojná – profil působí dojmem snahy se lidem přiblížit, ukázat, že instituce žije a má smysl se o ni

¹³² Srov. příloha č. 26.

¹³³ Není bez zajímavosti, že ústavní soudce David Uhlíř na síti X tuto skutečnost komentuje a vysvětluje, že autorkou tohoto nápadu je jeho asistentka Kamilla Abassi (viz Příloha č. 37).

¹³⁴ Srov. příloha č. 35.

¹³⁵ Dostupný zde: https://twitter.com/usoud_official.

¹³⁶ Srov. příloha č. 27.

¹³⁷ Srov. příloha č. 28.

zajímat. Na rozdíl od ostatních sítí navíc na profilu najdeme „uvítací“ příspěvek oznamující vstup soudu na Instagram, v němž přímo avizuje, že na zachování důstojnosti na sítích záleží. Ze všech příspěvků na sítích, na kterých je Ústavní soud aktivní, má ke dni psaní tohoto textu právě „uvítací“ zdaleka největší počet *lajků*, 414.¹³⁸

Ústavní soud České republiky využívá sociální sítě zjevně po předchozím rozvážení, je současně vidět, že v čase dochází ke zvyšování kvality této komunikace – není již sdílen pouze odkaz na webové stránky soudu, ale i delší srozumitelný komentář a příspěvky jsou doprovázeny kvalitními fotografiemi.

3.2 Nejvyšší správní soud

Účet Nejvyššího správního¹³⁹ soudu lze na sociální síti X nalézt od roku 2018. Na dalších sítích není. Je veden v jednotné modré grafické struktuře, velmi srozumitelně a přehledně shrnuje sdílená rozhodnutí, informuje o činnosti soudu a soudcích. Nejvyšší správní soud svou aktivitu odstartoval citací ze Sbírky rozhodnutí NSS a pokračoval sdílením dvou příspěvků tehdejšího předsedy soudu Josefa Baxy.¹⁴⁰ Až na tuto výjimku je však aktivita soudu v dobrém slova smyslu monotónní. Zdrženlivě informuje, neinteraguje, profil slouží jako přehled toho důležitého, co se na Nejvyšším správním soudu děje. Za povšimnutí jistě stojí, že účet Nejvyššího správního soudu (ve shodě s Ústavním soudem) nikdy *nelajkoval* žádný příspěvek, zároveň žádný účet nesleduje (na rozdíl od Ústavního soudu).¹⁴¹

Na Facebooku oficiální profil Nejvyššího správního soudu není. Existuje sice stránka *Nejvyšší správní soud České republiky*¹⁴², je ovšem označena jako neoficiální a její zpracování naznačuje, že není spravována se stejnou pečlivostí a profesionalitou jako profil na síti X. Tento fakt nabízí k zamyšlení očividný problém – falešné profily soudů. Instituce by v tomto případě měly hlídat, zda jejich jménem na sociálních sítích nevystupují třetí osoby. Kontrola nad online aktivitou účtu soudu je základním

¹³⁸ Srov. příloha č. 29.

¹³⁹ Dostupný zde: <https://twitter.com/nssoudcz>.

¹⁴⁰ Srov. příloha č. 30.

¹⁴¹ Srov. příloha č. 31.

¹⁴² Dostupná zde: <https://www.facebook.com/pages/Nejvy%C5%A1%C5%A1%C3%AD-spr%C3%A1vn%C3%AD-soud-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky/1576495019293239>.

předpokladem pro využití diskutovaných platforem ve prospěch instituce. Neoficiální profil sice nesdílí nic, co by Nejvyšší správní soud mohlo poškodit – lze ovšem uvažovat, zda i pouhá existence takového profilu nemůže být poškozující.

Na platformě Instagram neexistuje oficiální ani neoficiální účet Nejvyššího správního soudu. Soud je pouze na síti X, jeho počínání je zde ovšem důstojné, profesionální, graficky působivé a vhodně zdrženlivé.

3.3 Nejvyšší soud

Účty Nejvyššího soudu najdeme od roku 2018 na Instagramu a 2022 na X, oba jsou ve shodě s dosud rozebíranými soudy vedeny profesionálně i důstojně. Na platformě X oproti Ústavnímu i Nejvyššímu správnímu soudu více interaguje s dalšími profily, přes 200 jich Nejvyšší soud sleduje a velkou část jeho aktivity představuje sdílení příspěvků dalších účtů, v drtivé většině se jedná o oficiální účty jiných institucí.¹⁴³ NS informuje o judikatuře, soudcích, na Instagram přidává fotografie z akcí konaných v budově soudu, sdílí i osobní příspěvky. Za všechny například o netopýrech, kteří každoročně v budově soudu hledají útočiště při migraci do zimovišť.¹⁴⁴

V případě Nejvyššího soudu se nicméně naplnilo potenciální riziko spojené s existencí neoficiálního profilu. Facebookový profil, označený jako neoficiální, ale vystupující pod názvem Nejvyšší soud České republiky¹⁴⁵ je zjevně spravován osobou, která na NS nepůsobí.¹⁴⁶ Profil Zdeněk Novák na tyto stránky přidává vlastní fotografie, součástí jeho profilové fotky je k tomu vlajka Ruské federace a jeho aktivita na Facebooku nese rysy vlivu dezinformačních kanálů. Na účet NS prostřednictvím svého profilu přidává i příspěvky z oblasti práva – jejich souvislost s činností Nejvyššího soudu ovšem není zřejmá. V případě, že si jakýkoliv uživatel na Facebooku bude chtít Nejvyšší soud vyhledat, narazí právě na stránku obsahující soubor podivných příspěvků působících dezinformačním dojmem. Zatímco na ostatních platformách soud důstojně reprezentuje a zajímavě shrnuje svou činnost, na Facebooku je poškozován.

¹⁴³ Dostupné zde: <https://twitter.com/Nejvyssisoud>.

¹⁴⁴ Srov. příloha č. 32.

¹⁴⁵ Dostupný zde: <https://www.facebook.com/pages/Nejvy%C5%A1%C5%A1%C3%AD-soud-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky/829259957156415>.

¹⁴⁶ Srov. příloha č. 33.

Riziko, na které tato práce opakovaně upozorňuje, tedy ztráta kontroly nad vlastním obsahem, je v popisovaném případě naplněno. Je nutné, aby soudy v rámci zachování důvěry společnosti ve fungující soudní systém existující neoficiální stránky nesoucí jejich název řešily.

Falešné stránky lze Facebooku nahlásit pro uvádění nepřesných nebo nepravdivých informací i pro falešnost.¹⁴⁷ V případě, že Facebook nahlášení nevyhoví, jeví se jako nejefektivnější řešení zřízení vlastní oficiální stránky a upozornění na existenci falešné skrze pravou, k tomu soudy ostatně mohou využít i své ostatní existující sociální sítě.

3.4 Evropský soud pro lidská práva a Soudní dvůr Evropské unie na X

Inspiračními zdroji českých profilů soudů na sociálních sítích mohou do jisté míry být účty ESLP a SDEU. Oba soudy mají na platformě X zřízeny účty od roku 2013.

Účet SDEU sdílí odkazy na důležitá rozhodnutí, případně avizuje jejich vyhlášení nebo reflektuje události týkající se Soudního dvora. Kvitovat lze jeho pravidla používání sociálních sítí transparentně sdílená přímo v popisu profilu. Z nich se uživatelé dozví, že *„účet Soudního dvora na sociálních sítích spravuje Ředitelství komunikace Soudního dvora Evropské unie“*, nebo že *„Soudní dvůr nesleduje systematicky účty svých sledujících, sledování zjevně škodlivých účtů a účtů rozesílajících spamy bude ukončeno. Skutečnost, že některý z účtů Soudního dvora je odběratelem jiného účtu, nelze považovat za schvalování nebo podporování takového účtu ze strany Soudního dvora Evropské unie.“*¹⁴⁸

ESLP rovněž sdílí vlastní rozhodnutí a informace související s jeho činností, ne však pouze odkazem, ale skrze přehledný dokument, který zprostředkovává to nejdůležitější z dané kauzy (Příloha č. 36).¹⁴⁹ Dá se předpokládat, že právě tady český Ústavní soud našel inspiraci pro dokumenty obsahující otázky a odpovědi, které jsou nově sdíleny společně s významnými nálezy. Na účtu ESLP je k červnu 2024 jedenáct a půl tisíce příspěvků. Ze všech účtů soudů zmíněných v této práci je co do počtu přidávaných

¹⁴⁷ Srov. příloha č. 34.

¹⁴⁸ Účet dostupný zde: <https://twitter.com/EUCourtPress>, citované informace zde: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_91153/.

¹⁴⁹ Účet dostupný zde: https://twitter.com/ECHR_CEDH.

příspěvků na X zdaleka nejaktivnější (ÚS 1900 příspěvků, NS 2100, NSS 1200, SDEU 3600).

3.5 Dílčí závěr

Nejen soudci, ale i soudy na sociálních sítích být mohou a jsou. Za nedůstojné chování v online prostředí institucím na rozdíl od jednotlivců nehrozí kárné řízení. I tak je ovšem nutné uvažovat o nutnosti zachování důstojnosti jako instrumentální hodnoty ve vztahu k důvěře ve spravedlivou justici.¹⁵⁰ Soudy mají na sociálních sítích šanci prezentovat svou rozhodovací činnost vysokému počtu uživatelů. Současně mají příležitost přiblížit veřejnosti způsob svého vnitřního fungování.

Lze doporučit, aby soudy při vstupu na sociální sítě přidaly první „uvítací“ příspěvek. Ze zkoumaných případů tak učinil pouze Ústavní soud na Instagramu a z reakcí je zřejmé, že takový přístup je veřejností kvitován. Současně soud takovým příspěvkem může představit, proč na síti je, co od jeho účtu čekat a co naopak nikoliv. Většina sociálních sítí umožňuje vybrané příspěvky „připnout“ navrch stránky. Takový příspěvek je pak novým virtuálním návštěvníkům ihned na očích.

Všechny zkoumané soudy pouze ve velmi malé míře interagují s dalšími uživateli. Taková praxe je jistě v souladu s požadavky zdrženlivost a udržení důstojnosti. Je pak potřeba počítat s tím, že o to křiklavěji působí jakékoliv vybočení z této praxe (Příloha č. 31 a do jisté míry i příloha č. 30). Sociální sítě vhodně slouží jako platformy ke sdílení vlastního obsahu – ÚS sdílí vedle klasických příspěvků i „otázky a odpovědi“ na nejdůležitější otázky v souvislosti s vyhledávanými důležitými nálezy. NSS právní věty přidává s vlastní grafickou úpravou. NS volí minimalistický přístup a šíří hypertextový odkaz na text rozhodnutí na svých webových stránkách, o to aktivnější je ale ve sdílení jiných skutečností souvisejících s činností soudu.

Ukazuje se, že i pouhá nečinnost může v online prostředí soudy v důsledku existence falešných profilů poškodit. Kromě spravování vlastního účtu je proto důležité sledovat i prostředí, ve kterém se účet nachází a v souvislosti s tím si pokládat otázky. Kdo příspěvky komentuje a jak na ně další uživatelé reagují? Snaží se někdo někdy o

¹⁵⁰ Parafrázuji na tomto místě větu z disertační práce FRIEDEL, Tomáš, 2016. *Povolání právníka – teorie a praxe profesní etiky se zaměřením na vybraná právníká povolání v České republice*. Online. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/1878>. [citováno 2024-07-27].

vytváření falešných profilů soudu? Jaké příspěvky sbírají nejvyšší počet reakcí? Před správci účtu pak leží nelehký úkol – budeme některé účty blokovat, protože naše příspěvky zjevně komentují se zlým úmyslem?¹⁵¹ Měl by počet reakcí na příspěvky mít jakýkoliv vliv při posuzování toho, co na síť přidáme? Nejpragmatičtěji se jeví zdrženlivý přístup – na ostatní uživatele nereagovat, jasně vytyčit, jak bude komunikace soudu vypadat a toho se držet, nehledět na *lajky*, ale skutečnou hodnotu sdílených informací. Prostor pro kreativitu jistě nabízí možnosti grafického zpracování příspěvků, stylistika a jazyk sdělení.

S ohledem na výše zmíněné je nutné, aby se tradičně konzervativní instituce adaptovaly na virtuální realitu současnosti a aktivně se přičinily ve prospěch kontroly vlastního obrazu.

¹⁵¹ Tato otázka vzbuzuje řadu dalších, a to především v souvislosti se skutečností, že soudy platí občané prostřednictvím daní. Mohou je tyto soudy vyřadit z informování se o jejich činnosti prostřednictvím sociálních sítí?

4 Hlubkové rozhovory se soudci o sociálních sítích

Předešlé kapitoly nabídly popis doposud existujících mantinelů, vytyčených zákony či etickými kodexy, spolu s kritickou analýzou vybraných jevů přítomných v oblasti působení soudců na sociálních sítích.

Pokus o shrnutí toho, jak by se soudci měli chovat a jak se skutečně chovají, dává smysl doplnit i výzkumem pohledu samotných soudců a soudkyň. Ambicí této práce není poskytnout empirická data získaná kvantitativním výzkumem, ale zprostředkovat možné přístupy aktérů a akterek současné české justice. Rozhodl jsem se proto o sociálních sítích uskutečnit několik hlubkových rozhovorů se soudci.

Hovořil jsem s dvanácti soudci a soudkyněmi různých věkových skupin (v době konání rozhovoru bylo nejmladšímu soudci nebo nejmladší soudkyni 32 let, nejstaršímu nebo nejstarší 69). Z různých soudů (v době konání rozhovoru 5 soudců nebo soudkyň působilo na okresních a obvodních soudech, dva na krajském nebo městském soudu, dva nebo dvě na NS, jeden nebo jedna na NSS a dva nebo dvě na ÚS). A především nehledě na jejich postoj k sítím jako takovým. Bavit jsem se tedy jak se soudci, kteří na problematiku nemají silný názor, tak s příznivci i odpůrci sociálních sítí.

Pro výzkum jsem zvolil polostandardizovaný typ anonymizovaného rozhovoru podle Kaneové,¹⁵² kdy jsem neměl pevně stanovený seznam otázek, ale pouze okruhů, které jsem s každou ze soudkyň a každým ze soudců prošel. V průběhu rozhovoru jsem zároveň soudce a soudkyně konfrontoval s konkrétními příklady příspěvků soudců na sociálních sítích – zde již všichni respondenti odpovídali na zcela shodný set vstupů.¹⁵³

Tematické okruhy:

- i. Mohou a mají soudci mít sociální sítě?
- ii. Autocenzurují se soudci?
- iii. Přátelství, sledování a lajkování na sociálních sítích – politika, právníci.
- iv. Kolegialita versus veřejný zájem – mají se problémy justice řešit za zavřenými dveřmi?

¹⁵² KANE, Eileen a Mary O'REILLY-DE BRÚN, 2001. Doing your own research. Completely rev. and updated version. London: Boyars. ISBN 9780714530437.

¹⁵³ Jednalo se o příspěvky z Příloh č. 7 až 22.

- v. Do jaké míry se soudce může a má vyjadřovat k soudním rozhodnutím svým a svých kolegů?

Rozhovory trvaly od dvaceti pěti minut do dvou a půl hodiny. Z dvanácti rozhovorů jeden proběhl telefonicky, protože respondent/ka kategoricky odmítá jakékoliv používání sociálních sítí soudcem za jinými než ryze osobními účely striktně anonymizovanou formou (pozměněné nebo falešné jméno) a považoval/a tak pochopitelně za zbytečné posuzovat jakékoliv veřejné vystupování soudců.

Minimálně jednu sociální síť používalo v době rozhovorů jedenáct z dvanácti respondentů, u všech se jedná o Facebook, X k tomu mají čtyři, tři jej užívají nejen z pozice sledujícího, ale i jako pravidelní přispěvatelé.

4.1 Rozhovory se soudci

Na následujících řádcích budou deskriptivně v anonymizované formě vymezeny nejdůležitější pasáže a zajímavé myšlenky, které během našich rozhovorů z úst soudkyň a soudců zazněly. Tyto myšlenky byly místy nevšední (soudci na sítích nemají co dělat), obzvláště zajímavé ale bylo, když soudci ve větším počtu nezávisle na sobě přicházely s podněty, které v textu do té doby nezazněly a podnítily další bádání. Například konflikt veřejného zájmu na transparentnosti justice a kolegiality. Někteří soudci zkrátka měli pocit, že lepší je problémy řešit uvnitř justice, za zavřenými dveřmi, než práť špinavé prádlo na veřejnosti – v nejhorším případě v nekontrolovatelném prostředí sociálních sítí.

Názory a pohledy nejsou interpretovány ani konfrontovány – jedná se toliko o souhrnný popis.

4.1.1 „No musím se hlídat...“ aneb autocenzura očima soudců

Tematický okruh sebeomezení v kontextu sociálních sítí během rozhovorů stvrdil vcelku předvídatelnou premisu – soudci jsou různí.

Otřepaný bonmot o dvou právnících se třemi názory platil i v diskutovaném případě. Zajímavou společnou linkou bylo už výše vymezené dělení na digitální domorodce a imigranty – domorodci na sítích byli již před jmenováním, imigranti většinou až po. Všichni členové první ze jmenovaných skupin si po nástupu do funkce procházeli vlastní profily a kontrolovali, zda na nich není nic podezřelého, ve skupině respondentů jich bylo celkem 6. Digitální imigranti mají v tomto ohledu výhodu – nemusí

řešit, co na síť dali v minulosti, nemají tolik virtuálních přátel, kteří je v mládí mohli označit na nelichotivých fotkách a jejich cesta ve světě sociálních médií začíná až pod značkou soudce. Ve skupině respondentů bylo 5 digitální imigrantů. Všichni respondenti se shodli, že případný nedůstojný obsah by se ze sítí snažili odstranit, ale nikdo se v této oblasti necítí být omezen – nemá jednoduše potřebu přidávat fotografie nebo příspěvky, u kterých by šlo být jen polemizovat o jejich důstojnosti (viz Přílohy 10 a 12 – ne všem připadaly nedůstojné, část soudců je označila za relativně nevinné, ale nikdo by je na síť nepřidal).

Dva z respondentů otevřeně hovořili o „svrbění prstů“ v souvislosti s politickým děním a tou dobou probíhající prezidentskou volbou – oba si ale byli vědomi nepřipustnosti takových příspěvků z důvodů zachování dojmu nestrannosti, apolitičnosti a zdrženlivosti. Je nicméně zajímavé pozorovat právě sebeomezení, které s rolí soudce v tomto ohledu přichází, kdy právníci jsou zvyklí (místy hlasitě) hájit své názory a je jim nepříjemné, když jsou konfrontováni se lží nebo jimi vnímanou hloupostí – tedy situace, kterým se na sítích nelze vyhnout – a musí se hlídat, aby se nevyjádřili. Většina respondentů jsou ale uživatelé „rekreační“, čtou si, chatují s přáteli, jsou členy skupin sdružující lidi s podobnými zájmy, na první pohled by člověk u jejich profilů nepoznal, že jsou soudci, pokud na to sami neupozornují.

4.1.2 Vnitřní problémy justice – kolegialita versus veřejný zájem

Velká neshoda napříč respondenty panovala u otázky, zda by interní justiční problémy měly být řešeny i směrem ven. Část zpovídaných kategoricky odmítala možnost, že by vnitřní problémy některý soudce „tahal“ na síť jako zásadně nekolegiální a justici poškozující (v tomto kontextu byl jako ilustrační ukazován příspěvek na X soudce Baxy, viz Příloha č. 15), další naopak hovořili o potřebě hlasité (sebe)reflexe, a to obzvlášť z úst jinak veřejně aktivních soudců.

Oba názorové tábory mají společný cíl – justici bez vnitřních problémů s důvěrou společnosti za současného zachování jejího profesionálního obrazu. Obhájci kolegiality k řečeným hodnotám přidávají nutnost dojmu soudržnosti – soudní moc má navenek působit jednotně a problémy řešit uvnitř. Druhý názorový proud upozorňuje, že justice jednotná není, soudci jsou různí a bohužel i mezi nimi se najdou charakterově pokřivení jedinci – je právem ostatních soudců se vůči takovému jednání vymezit a soudnictví to v důsledku pomůže, protože veřejnost ocení upřímnost. Nakonec se jedná i o spor o

schopnosti průměrného pozorovatele – je udržitelné věřit, že masce soudržnosti uvěří i přesto, že jednou za čas se o kauzách spojených s justicí nevyhnutelně dozví z médií? Neměl by pak vidět i názory soudců uvnitř justice, kteří se necítí vázání stavovskou kolegiálníitou?

4.1.3 Různá svoboda projevu napříč články soudní soustavy?

Velmi zajímavou polemiku nabízí téma různě intenzivního omezení svobody projevu soudců napříč články soudní soustavy. Linka argumentace může vést oběma směry.

Část respondentů tvrdila, že čím výše v soudní soustavě se soudce nachází, tím větší by měla být svoboda jeho projevu – je viditelnější, není v porovnání se soudci okresních soudů tolik součástí „šedé soudní masy“ a veřejnost má právo ho lépe znát. Měl by proto cítit vyšší míru zodpovědnosti za stav justice a všemi prostředky jej velebit. Obzvlášť pak předsedové nejvyšších soudních instancí a soudci soudu ústavního by měli vystupovat do veřejného života a věnovat se osvětové činnosti v oblasti justice. Zvláštní postavení mají v tomto smyslu soudci Ústavního soudu rozhodující nezřídka o hodnotových otázkách. Nárok veřejnosti na důvěrnou znalost soudcova hodnotového ukotvení posiluje možnost kriticky zkoumat jeho rozhodovací činnost.

Přesvědčivá je ale i opačná argumentace – čím výš se soudní kauza dostane, tím menší pochybnosti by veřejnost měla mít o soudcově nestrannosti, neměl by se proto příliš vyjadřovat, aby se nedopatřením nevyřadil z rozhodování. Je nepochybné, že soudci jsou hodnotově ukotvení a neměli by se cítit povinni svůj světonázor za každou cenu skrývat – náš právní řád zná minimálně pro část kauz institut separátních vót.¹⁵⁴ kterými soudci v nejvyšších člancích soustavy a na ústavním soudu mohou svůj postoj vyjádřit. Mají-li pocit, že se jejich pohled nedostane k dostatečnému množství lidí, mohou na sítích sdílet právě znění odlišného stanoviska. Soudci a soudkyně nižších článků naopak disponují vyšší mírou anonymity, nejsou považováni za „mluvčí“ justice a v práci je nutně nečekají ty nejrozporuplnější z hodnotových otázek. S ohledem na disenty zazněla

¹⁵⁴ Srov. § 14 a § 22 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, § 55a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, § 22 odst. 1 písm. d) instrukce Ministerstva spravedlnosti České republiky č. j. 505/2001–Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy a Čl. 38 odst. 5 a čl. 44 odst. 3 Jednacího řádu Nejvyššího soudu České republiky.

i myšlenka, že právě ty jsou jediným prostorem k vyjádření nesouhlasu soudce s rozhodovací činností a hodnotovému vymezení. Soudci, kterým taková možnost nepřísluší, by proto nutkání vyjádření názorového nesouladu s judikaturou měli za každou cenu potlačit.¹⁵⁵

4.1.4 Moje, tvoje nebo naše právo

Za zcela nemístné považují všichni respondenti vyjadřování se k běžícím kauzám svým i případům kolegů a obecně se dá mluvit o tom, že soudce by se k rozhodovací činnosti soudů měl vyjadřovat výhradně deskriptivně.¹⁵⁶

Upozornit veřejnost na existenci zajímavé judikatury a klidně k tomu využít sítě je maximum, které respondenti připustili jako možné. Hodnocení nebo otevřená kritika judikatury by ale neměla od klávesnic soudců směrem k veřejnosti zaznívat. Část soudců zároveň považuje za vhodné, aby soudce měl na paměti, které případy u něj mohou skončit v případě, že se pohybuje na vyšších instancích nebo soudí u Ústavního soudu. Při vyjadřování právních názorů lze pak dojít k tomu, že téměř cokoliv možná jednou skončí soudci na stole, a neměl by proto předem dávat najevo svůj pohled na věc. Výjimkou jsou již zmiňované útoky na justici, které jistě mohou mít i právní povahu.

Neshoda panovala mezi respondenty na téma komentování a dalšího odůvodňování svých vlastních rozsudků – část odpovídajících tvrdí, že poslední tečkou odůvodnění soudcův prostor končí.¹⁵⁷ Tiskové konference, odborné články, vystoupení v televizi nebo příspěvky na sítě nemají suplovat ani doplňovat rozhodovací činnost. Jiní ale mají pocit, že dovysvětlení nebo osvětlení konkrétního rozhodnutí toho kterého soudce právě jím samým je přípustné a v mediálně sledovaných případech i žádané.

¹⁵⁵ Důležitá je v tomto kontextu i otázka legitimacy soudní moc, nezpochybňují odlišná stanoviska ospravedlnitelnost přijatých rozhodnutí? K tomu srov. např. KOSAŘ, David, 2011. *Kritika soudců v České republice*. Online. XVII(4) ISSN 1211-4405. Dostupné z: <https://www.muni.cz/en/research/publications/992795>. [citováno 2024-07-27] nebo SMEJKALOVÁ, Terezie, 2013. *Soudnictví, jeho povaha a role v právním systému ČR*. Online. B.m. Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: <https://theses.cz/id/cnin14/>. [citováno 2024-07-27].

¹⁵⁶ Obecně je pokládáno za nepřipustné, aby se soudci vyjadřovali k běžícím kauzám nebo dokonce předjímali jejich výsledek. Např. Buscemi proti Itálii, rozsudek senátu ESLP ze dne 16. 9. 1999, stížnost č. 29569/95.

¹⁵⁷ Mimo jiné k obezřetnosti při odůvodňování svých rozhodnutí směrem k veřejnosti a neshodám tohoto druhu mezi soudci HANYCH, Monika, 2019. *Zobrazování práva v médiích*. Online. B.m. Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: <https://theses.cz/id/mjsbs5/>. [citováno 2023-02-03].

Sociální sítě nepovažují všichni za nejvhodnější platformu, ale nelze je paušálně vyloučit. Jeden ze soudců dokonce poukázal na fakt, že sám nemusí s rozhodnutím souhlasit, ale zároveň být přehlasován příslušným senátem – jeho nesouhlas je pak zaevidován pouze interně a on nemá možnost nabídnout další pohled. Nabízí se pak otázka, zdůrazňovaná proponenty soudců mlčících o svých rozhodnutích, jestli takové počínání nemůže působit dojmem nerozhodné justice a nesnižovat právní jistotu – adresát rozhodnutí by měl mít pocit, že u každého soudu, respektive soudce, ho čeká stejné rozhodnutí, neměl by před sebou mít obraz dohadujících se soudců a soudkyň.

4.1.5 Lajky, přátelení a příspěvky

Relativní shoda mezi respondenty panovala v otázkách týkajících se přátelení na Facebooku – nemělo by samo o sobě vzbuzovat pochybnosti, ale soudce by si, stejně jako mimo virtuální svět, měl hlídat s kým se přátelí a jestli charakter takového přátelství nezakládá podjatost – přijetí žádosti o virtuální přátelství tento předpoklad ale nenaplnuje.

Lajkování příspěvků může podle respondentů být problematické, především jedná-li se o politický obsah nebo krajní případy typu extremistických příspěvků, jednoznačných dezinformací, násilného obsahu nebo pornografie – těm by se v rámci zachování důstojnosti stavu měl soudce v každém případě vyhnout a na X podobný obsah ani nesledovat, protože to ostatní vidí a i přesto, že sledování se nerovná souhlasu, mělo by se s ním v takto kontroverzních případech nakládat s opatrností.

Zajímavé argumenty zazněly během rozhovorů v kontextu členství ve facebookových skupinách sdružujících právníky – většina soudců zastávala názor, že není vhodné, aby kolegům radili, ať už kariérně nebo právně, část respondentů ale přiznala, že jsou členy skupin absolventů právnických fakult a nepřipadá jim problematické se podělit o profesní zkušenost a radit mladším kolegům. Při jednom z rozhovorů zazněla dokonce myšlenka, že není problém, aby soudce online radil lidem s jejich právními problémy, pakliže píše ze svého soukromého profilu a není na první pohled zřejmé, jakou funkci zastupuje. Všichni dotazovaní rezolutně odmítli používání funkce soudce jako argument v diskuzích.

Jednoznačně nejrozporuplnější byla jednotlivá hodnocení příspěvků, které jsem soudcům ukazoval jako potenciálně nedůstojné nebo nevhodné. Části respondentů připadala problematická už úvodní fotka facebookového profilu Kamily Kydalky

(Příloha č. 10), někteří ji naopak považovali za vtipnou a polidšřující, vulgarismy na tričku (Příloha č. 12) považovala mírná většina dotazovaných za minimálně na hranici důstojnosti. Vyjma respondenta / respondentky, který/á odmítl/a používání sociálních sítí soudci jako celek všem připadá přinejmenším neproblematické, aby se soudce věnoval erudici a osvětě veřejnosti, většina pokládá takovou činnost za justici prospěšnou (jako příklad jsem ukazoval profil na X Martina Kopy). Části dotazovaných připadá problematické přidávání osobních fotek a sdílení soukromého života, zazněl i argument, že rozhoduje-li soudce trestní věci, měl by si dávat pozor, aby nebyl příliš snadno dohledatelný a nepřidával například rodinné fotografie z dovolených. Několik soudců se naopak postavilo výrazně na stranu užívání sítí pro osobní účely – není důvod na osobní profil nepřidávat běžné lidské fotografie, nejedná se o nic nedůstojného ani nedůvěru vzbuzujícího a stačí se řídit pravidly klasických mezilidských vztahů, funkce soudce nic zásadního v tomto kontextu nemění.

5 Závěr

Soudce by se neměl cítit umlčovaný. Cílem zkoumání hranic veřejných projevů soudců není cenzurovat inteligentní jedince v talárech. Díky kontrolování překročení takto vymezených hranic můžeme naopak reflektovat stav tuzemského soudnictví a přemýšlet nad tím, jaké soudce vlastně chceme. Jedná se o jeden z mnoha střípků obrazu soudce jako osobnosti, která by měla disponovat určitou sadu vlastností.

Společným jmenovatelem všech aktivit soudce na sociálních sítích musí být profesionalita. Neznamená to, že soudce má být robotem bez emocí, profesionalita zahrnuje i lidskost. Nikoho nepohorší, když se soudce na profilovou fotku vyfotí se svým psem nebo rodinou, slušně okomentuje výsledek fotbalového zápasu, je členem skupin sdružujících hráče šachu nebo sdílí soudní rozhodnutí. Svoji aktivitou na internetu ale soudce nesmí v žádném případě vzbuzovat pochybnosti o své nestrannosti. Nemělo by se stávat ani to, že si další uživatelé při pohledu na jeho profil s pozdviženým obočím budou klást otázku: „*tohle je vážně soudce?*“. Společně s důstojností je totiž v sázce i důvěra v justici jako celek.

Sociální sítě mohou působit dojmem míst hemžících se nástrahami, na kterých si člověk musí hlídat každé slovo. Pravda, nemusí být snadné se naučit nekomunikovat s neslušnými uživateli a pochopit základní principy fungování jednotlivých platforem za současného zachování určité míry zdrženlivosti. Nestačí říct, že soudce na sítích musí být za každých okolností „slušný“. Slušnost má (na rozdíl od výrazu „přátelství“) ve virtuálním prostoru velmi podobný význam jako v off-line světě. Každý projev musí být nadto hodnocen optikou možné digitální stopy – řeknu-li něco neslušného v hospodě, uslyší to několik lidí u stolu, napíšu-li stejnou věc na internet, mohou ji vidět všichni navždy, součástí slušnosti je proto pro soudce i v online prostředí inherentně zdrženlivost. Několikrát v této práci opakovaná, lehce klišovitá či humorná, ale pravdivá myšlenka, že i soudce je (jen) člověk, hraje při pohybu na sítích významnou roli.

Moderní etické předpisy nabízejí vodítka pro orientaci na sítích pro všechny, kdo mají zájem svoji digitální stopu mít pod kontrolou a neriskovat poškození reputace svého stavu. Výsledkem čtení zákonných požadavků, kodexů nebo účasti na školeních nemusí nutně být soustava znalostí o tom, co všechno soudce na síti zcela určitě dělat nemůže a

nesmí a co naopak ano. Usilovat bychom měli o pochopení platform jako komplexních nástrojů s obrovským potenciálem ovlivňovat veřejnou diskuzi či veřejné mínění v závislosti na tom, jak jsou používány. Soudce, který možným důsledkům svého virtuálního jednání rozumí, pak dokáže vyhodnotit, zda je vhodné každý den svým sdělujícím sdělovat, co má zrovna ke snídani, komentovat rozhodnutí svých kolegů nebo podporovat oblíbeného politika. Bude schopen se vypořádat i se složitějšími online výzvami. Pozná, zda je vhodné si někoho přidat do přátel nebo seznamu sledovaných účtů, uvědomí si možný dosah příspěvku i v případě, že v momentu jeho zveřejnění jej sledují pouze přátelé a známí, zvládne nereagovat na provokativní vulgární komentáře pod svými důstojnými příspěvky a nebude mít tendenci komentovat *vše a vždy*.

Soudům je svěřena obrovská moc. Především spravedlivým rozhodováním a kvalitní prací získávají důvěru, o kterou opírají svou autoritu. Díky pečlivě udržované důstojnosti jejich představitelů je společnost respektuje. Sociální sítě nejsou pěnou dní a jejich popularita nepřetržitě roste.

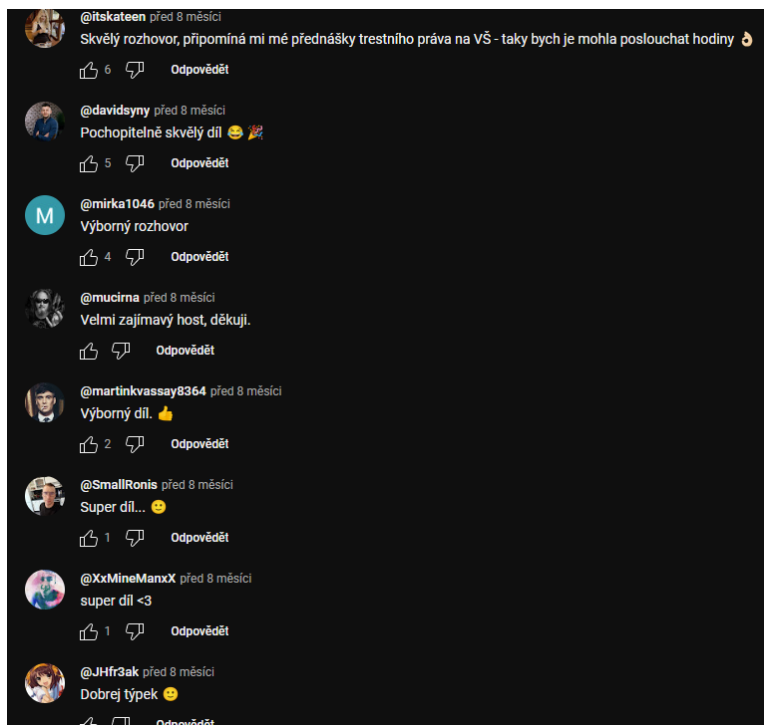
Justice je možná konzervativní, ale nesmí být zkosnatělá. Omezovat proto soudce v používání moderních technologií není jen nesmyslné, ale přímo škodlivé. I ten nejhorší scénář jejich využití bude mít za následek v posledku příznivé odhalení skrytých neduhů uvnitř justice, se kterými se následně může společnost vypořádat. Daleko pravděpodobněji ale zjistíme, že soudci skutečně představují to, v co věříme. Spravedlivé ženy a muže, poučeně rozhodující o složitých právních sporech, aniž by ztratili kontakt s realitou. Důstojnost a profesionalita nesmí být maskou justice, ale jejím skutečným obsahem. Takového stavu dosáhneme pouze za předpokladu, že obsah soudcovského aparátu budeme zkoumat, analyzovat a kritizovat, ne se před ním skrývat. Sociální sítě nás jako společnost neodvratně polapily. Cestu ven už nejspíše nenajdeme. Dává smysl se adaptovat, zorientovat a novou půdu využít v náš prospěch. Soudce nevyjímaje.

6 Přílohy

Příloha č. 1, Robert Němec o tom, co mají soudy přidávat na síť. Zdroj: X.

Příloha č. 2, komentáře pod rozhovorem s Michalem Bobkem, pozitivní i negativní.

@jirkubelka5053 před 8 měsíci
Když vezmu soud v Novém Jičíně který po 10 letech rozhodl že za zřícení mostu ve Studence na vlak. Rozhodl tak že, nikdo za nic nemůže. Je výsměch justice k obětem a pozůstalím..

G @giorgiocorleone2747 před 8 měsíci
Nezavisla justice...dobry vtip. A to jeste nemame 1. aprila.
👍 9 🗨️ **Odpovědět**

Zdroj: YouTube.

Příloha č. 3 – komentářová sekce pod příspěvkem Ústavního soudu. zdroj: Facebook.

 Ústavní soud České republiky
1 d. · 🌐

Zajímá Vás, jak Ústavní soud pracuje? Co se děje s ústavní stížností po jejím podání a jak se o ní rozhoduje? Nejen to se dozvíte v krátkém videu o Ústavním soudu.

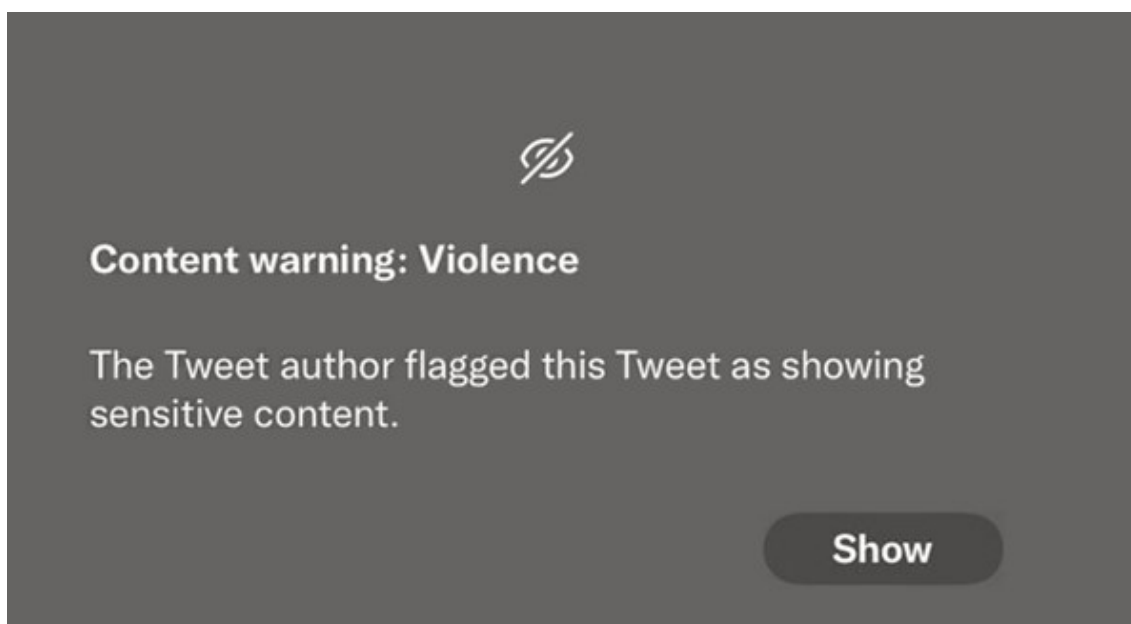
👍❤️ Jan Zindr, David Vítovec a 49 dalším 4 komentáře 6 sdílení

👍 To se mi líbí 🗨️ Okomentovat 📧 Poslat 📤 Sdílet

Nejrelevantnější ▾

 Karel Hoffman
Jasně je že pracuje na politickou objednávku komunistickým generálem navolena žumpa.

Příloha č. 4, varování před explicitním obsahem na X, zdroj: X.

Příloha č. 5, nastavení soukromí na Facebooku, zdroj: Facebook.

Vaše aktivita	Kdo uvidí vaše budoucí příspěvky?	Veřejný	Upravit
	Zkontrolujte si všechny příspěvky a obsah, ve kterém jste označeni.		Použít záznamy o aktivitách
	Chcete omezit okruh uživatelů u příspěvků, které jste sdíleli s přáteli přátel nebo veřejně?		Omezit minulé příspěvky
	Kdo uvidí lidi, stránky a seznamy, které sledujete?	Veřejný	Upravit
Jak vás najít a kontaktovat	Kdo vám může poslat žádost o přátelství?	Všichni	Upravit
	Kdo vidí seznam vašich přátel?	Veřejný	Upravit
	Kdo vás může vyhledat pomocí vámi uvedené e-mailové adresy?	Všichni	Upravit
	Kdo vás může vyhledat pomocí vámi uvedeného telefonního čísla?	Všichni	Upravit
	Chcete, aby vyhledávače mimo Facebook odkazovaly na váš profil?	Ano	Upravit

Příloha č. 6, nastavení okruhu uživatelů, kteří uvidí příspěvek, zdroj: Facebook.

Příloha č. 7, příspěvek o mediálně sledovaném případu Dominika Feriho, zdroj: X.

Příloha č. 8, výřez ze seznamu účtů sledovaných českým soudcem, zdroj: X.

Příloha č. 9, příspěvek advokáta Petra Němce, zdroj: X.

Příloha č. 10, veřejně přístupný facebookový profil soudce Kamila Kydalky, zdroj: Facebook.

Příloha č. 11, rozhovor se soudcem Kamilem Kydalkou, zdroj: INFO.CZ.

INFO.CZ | Chtějí nás umlčet, je to jako nástup fašistů, varuje soudce Kydalka [Navštívit](#)

Příloha č. 12, fotografie přidaná na Facebook soudcem Kamilem Kydalkou, zdroj: Facebook.

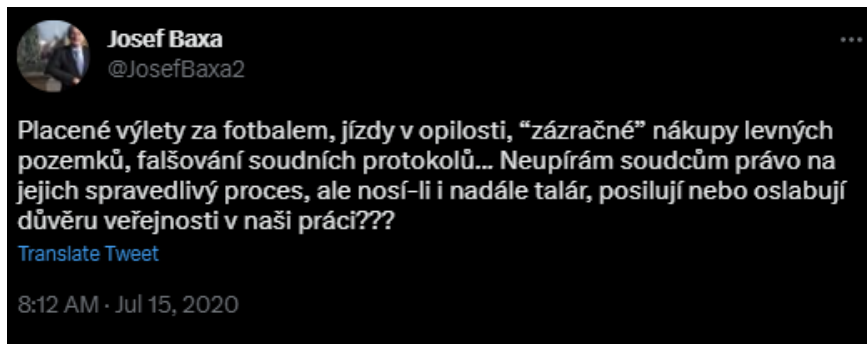
Příloha č. 13, soudce quaran a reakce na jeho aktivitu na X, zdroj: X.

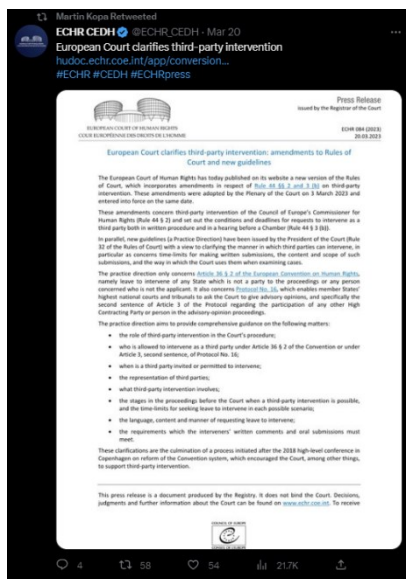
Příloha č. 14, příspěvek ústavního soudce Davida Uhlíře na X, zdroj: X.

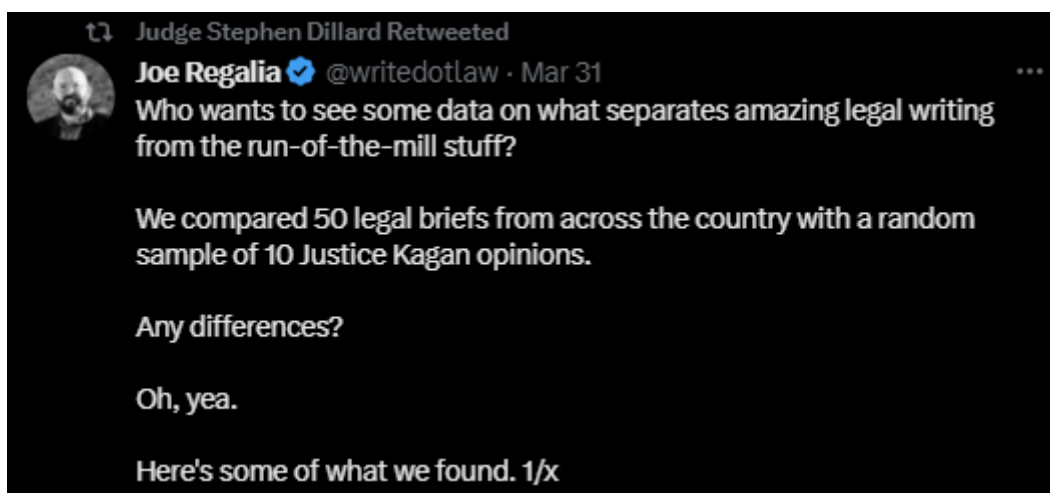
Příloha č. 15, příspěvek soudce Josefa Baxy na X, zdroj: X.

Příloha č. 16, příspěvek sdílený Martinem Kopou na X, zdroj: X.

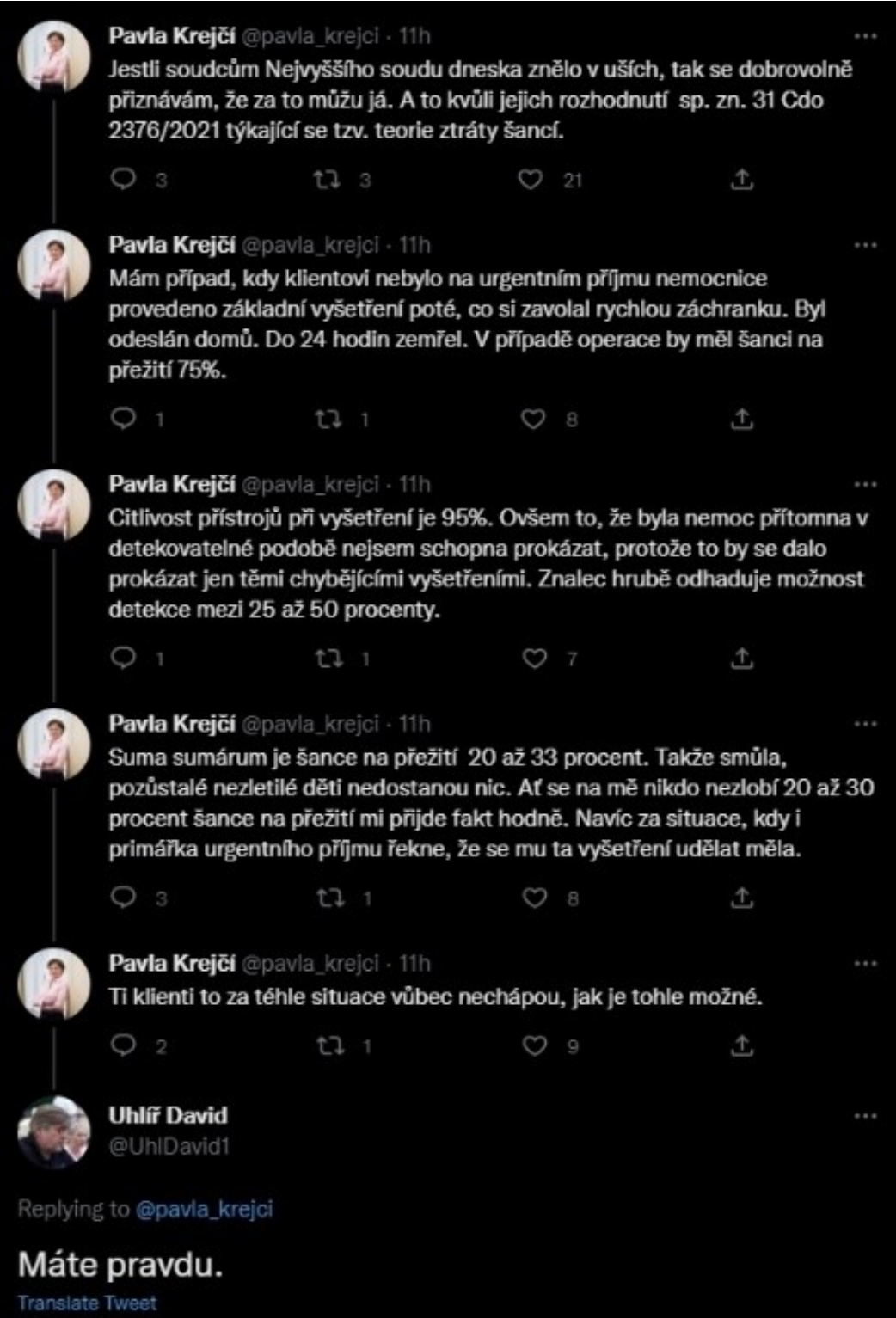

Příloha č. 17, rady o právním psaní na X, zdroj: X.

Příloha č. 18, polidšťující příspěvek soudce Davida Uhlíře, zdroj: X.

Pavla Krejčí @pavla_krejci · 11h
Jestli soudcům Nejvyššího soudu dneska znělo v uších, tak se dobrovolně přiznávám, že za to můžu já. A to kvůli jejich rozhodnutí sp. zn. 31 Cdo 2376/2021 týkající se tzv. teorie ztráty šancí.

3 replies · 3 retweets · 21 likes

Pavla Krejčí @pavla_krejci · 11h
Mám případ, kdy klientovi nebylo na urgentním příjmu nemocnice provedeno základní vyšetření poté, co si zavolal rychlou záchranku. Byl odeslán domů. Do 24 hodin zemřel. V případě operace by měl šanci na přežití 75%.

1 reply · 1 retweet · 8 likes

Pavla Krejčí @pavla_krejci · 11h
Citlivost přístrojů při vyšetření je 95%. Ovšem to, že byla nemoc přítomna v detekovatelné podobě nejsem schopna prokázat, protože to by se dalo prokázat jen těmi chybějícími vyšetřeními. Znalec hrubě odhaduje možnost detekce mezi 25 až 50 procenty.

1 reply · 1 retweet · 7 likes

Pavla Krejčí @pavla_krejci · 11h
Suma sumárum je šance na přežití 20 až 33 procent. Takže smůla, pozůstalé nezletilé děti nedostanou nic. Ať se na mě nikdo nezlobí 20 až 30 procent šance na přežití mi přijde fakt hodně. Navíc za situace, kdy i primářka urgentního příjmu řekne, že se mu ta vyšetření udělat měla.

3 replies · 1 retweet · 8 likes

Pavla Krejčí @pavla_krejci · 11h
Ti klienti to za téhle situace vůbec nechápu, jak je tohle možné.

2 replies · 1 retweet · 9 likes

Uhlíř David
@UhlDavid1

Replying to @pavla_krejci

Máte pravdu.

Translate Tweet

← Vlákno

 Martin Fila
@martinfila

Jdete k soudu? Pár rad:

1. Přijďte včas, pozdní příchody narušují průběh jednacího dne a soudci to nemají rádi.
2. Obleče se slušně. Nemusí to být jak do divadla, ale džíny, roztrhané tričko a žabky najdou lepší uplatnění jinde.
3. Soudce oslovujte pane předsedo či pane soudce.

9:22 · 02 kvě 22 z Praha, Česká republika · Twitter for Android

21 Retweety 6 Tweety s citací 713 Lajky

 Martin Fila @martinfila · 02 kvě
Odpověď uživateli @martinfila

4. Buďte zdvořilí, věcní a, pokud možno, struční.
5. Nebojte se, nikdo Vás neukousne, soudci jsou profesionálové a (zpravidla) milí lidé. Najdou se výjimky, bohužel.

 6   214

 Martin Fila @martinfila · 02 kvě

6. I při sebekratší projevu vstaňte.
7. Neskákejte do řeči, nechte domluvit.
8. Kde sedět? Jste-li žalobce, po pravici soudce. Kde li žalovaný, po levici soudce.
9. Nevíte-li něco, zeptejte se. Líná huba, holé neštěstí...

Tweetněte odpověď

Příloha č. 21, odpověď soudce Martina Fily, zdroj: X.

Klára Kocmanová @KlaraKocmanova · 10h
Sex bez souhlasu = znásilnění !
 V dnešních Lidovkách o tom, proč je potřeba napravit definici znásilnění v trestním zákoníku.

Sexu patří souhlas. Proto změňme zá

Proč nestačí souhlasné znění? Znásilnění je v trestním zákoníku definováno pouze jako čin, při kterém je použit násilí, potlačka násilím nebo zneužití bezbrannosti, čímž je myšlena třeba důvěrná porucha či silná opilost. Oběť musí být prokázána, že se dostatečně bránila. Přísmo praxe ukazuje, že v 70 procentech případů je oběť naprosila paralyzovaná. Není schopna ovládat své tělo. Zřabně. Nebo je v takovém loka. Je neobjeje.

Proč to nenahlásila?
 Jakékoliv násilí je nepřijatelné. Sexuální násilí a znásilnění ničvě zasahuje do nejménější sféry oběti, kdy následky lecky přetrvávají po celý život. Není pro to žádná omůvka. A odpovědnost nikdy nepadá na oběť. Neexistuje nic jako „provokující oběť“, za znásilnění může vždy jen a pouze pachatel. K sexu patří jasný souhlas obou stran a mlčení či pasivní rozhodné souhlas neznamená. Pokud si někdo není jistý, vždy se lze reptať. Prosaňj proto nápravu definice znásilnění v zákoně tak, aby byla založena na souhlasu. Po níkom se samozřejmě nechce souhlas písemný. Pokud se druhá osoba aktivně a dobrovolně zapojuje, aktivita se jí viditelně líbí, sama vybízí k další, je to souhlas.

Oběti musí dnes před soudem prokazovat, že se aktivně bránila, jsou jim kladeny velmi nepřijemné otázky, musí absolvovat několikahodinové výslechy. To všechno znamená projt znovu obrovským traumatem. To samozřejmě ani trochu nenaspmáhá tomu, aby oběti znásilnění nabítovaly. Soudy by se tak nově neměly soustředit jen na to, jak a jestli oběť vyjádřila odpor, ale také jestli s jedním obviněným souhlasila. Na principu presumpce nevin se nic nemění. Stále se bude jednat o imýsný trestný čin, kdy obviněnému bude muset být prokázáno, že chěl vědět, že jedná bez souhlasu oběti.

Ročně je v Česku až 12 000 znásilnění, které jsou naplněny ječiči úpravy znásilnění, kde bytá úprava ukázala, že k nárčení nedošlo. Je to mum, zhruba stejného trestného obvinění je samčím, kdy měle mužemi.

Já a Piráti chceme platitú co nejdlíže ho roka.

Potrestáním pa ve společnosti naj a namí akceptová chceme zastavit, t takto odporný tře bagatelizovat, jak kerovat.

7 5 106 6,217

Martin Fila @martinfila · 37m
 Replyng to @KlaraKocmanova
 Z Vašeho textu mám pocit, že dané problematice nerozumíte. Jste aktivistka, ne odborník z praxe. Stavte se příští týden k nám na soud, ukážu Vám pohled z praxe...

Příloha č. 22, upozornění na dissent, zdroj: X.

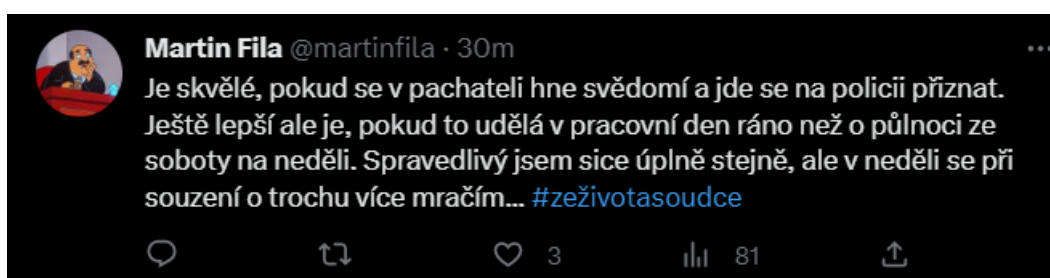
Uhlíř David @UhlDavid1
 Důležitý dissent prof. Filipa.

Ústavní soud @usoud_official · Oct 25, 2022
 Ministerstvo spravedlnosti nemělo po zrušujícím nálezú Ústavního soudu pokračovat v plošném zveřejňování majetkových příznání zastupitelů obcí a krajů: bit.ly/3N5Oq3K

Příloha č. 23, sdílení rozhovoru, zdroj: X.

Příloha č. 24, polidšťující příspěvek, zdroj: X.

Příloha č. 25, Komentáře pod příspěvky profilu Ústavního soudu České republiky v roce 2024.

Radovan Kočandrlé

Zdravím protiústavní dobytek od komunisty Baxy, který chodí do prorežimní televize plakat na ramínko prorežimnímu Moravcovi, kterýho už nikdo nesleduje...

Za tu nenávist k ÚS nemůže opozice, nýbrž 12 prorežimních politicky angažovaných soudců...

Radek Hajtol

Vážený ústavní soude!!!

Takže rozumím tomu správně když čtu Vámi vydán ústavní nález:

Máte-li dostatek exekuci a parchantu - MŮŽETE PÁCHAT minimálně MAJETKOVOU TRESTNOU ČINNOST a nic než BUBUBU se Vám nestane !!!

By mne zajímalo čí zájmy hájíte nebo na čem tam frčíte!?!?

Protože odmítám přijmout fakt ze ústavní soudci (většina - ne všichni) jsou blázni !!!

PS: mimo to, Vaše Hrubá nekompetentnost otevřela pandořinu skříňku jménem anarchie!!!

Tím ze jste vzali úřadu vážnost - respekt a úctu!!!

Dan Kokora

Ústavní soudní mafie!

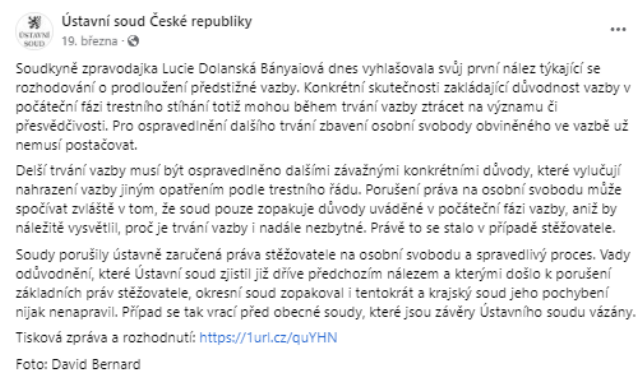
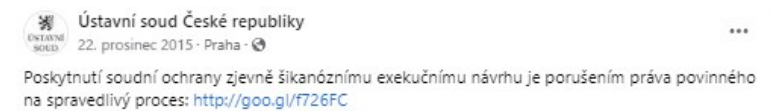

Dana Foltysova

Pavlem dosazení komunisti na Ústavní soud rozhodli, že zmrazení platů soudců v roce 2022 bylo protiústavní. Ti samí soudci co požehnali snížení zákonné valorizaci důchodů na kterou byl již nárok. Víc asi netřeba dodávat.

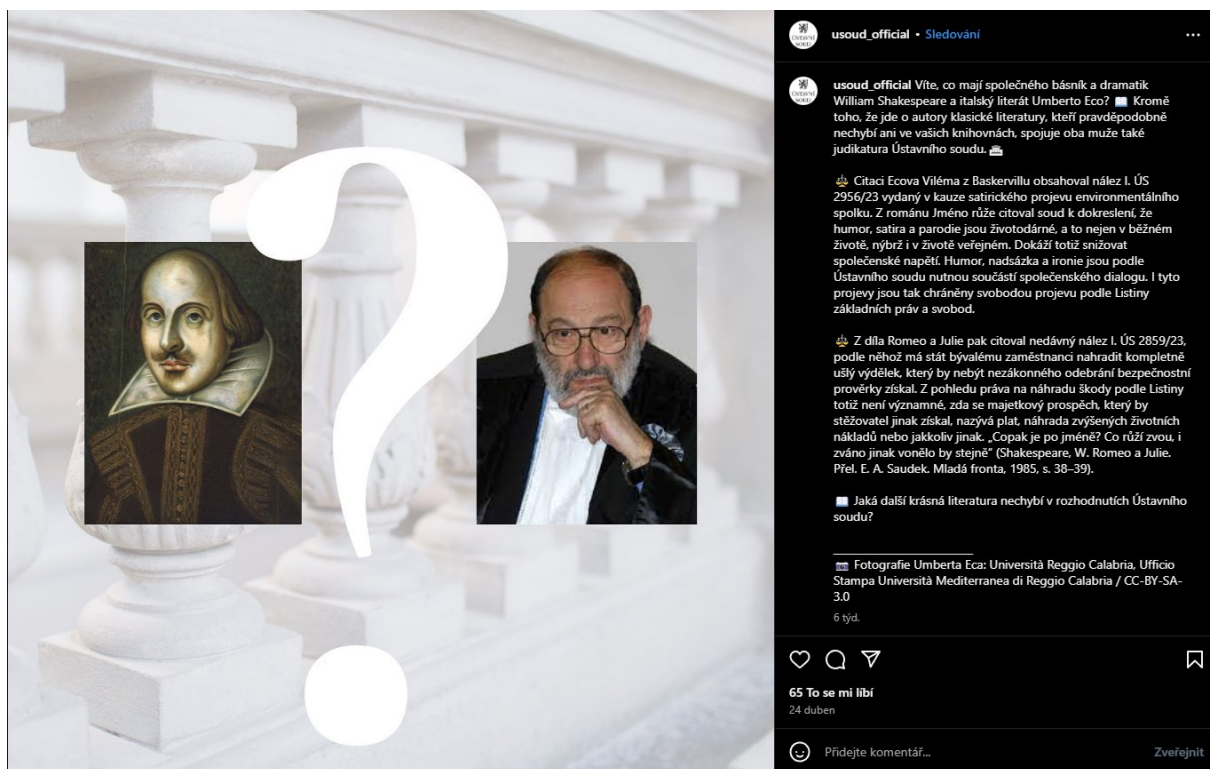
Zdroj: Facebook

Příloha č. 26, proměna vizuálního doprovodu příspěvků, diskuze k novému způsobu informování o rozhodovací činnosti Ústavního soudu.

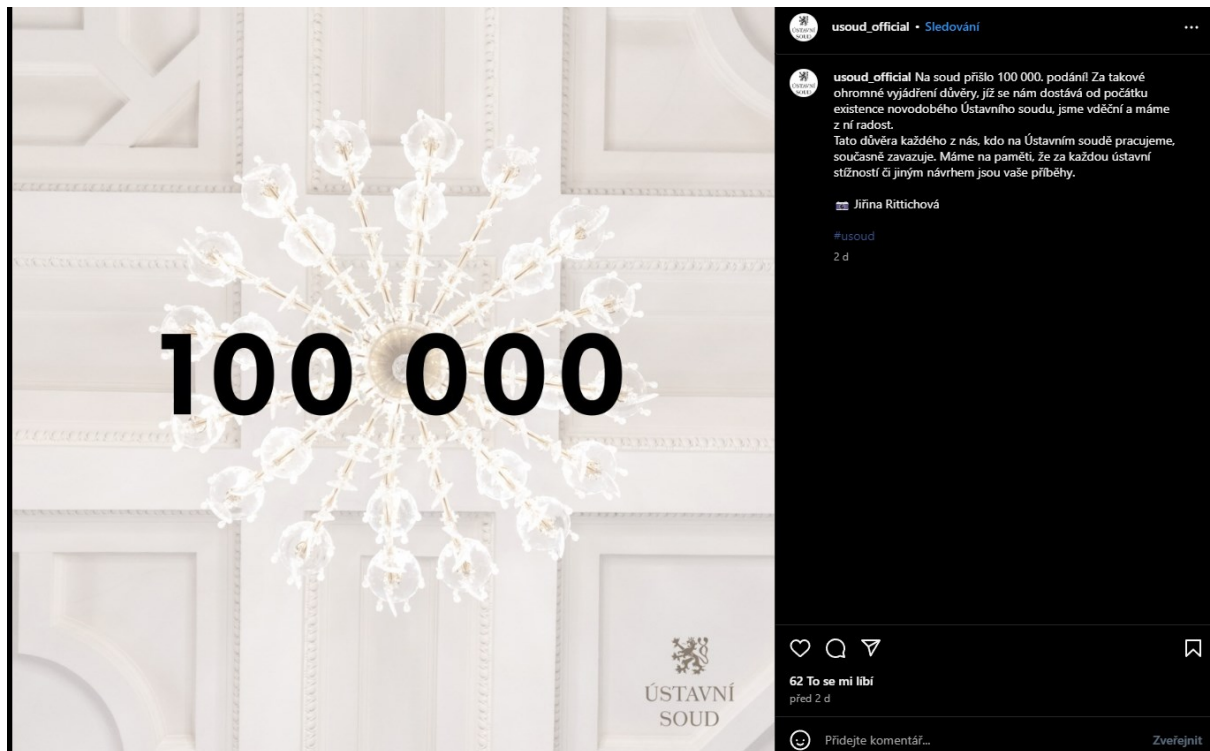

Zdroj: Facebook

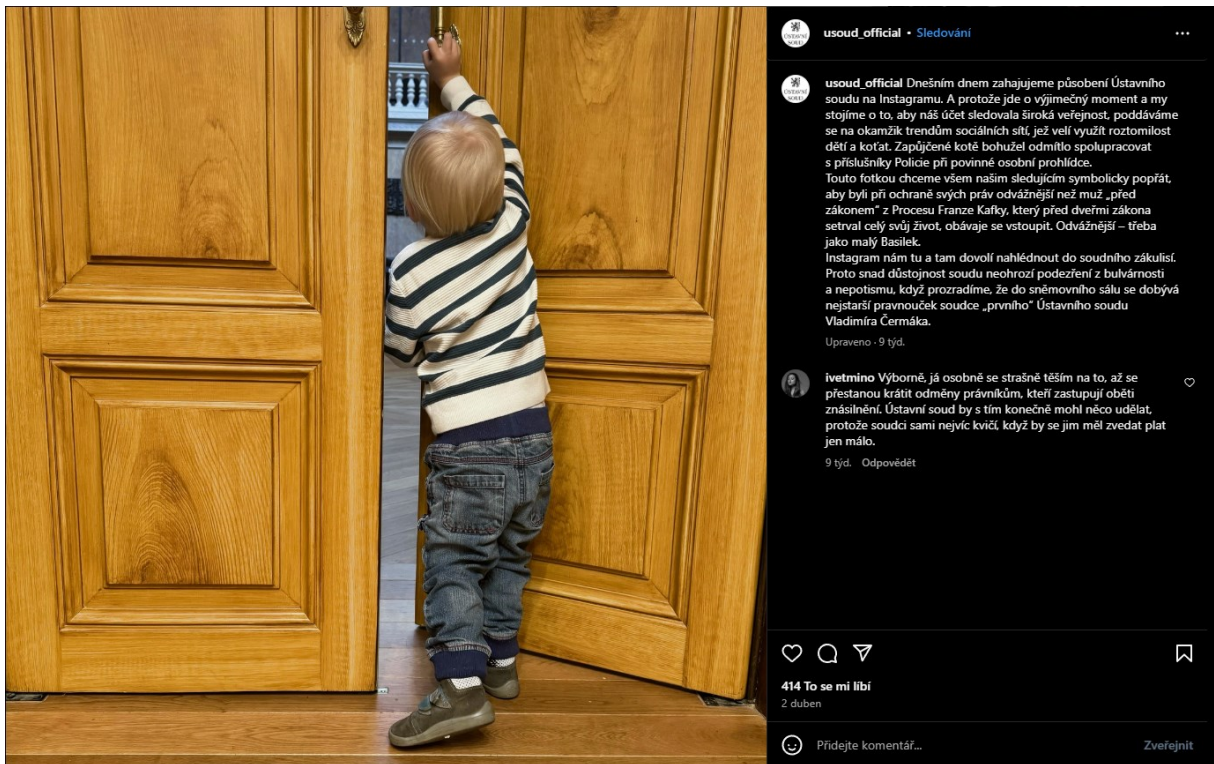
Příloha č. 27, zdroj: Instagram.

Příloha č. 28

Příloha č. 29 – uvítací příspěvek na Instagramovém profilu Ústavního soudu, zdroj: Instagram.

Příloha č. 30 – První tři příspěvky NSS na X, zdroj: X.

The image shows a screenshot of three tweets from the account 'Nejvyšší správní soud' (Nejvyšší správní soud reposted) and a tweet from '@nssoudcz'. The first tweet is a reply to @JosefBaxa2, dated July 2, 2018, with 10 retweets and 160 likes. The second tweet is also a reply to @JosefBaxa2, dated July 2, 2018, with 8 replies, 92 retweets, and 760 likes. The third tweet is from @nssoudcz, dated July 2, 2018, with a blue circular profile picture containing the letters 'NSS'. It contains several hashtags: #SbírkaNSS, #KrajskýSoud, #pozemníkomunikace, #technickákontrola, and #doprava. Below the tweets is a white document snippet with a blue header: 'Provoz na pozemních komunikacích: stanice technické kontroly'. The document contains two paragraphs of text and a reference to a court decision: 'Podle rozsudku KS v Brně ze dne 11. 1. 2018, čj. 62 A 131/2016-51'. The hashtag #SbírkaNSS is visible in the bottom right corner of the document snippet.

Nejvyšší správní soud reposted
Josef Baxa @JosefBaxa2 · Jul 2, 2018
Replying to @JosefBaxa2
Spolu s Otakarem Motejlem, Leonem Richterem, Pavlem Rychetským a Janem Vyklickým věděla nejen co je to nezávislé soudnictví, ale zejména jak k němu dospět. A s velkou energií se do toho pustila. Nesmí být zapomenuta.

Nejvyšší správní soud reposted
Josef Baxa @JosefBaxa2 · Jul 2, 2018
Odešla Dagmar Burešová. Jaro 1990 bylo období, kdy soudci mohli svou ministryni doslova milovat. Pro její osobnost, odbornost, noblesu. Statečná žena s čitelnou minulostí nelemovanou jen profesními úspěchy, ale zejména odvážnými občanskými mravními postoji.

Nejvyšší správní soud @nssoudcz · Jul 2, 2018
#SbírkaNSS #KrajskýSoud Jaké jsou podmínky pro provoz stanice technické kontroly? bit.ly/2KHILke #pozemníkomunikace #technickákontrola #doprava

**Provoz na pozemních komunikacích:
stanice technické kontroly**

I. Soulad záměru žadatele provozovat stanici technické kontroly se způsobem a rozsahem pokrytí správního obvodu činností stanic technické kontroly ve smyslu § 54 odst. 3 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, musí být posuzován na základě údajů o kapacitách oprávněně provozovaných stanic technické kontroly.

II. Při stanovení teoretické kapacity stanic technické kontroly pro účely posouzení souladu záměru provozovat stanici technické kontroly se způsobem a rozsahem pokrytí správního obvodu činností stanic technické kontroly (§ 54 odst. 3 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích) se vychází z údajů o stanicích technické kontroly, jejichž provozovatelé disponují platným povolením k jejich provozování; současně je v odůvodněných případech třeba zohlednit i ty stanice technické kontroly, které nejsou provozovány, přestože od vydání oprávnění k jejich provozování bez zjevného důvodu uplynula již nepřiměřeně dlouhá doba a lhůta k zahájení provozu stanice technické kontroly byla prodlužována.

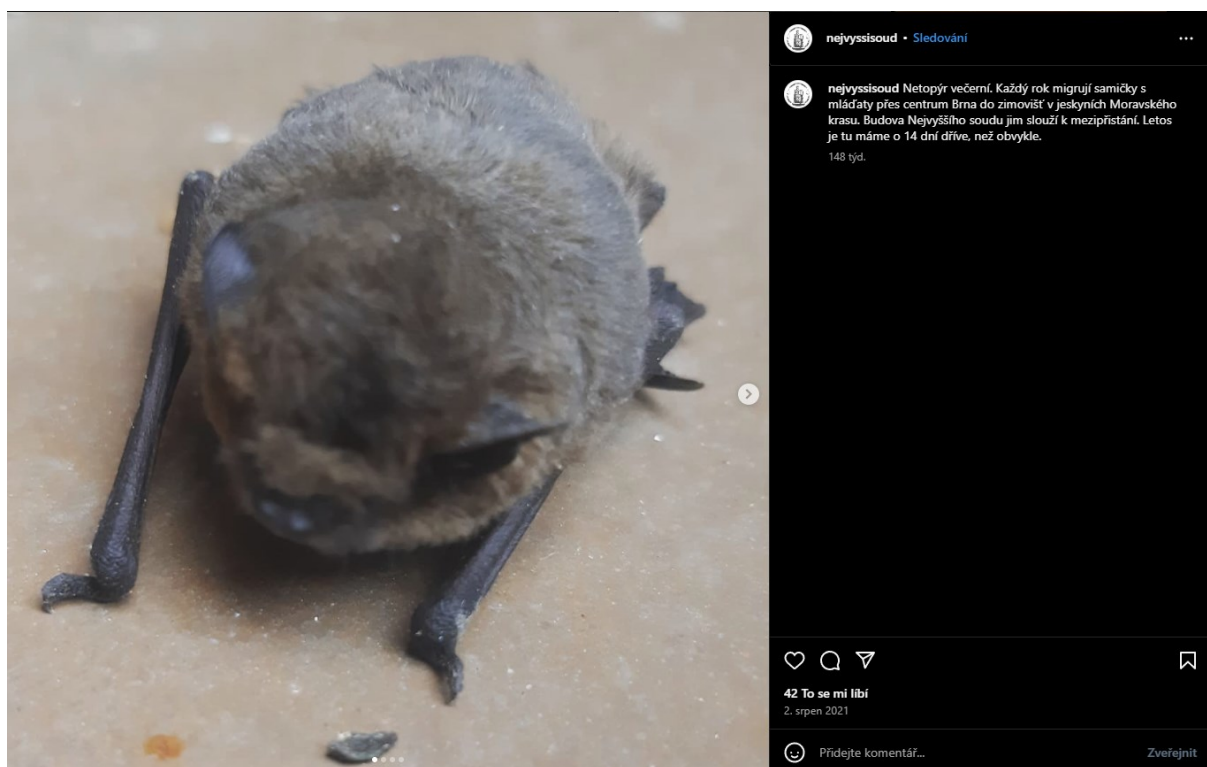
Podle rozsudku KS v Brně ze dne 11. 1. 2018, čj. 62 A 131/2016-51

#SbírkaNSS

Příloha č. 31 – seznam účtu na sociální síti X sledovaných profilem Ústavního soudu České republiky, zdroj: X.

Příloha č. 32 – netopýři a Nejvyšší soud, zdroj: Instagram.

Příloha č. 33 – neoficiální účet Nejvyššího soudu na Facebooku, zdroj: Facebook.

Příloha č. 34 – Nahlášení falešných stránek.

← **Nahlásit** ×

Pomozte nám tento problém pochopit.
Vysvětlete nám, co se děje.

- Žádost o údaje související s financemi >
- Vydávání se za jinou firmu >
- Vydávání se za někoho jiného >
- Falešná stránka >
- Matoucí změna názvu stránky >
- Nejde o skutečnou veřejně známou osobnost, mediální společnost nebo značku >
- Předmět stránky se změnil >

Příloha č. 35, komunikace ÚS na sociálních sítích, zdroj: Facebook.

Ústavní soud České republiky 1 h · 🌐

Používáme při vysvětlování našich rozhodnutí neznámé termíny? Nová série příspěvků s názvem Ústavníček by měla pomoci. Začínáme dvojicí klíčových slov – nález a usnesení.

📷 Jiřina Rittichová, interiér Ústavního soudu

nález x usnesení

Ústavníček #usoud

ÚSTAVNÍ SOUD

nález x usnesení

O jednotlivých případech rozhoduje Ústavní soud nálezem nebo usnesením.

Ústavníček #usoud

ÚSTAVNÍ SOUD

nález

Jestliže Ústavní soud shledá důvody případ překoumat, rozhodne tzv. nálezem. Takto rozhoduje o věci samé, o podstatě kauzy. **Věcně** se zabývá jednotlivými námitkami stěžovatele a posuzuje je.

Výrok nálezů může být vyhovující nebo zamítavý. Ve vyhovujícím nálezu Ústavní soud napadená rozhodnutí nebo jejich část zruší. V zamítavém nálezu soud vysvětlí, proč napadená rozhodnutí nezruší, a vysloví závazné závěry.

Ústavníček #usoud

ÚSTAVNÍ SOUD

nález

Nálezy se vyhláší **veřejně** a vyhlášení se může zúčastnit kdokoliv.

Nálezy Ústavního soudu jsou závazné pro všechny orgány i osoby. Mají tedy svůj přesah do budoucna, do rozhodování o dalších kauzách.

Ústavníček #usoud

ÚSTAVNÍ SOUD

usnesení

Usnesením Ústavní soud stížnost **odmítá**.

Nejčastěji je ústavní stížnost odmítnuta tehdy, jestliže je **zjevně nepodstatná**. Ústavní soud neohlédá důvody pro její odmítnutí, pokud a případ nepřesahuje vlastní záruky stěžovatele.

Ústavníček #usoud

ÚSTAVNÍ SOUD

Příloha č. 36, shrnutí rozhodnutí ESLP, zdroj: X.

Press Release
issued by the Registrar of the Court

ECHR 157 (2024)
18.06.2024

Forthcoming public delivery in Grand Chamber inter-State case Ukraine v. Russia (re Crimea)

The European Court of Human Rights will deliver its ruling in the case of *Ukraine v. Russia (re Crimea)* (applications nos. 20958/14 and 38334/18) at a public hearing on 25 June 2024 at 11 a.m. in the Human Rights Building, Strasbourg.

The case concerns Ukraine's allegations of a pattern of violations of the European Convention on Human Rights by the Russian Federation in Crimea beginning in February 2014. It also concerns allegations of a pattern of persecution of Ukrainians for their political stance and/or pro-Ukrainian activity ("Ukrainian political prisoners") which occurred predominantly in Crimea but also in other parts of Ukraine or in the Russian Federation.

Principal facts and complaints

This inter-State case concerns mostly events in Crimea, which includes the Autonomous Republic of Crimea (the "ARC") and the City of Sevastopol.

The Ukrainian Government maintains that Russia has, from 27 February 2014, exercised effective control over the ARC and the City of Sevastopol, integral parts of Ukraine, owing to its military presence in Crimea and its support of both the local government and paramilitary forces. They allege that since that time Russia has exercised extraterritorial jurisdiction over a situation which has resulted in a pattern ("administrative practice") of human-rights violations.

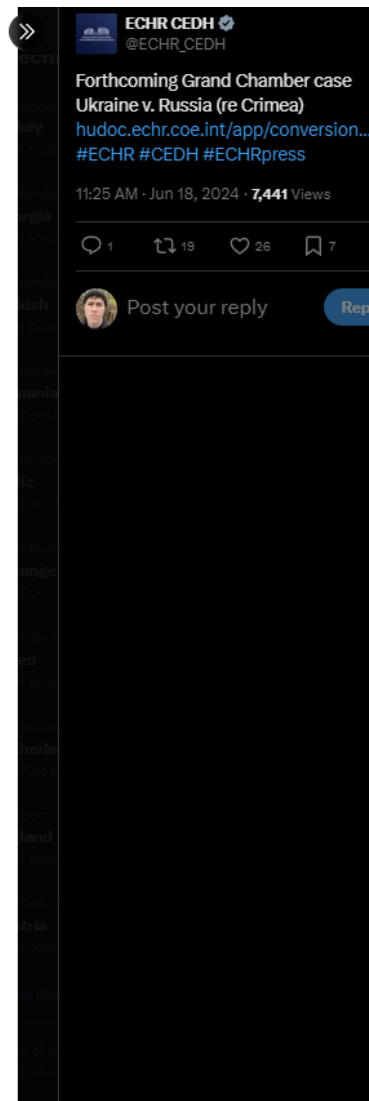
They allege that these human-rights violations were part of a campaign of repression, which included in particular disappearances; unlawful detention; ill-treatment; impossibility to opt out of Russian citizenship; suppression of Ukrainian media and of the Ukrainian language in schools; and transfers from Crimea to remote prisons in Russia.

They also allege that unlawful deprivation of liberty, prosecution, ill-treatment and convictions of Ukrainians for their political stance and/or pro-Ukrainian activity occurred predominantly in Crimea but also in other parts of Ukraine or in the Russian Federation since early 2014. These individuals are referred to by the Ukrainian Government as "Ukrainian political prisoners".

The Ukrainian Government relies on several Articles of the Convention, in particular in both applications on Article 3 (prohibition of inhuman treatment and torture), Article 5 (right to liberty and security), Article 6 (right to a fair trial), Article 8 (right to respect for private life), Article 10 (freedom of expression) and Article 11 (freedom of assembly). In application no. 20958/14 they also complain under Article 2 (right to life), Article 9 (freedom of religion), Article 14 (prohibition of discrimination), Article 1 of Protocol No. 1 (protection of property), Article 2 of Protocol No. 1 (right to education) and Article 2 of Protocol No. 4 (freedom of movement). In application no. 38334/18 they further rely on Article 7 (no punishment without law) and Article 18 (limitation on use of restrictions on rights).

Procedure

Application no. 20958/14 originated in two applications lodged on [13 March 2014](#) and [26 August 2015](#), respectively, which were joined in 2018 under the said number. Application no. 38334/18 was lodged on [10 August 2018](#).

Pavla Krejčí
@pavla_krejci

Co bych tedy chtěla ještě zdůraznit a pochválit, je nová forma informování o obsahu nálezů ze strany Ústavního soudu – Ústavní soud zpracoval k nálezu zprávu formou otázek a odpovědí.

Translate post

Otázky a odpovědi
okolní

nález Ústavního soudu ve věci podmínek pro zřízení poliklini
nález sp. zn. Pl. ÚS 52/23 ze dne 24. 4. 2024

1. Kdo je nositelé a čeho se domáhá?
Nositelé se narodí v biologicky smyslu ženy a po narození byl úředně zapsán jako žena v hradě, pokud je ženou zapsána i v občanském rejstříku. Nositelé se také identifikují jako trans ženské osobě.

Nositelé se domáhá uznání jako osoby poliklini ze strany státu, avšak nechce podléhat žádné vyšetřovací či diagnostické činnosti, která spočívá ve zneškodnění reprodukční funkce a pohlavních poliklini orgánů.

Nositelé žádají o to, aby Ústavní soud změnil některé ustanovení, která zabraňují poliklini poskytnout zdravotní či psychologické služby a zdravotní péči v rámci zdravotní péče poliklini orgánů.

2. Jak Ústavní soud rozhodl?
Ústavní soud některé podmínky vyhodil za trans ženskou a zdravotní péči poliklini orgánů považuje za nedůvodně omezené.

Některé podmínky poliklini „stano“ osoby poliklini jsou podle Ústavního soudu v souladu se základními právy trans ženskou a zdravotní péči a zdravotní péči v rámci zdravotní péče poliklini orgánů.

3. Od kdy je zřízení správa zrušena?
Právní účinky nálezů Ústavního soudu hradě a zdravotní péči poliklini orgánů bude mít ode dne 30. 6. 2025.

4. Jaká zřízení správa zrušeny poliklini platí v mezích od ledna 2024 do června 2025?
V mezích od vydání nálezů až do 30. 6. 2025, příslušní do-řady zřízení rozvíjí právní správu, je třeba aplikovat dosavadní zřízení poliklini orgánů jakožto právní zřízení zdravotní péče poliklini.

Právní účinky nálezů Ústavního soudu hradě a zdravotní péči poliklini orgánů bude mít ode dne 30. 6. 2025, příslušní do-řady zřízení rozvíjí právní správu, je třeba aplikovat dosavadní zřízení poliklini orgánů jakožto právní zřízení zdravotní péče poliklini.

10:26 AM · May 7, 2024 · 12.9K Views

Uhlíř David @UhlDavid1 · May 7
Musím pochválit Mgr. Kamila Abbasi, Ph.D., tiskovou mluvčí Ústavního soudu (a moji asistentku). Bude z ní jednou bezvadná soudkyně.

1 1 49 1.3K

Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury

DIAMOND, L. 2015. Facing Up to the Democratic Recession. Washington: Journal of Democracy. S. 141.

FRIEDEL, Tomáš. 2016. *Soudce a sociální média – úvahy profesně-etické, na pozadí situace v USA založené.*, časopis Soudce, Wolters Kluwer, 2016. 18(9), str. 3-11, Praha, ISSN 1211-5347.

CHMEL, Jan, 2021. *Co ovlivňuje Ústavní soud a jeho soudce?* Vydání první. Praha: Leges. Edice Teoretik. ISBN 9788075025395.

KANE, Eileen a Mary O'REILLY-DE BRÚN, 2001. Doing your own research. Completely rev. and updated version. London: Boyars. ISBN 9780714530437.

MOLITERNO, James E. a Paul Douglas PATON, 2017. *Globální problémy profesní etiky právníků.* 1. české vydání. Praha: Wolters Kluwer. Právní monografie. ISBN 9788075528384.

NIKOLOV, Dimitar et al., 2015. *Measuring online social bubbles.* PeerJ Computer Science. Vol. 1, s. e38. DOI 10.7717/peerj-cs.38.

PROKOP, Daniel, 2022. *Slepé skvrny: o chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti.* Nové 3. vydání. Brno: Host. ISBN 9788027510788.

ROSLING, Hans; ROSLING, Ola a ROSLING RÖNNLUND, Anna. 2018. *Faktomluva: deset důvodů, proč se mýlíme v pohledu na svět – a proč jsou věci lepší, než vypadají.* Přeložila Eva NEVRLÁ. Pod povrchem. V Brně: Jan Melvil Publishing. ISBN 978-80-7555-056-9.

STÁDNÍK, J., 2020, *Otevřená justice jako prostředek posilování důvěry veřejnosti v soudní moc.* Soudce, roč. 22, č. 9, str. 14–25.

STEHLÍKOVÁ, Jana, 2023. *Should judges be temperate in their speech?* Legal Ethics. Vol. 26, č. 2, s. 276–296. DOI 10.1080/1460728x.2024.2341349.

ŠÁMAL, Pavel, 20. *Trestní řád: komentář.* Praha: Beck. Velké komentáře. ISBN 9788074004650.

ZILIS, Michael A., 2015. *The limits of legitimacy: dissenting opinions, media coverage, and public responses to Supreme Court decisions.* Ann Arbor: University of Michigan Press. ISBN 9780472072743.

Seznam použitých odborných článků

AUTRY, Alex J. a Zane BERGE, 2011. *Digital natives and digital immigrants: getting to know each other.* Industrial and Commercial Training. Online. 43(7), 460–466. ISSN 0019-7858. Dostupné z: doi:10.1108/00197851111171890. [citováno 2024-07-27].

CAUMONT, Monica Anderson and Andrea, 2014. *How social media is reshaping news.* Pew Research Center. Online. Dostupné z: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2014/09/24/how-social-media-is-reshaping-news/>. [citováno 2023-02-03].

- COHEN, Amichai. 2023. *Checks and Balances: The Override Clause and Its Effect on the Three Branches of Government*. Online. Dostupné z: <https://en.idi.org.il/articles/47482>. [citováno 2024-06-21].
- DAVIS, Richard, 2011. *Justices and journalists: the U.S. Supreme Court and the media*. New York: Cambridge University Press. ISBN 9780521879255. [citováno 2024-07-27].
- GARDBAUM, Stephen, 2015. *Are Strong Constitutional Courts Always a Good Thing for New Democracies?* Online. SSRN Scholarly Paper. 20.1. 2015. Dostupné z: <https://papers.ssrn.com/abstract=2552816>. [citováno 2023-02-03].
- GRIBNAU, Hans, 2002. Legitimacy of the Judiciary. Online. SSRN Scholarly Paper. 4. 6. 2002. Dostupné z: <https://papers.ssrn.com/abstract=2877985> [citováno 2023-02-03].
- HRICIK, David C., 2014. Technology and Judicial Ethics. SSRN Electronic Journal. Online. ISSN 1556-5068. Dostupné z: doi:10.2139/ssrn.2418268. [citováno 2024-06-21].
- HUGHES, Jula a Dean BRYDEN, 2013. *Refining the Reasonable Apprehension of Bias Test: Providing Judges Better Tools for Addressing Judicial Disqualification*. Dalhousie Law Journal [online]. 36(1), 171. ISSN 2563-9277. Dostupné z: <https://digitalcommons.schulichlaw.dal.ca/dlj/vol36/iss1/7>. [citováno 2024-07-27].
- CHMEL, Jan. 2020. *Tiskové zprávy jako nástroj tvorby reputace Ústavního soudu ČR a jeho soudců*. Jurisprudence. č. 1. Online. Dostupné z: <https://www.jurisprudence.cz/cz/casopis/tiskove-zpravy-jako-nastroj-tvorby-reputace-ustavniho-soudu-cr-a-jeho-soudcu.m-416.html>. [citováno 2024-08-04].
- JOHNSTON, Jane, 2017. Courts' Use of Social Media: A Community of Practice Model. International Journal of Communication. Online. 11, 15. Dostupné z: <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:152254515>. [citováno 2024-06-21].
- JONES, Samuel, 2011. *Judges, Friends, and Facebook: The Ethics of Prohibition*, 24 Geo. J. Legal Ethics 281 (2011). Online. UIC Law Open Access Faculty Scholarship. Dostupné z: <https://repository.law.uic.edu/facpubs/22>. [citováno 2023-02-03].
- KLÍMA, Josef., *Vyhrál výběrové řízení a má se stát předsedou soudu. Pošramocená minulost nevadí*, Televize Seznam. Online. 19. 8. 2019. Dostupné z: <https://www.stream.cz/zahady/vyhral-vyberove-rizeni-a-ma-se-stat-predsedou-soudu-posramocena-minulost-nevadi-63953961>. [citováno 2023-02-03].
- KOSAŘ, David, 2011. *Kritika soudců v České republice*. Online. XVII(4) ISSN 1211-4405. Dostupné z: <https://www.muni.cz/en/research/publications/992795>. [citováno 2024-07-27].
- LASSER, Mitchel De S.-O.-l'E., 2009. *Judicial Deliberations: A Comparative Analysis of Transparency and Legitimacy*. Online. 1. vyd. B.m.: Oxford University Press Oxford ISBN 9780199575169. Dostupné z: doi:10.1093/acprof:oso/9780199575169.001.0001. [citováno 2024-07-27].
- MEYER, Norman. *Social Media and the Courts: Innovative Tools or Dangerous Fad? A Practical Guide for Court Administrators*. Online. International Journal for Court Administration. 2014, roč. 6, č. 1, s. 2-28. ISSN 2156-7964. Dostupné z: <https://doi.org/10.18352/ijca.136>. [cit. 2024-06-09]. S. 6 – 9.

SCHUTZ, Pamela D. a Andrew J. CANNON, 2013. *Trial by Tweet? Findings on Facebook? Social Media Innovation or Degradation? The Future and Challenge of Change for Courts*. International Journal for Court Administration. Online. 5(1), 25. ISSN 2156-7964. Dostupné z: doi:10.18352/ijca.5. In: IJCA. 2013. str. 25. [citováno 2024-06-21].

ŚLEDZIŃSKA-SIMON, Anna, 2018. *The Rise and Fall of Judicial Self-Government in Poland: On Judicial Reform Reversing Democratic Transition*. German Law Journal. Online. 19(7), 1839–1870 ISSN 2071-8322. Dostupné z: doi:10.1017/S2071832200023257. [citováno 2024-06-21].

SUMMERS, John S. a SMITH Maureen P. 2016. *Judges and Online Social Networking*. Bloomberg BNA. Online. Dostupné z: https://www.hangle.com/wp-content/uploads/2016/08/SummersSmith_Judges_and_Social_Networking.pdf. [cit. 2023-08-08].

TUCKER, Marna, 1982. The Judge's Role in Educating the Public about the Law. Catholic University Law Review. Online. 31(2), 201–208. Dostupné z: <https://scholarship.law.edu/lawreview/vol31/iss2/7>. [citováno 2023-02-03].

Seznam použitých internetových zdrojů

ANGYALOSSY, Petr., HAVELEC, Radovan. a kol. Etický kodex: Etické zásady chování soudce. Nejvyšší soud České republiky. Online. Brno, červen 2020. Dostupné z: [https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/\\$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20\(2\).pdf](https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20(2).pdf), str. 23. [citováno 2023-02-08].

Autor neznámý, *Největšími sociálními sítěmi v Česku zůstávají YouTube a Facebook*. In: MediaGuru, Online. Praha, 27. 2. 2023 Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/02/nejvetsimi-socialnimi-sitemi-v-cesku-zustavaji-youtube-a-facebook/>. [citováno 2023-02-03].

Autor neznámý. *ČESKÉ SOUDY A SOCIÁLNÍ SÍTĚ: OD TWITTERU PO INSTAGRAM*. Online. In: Kvalikom, 14.12.2021. Dostupné z: <https://www.kvalikom.cz/blog/ceske-soudy-a-socialni-site-od-twitteru-po-instagram>, [citováno 2024-06-14].

ČERNOVSKÝ, Tomáš. *TOP 10 SOCIÁLNÍ SÍTĚ: KDO JE POUŽÍVÁ A PROČ NA NICH PROPAGOVAT SVŮJ BYZNYS?*. cernovsky.cz. Online. Praha, 23. 8. 2021. Dostupné z: <https://www.cernovsky.cz/marketing/top-10-socialni-site/>. [citováno 2023-02-03].

ČERVÍNEK, Zdeněk., Leviathan: *Podcast o ústavním právu. Soudci na sítích: Rozhovor s Martinem Kopou*. Online. Praha, In: Spotify, 12. 7. 2022. Dostupné z: <https://open.spotify.com/episode/5yKgBRdAKVZfexDSxDuvGo?si=476c8754545a4966>. [citováno 2023-02-03].

DIMUN, Petr. *Manipulování s protokoly? Soudce Sotolář nespáchal podle policie trestný čin*, Česká justice. Online. 9. 7. 2020. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2020/07/manipulovani-protokoly-soudce-sotolar-nespachal-podle-policie-trestny-cin/>. [citováno 2023-02-03].

EUROPEAN COMMISSION FOR THE EFFICIENCY OF JUSTICE. *Guide on communication with the media and the public for courts and prosecution authorities*. Online. 4. 12. 2018. Dostupné z: https://rm.coe.int/cepej-2018-15-en-communication-manual-with-media/16809025fe#_Toc524690258. [citováno 2023-02-03].

LÉKO, Kristián. *Ústavní soud má být předvídatelný, srozumitelný a důvěryhodný*, ceskapozice.lidovky.cz. Lidovky.cz. Online. Praha, 2. 6. 2016. Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/ustavni-soud-ma-byt-predvidatelnysrozumitelnya-duveryhodny-p7x-/tema.aspx?c=A160531_162911_pozice-tema_lube. [citováno 2024-06-03].

MATOŠKA, Lukáš. Pořad Pro a Proti, *Soudím i soudcům svědčí zdrženlivost, kritizuje politické komentáře Rychetského právník Kudrna*. Online. Praha. In: Český rozhlas, 10. srpna 2023, dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ustavni-soud-rychetsky-kritika-jan-kudrna_2308101307_har. [citováno 2024-06-03].

NOVÁK, Jan, KROUPA, Janek. *Pelta zaplatil zájezd na Euro 2016 i soudcům vrchního soudu*, Seznam zprávy. Online. 3. 6. 2020. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/pelta-zaplatil-zajezd-na-euro-2016-i-soudcum-vrchniho-soudu-108236>. [citováno 2023-02-03].

NOVÁK, Miroslav. *Je nás hodně nebo málo?* Soudcovská unie ČR. Online. Datum publikace neznámé. Dostupné z: <http://www.sucr.cz/zpravy-a-stanoviska/slovo-soudce/762-je-nas-hodne-nebo-malo-.html>. [citováno 2024-06-21].

OLADIPO, Tomilore. *21 Top Social Media Sites to Consider for Your Brand in 2023*, Buffer. Online. 15. 3. 2023. Dostupné z: <https://buffer.com/library/social-media-sites/>. [citováno 2023-02-01].

PASEKOVÁ, Eva. 2021. *Soudci na sociálních sítích? Není možné je z využívání vyloučit, míní Angyalossy*. Česká justice. Online. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/11/soudci-na-socialnich-sitich-neni-mozne-je-z-vyuzivani-vyloucit-mini-angyalossy/>. [citováno 2024-06-03].

RYCHLÝ, T., *Soudce na sociální síti – aneb mlčeti zlato?* Online. In: LinkedIn, 6. 7. 2021. Dostupné z: <https://cz.linkedin.com/pulse/soudce-na-soci%C3%A1ln%C3%AD-s%C3%ADti-aneb-ml%C4%8Deti-zlato-tomas-rychly>. [citováno 2023-02-03].

SRNKA, Vojtěch. *Soudce si sjednal od kontroverzních právníků stokrát nižší cenu pozemku. ‚Co je na tom?‘ říká v rozhovoru*, iRozhlas. Online. 23. 6. 2020. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/erik-ambrus-pozemky-praha-ivo-rittig-parcely-premysleni_2006231219_tkr. [citováno 2023-02-03].

ŠIMÍČEK, Vojtěch. 2007. *Mlč, soudče!* Jiné právo. Online. Praha. 11. 5. 2007. Dostupné z: jinepravo.blogspot.com/2007/05/ml-soude.html. [citováno 2024-06-21].

ŠTRUNC, Pavel., KREPINDL, Martin. *Rozhovor se soudcem Kamilem Kydalkou, Chtějí nás umlčet, je to jako nástup fašistů, varuje soudce Kydalka*. Info.cz. Online. Praha. 30. 6. 2017. Dostupné zde: <https://www.info.cz/podcasty/strunc/chteji-nas-umlcet-je-to-jako-nastup-fasistu-varuje-soudce-kydalka>. [citováno 2023-02-03].

Profil na síti X uživatele quaran20, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/quaran20>. [navštíven 2024-06-20].

Profil na síti X uživatele JudgeMeNot, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/JudgeMeNot>. [navštíven 2024-06-20].

Facebooková stránka Krajského soudu v Plzni, Facebook. Dostupná zde: <https://www.facebook.com/KrajskysoudvPlzni>. [navštíveno 2024-06-20].

Facebooková stránka Nejvyšší soud České republiky, Facebook. Dostupná zde: <https://www.facebook.com/pages/Nejvy%C5%A1%C5%A1%C3%AD-spr%C3%A1vn%C3%AD-soud-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky/1576495019293239>. [navštíveno 2024-06-20].

Facebooková stránka Ústavního soudu České republiky, Facebook. Dostupná zde: <https://www.facebook.com/ustavnisoud>. [navštíveno 2024-06-20].

Facebookový profil Jana Kysely, Facebook. Dostupný zde: <https://www.facebook.com/jan.kysela.3/>. [navštíven 2023-02-20].

Profil na síti X uživatele ECHR CEDH, X. Dostupný zde: https://twitter.com/ECHR_CEDH. [navštíven 2024-06-20].

Profil na síti X uživatele EU Court of Justice, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/EUCourtPress>. [navštíven 2024-06-20].

Profil na síti X uživatele Krajský soud v Plzni, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/KPlzni>. [navštíven 2024-06-20].

Profil na síti X uživatele Nejvyšší soud, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/Nejvyssisoud>. [navštíven 2024-06-20].

Profil na síti X uživatele Nejvyšší správní soud, X. Dostupný zde: <https://twitter.com/nssoudcz>. [navštíven 2024-06-20].

Seznam použitých kvalifikačních prací

FRIEDEL, Tomáš, 2016. *Povolání právníka - teorie a praxe profesní etiky se zaměřením na vybraná právníká povolání v České republice*. Online. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/1878>. [citováno 2024-07-27].

HANYCH, Monika, 2019. *Zobrazování práva v médiích*. Online. B.m. Disertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: <https://theses.cz/id/mjsbs5/>. [citováno 2023-02-03].

HOLÁSKOVÁ, Klára, 2019. *Profesní etika soudců a sociální síť*. Online. B.m. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné z: <https://theses.cz/id/avfxd9/>. [citováno 2023-02-03].

MÍL, Jakub Elliot, 2023. *Profesní etika soudců v České republice*. Online. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/179886>, [citováno 2024-06-21].

Seznam použitých právních předpisů

Sdělení č. 209/1992 Sb., sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících.

Zákon č. 182/ 1993 Sb., o Ústavním soudu.

Instrukce Ministerstva spravedlnosti České republiky č. j. 505/2001–Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy a Čl. 38 odst. 5 a čl. 44 odst. 3 Jednacího řádu Nejvyššího soudu České republiky.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

Zákon č. 141/1961 Sb., Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád).

Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky.

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.

Zákon č. 6/2002 Sb. Zákon o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích).

Seznam použité judikatury

Nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2004 sp. zn. I. ÚS 371/04.

Nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10.

Nález Ústavního soudu ze dne 5.9.2016, sp. zn. I. ÚS 2617/15.

Nález Ústavního soudu ze dne 11.4.2017, sp. zn. IV. ÚS 2609/16.

Nález Ústavního soudu ze dne 2. 8. 2021, sp. zn. II.ÚS 741/21.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2016 sp. zn. I.ÚS 3559/16.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2016 sp. zn. I.ÚS 2256/16.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 3.12.2019 sp. zn. I.ÚS 3144/19 #1.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 22/17.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 10. 2021, sp. zn. IV.ÚS 1999/21.

Usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2023, sp. zn. II.ÚS 1578/21.

Rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20.5.2015, č. j. 13 Kss 1/2015-112.

Rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6.6.2016., č. j. 11 Kss 6/2015-53.

Rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16.6.2016, č. j. 16 Kss 1/2016-55.

Rozhodnutí Kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2020, sp. zn. 16 Kss 1/2020.

Rozsudek Velkého senátu ESLP, Buscemi proti Itálii, stížnost č. 29569/95 ze dne 16. 9. 1999.

Rozsudek Velkého senátu ESLP, Wille proti Lichtenštejnsku, stížnost č. 28396/95 ze dne 28. 10. 1999.

Rozsudek Velkého senátu ESLP, Kyprianou proti Kypru, stížnost č. 73797/01 ze dne 15. prosince 2005.

Rozsudek Velkého senátu ESLP, Kudeshkina proti Rusku, stížnost č. 29492/05 ze dne 26. 2. 2009.

Rozsudek Velkého senátu ESLP, Baka proti Maďarsku, stížnost č. 20261/1 ze dne 23. 6. 2016.

Rozsudek Velkého senátu ESLP, Žurek proti Polsku, stížnost č. 39650/08 ze dne 16. 6. 2022.

Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 21. 5. 2021 sp. zn. 64 EXE 931/2021.

Seznam ostatních zdrojů

Etické zásady chování soudce. Soudcovská unie ČR. Online. Brno, 26. 11. 2005. Dostupné z: <https://www.soudci.cz/o-nas/eticke-zasady-chovani-soudce.html>. [citováno 2024-06-21].

Etické meze působení soudců na sociálních sítích, Soudcovská unie. Online. 24. 5. 2017. Dostupné z: <http://www.soudci.cz/zpravy-a-stanoviska/pohledy-a-nazory/843-eticke-meze-pusobeni-soudce-na-socialnich-sitich.html>. [citováno 2024-06-03].

Praktický průvodce soudce pro užívání sociálních sítí: v kontextu střední a východní Evropy, <https://ceeliinstitute.org/>. Online. 24. 5. 2017. Dostupný z: <https://ceeliinstitute.org/wp-content/uploads/2020/03/SoMeGuidelines-CZ.pdf>. [citováno 2024-06-03].

Stanovisko Benátské komise; *Use of Social Media by Judges.* Online. Vídeň, 5.-7. 11. 2018. Dostupné z: https://www.venice.coe.int/files/un_social_media/unodc.pdf. [citováno 2023-06-02].

Konference o mediální komunikaci poukázala na potřebu aktivního přístupu ze strany soudů. Online. In: web justiční akademie, datum vydání neznámé. Dostupné z: <https://stavba.tzb-info.cz/akustika-staveb/25901-revize-akusticke-normy-csn-73-0527>. [citováno 2024-06-20].

Další relevantní literatura

BOBEK, Michal a Zdeněk KÜHN, ed., 2013. *Judikatura a právní argumentace: Case law and legal argumentation.* 2., přepracované a aktualizované vydání. Praha: Auditorium. ISBN 9788087284353.

FULLER, Lon L. a Jiří PŘIBÁŇ, 1998. *Morálka práva.* Vyd. 1. Praha: OIKOYMENH. Oikúmené. ISBN 9788086005652.

HAPLA, Martin, Tomáš FRIEDEL a kol. 2022. *Profesní etika právníků.* Online. 1. vydání. Brno: Nugis Finem Publishing s.r.o., 335 s. ISBN 978-80-7614-007-3.

HAPLA, Martin. 2019. *(Ne)morální advokáti: problém ospravedlnění norem profesní etiky.* Online. Časopis pro právní vědu a praxi. Masarykova univerzita, roč. 27, č. 4, s. 457-473. ISSN 1210-9126.

HAPLA, Martin. 2024. *Funkční, nebo důstojné soudnictví?* Diskuzní příspěvek k limitům soudcovské odpovědnosti. Online. Jurisprudence. roč. 33, č. 1, s. 25-30. ISSN 1802-3843.

KAUFMAN, Andrew L. 1976. *Problems in Professional Responsibility.* Boston: Little, Brown and Co., ISBN 978-1-61163-893-6.

KYSELA, Jan a Jana ONDŘEJKOVÁ, ed., 2012. *Jak se píše o soudech a soudcích: soudní moc v mezioborové perspektivě*. Vydání první. Praha: Leges. Edice Teoretik. ISBN 9788087576403.

MARŠÁLEK, Pavel, 2008. *Právo a společnost*. Vyd. 1. Praha: Auditorium. Edice Téma. ISBN 9788090378681.

SKŘEJPEK, Michal, ed., 2007. *Právnícký stav a právnícké profese v minulosti*. Vyd. 1. S.l.: Havlíček Brain Team. ISBN 9788090360990.

SOBEK, Tomáš, 2019. *Právní etika*. Vydání první. Praha: Leges. Edice Teoretik. ISBN 9788075023339.

STEHLÍKOVÁ, Jana. 2019. *Profesní etika a svoboda projevu soudců: Kritika uvnitř justice*. Online. In ČAMDŽÍCOVÁ Sabina. *Výzvy demokracie*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference Olomoucké debaty mladých právníků. Olomouc: Iuridicum Olomoucense o.p.s., 2019. s. 144-150. ISBN 978-80-88266-50-1.

STEHLÍKOVÁ, Jana. 2021. *Omezení svobody projevu soudců a jeho morální zdůvodnění v judikatuře ESLP a NSS*. Online. *Právník*. AV ČR, Ústav státu a práva, roč. 160, č. 8, s. 650-663. ISSN 0231-6625.

Soudci a sociální sítě

Abstrakt

Ptát se dnes soudců, jestli mohou být na sociálních sítích, je stejně užitečné jako přemýšlet nad tím, zda by měli chodit ven. Sociální sítě nejsou pěnou dní, část lidských životů se přesouvá do virtuálního prostoru a ani životy žen a mužů v talárech nejsou výjimkou.

Práce analyzuje činnost českých soudů, soudců a soudkyň na sociálních sítích, přičemž představuje hranice, na které při pohybu na sociálních médiích lze v tomto kontextu narazit. Sociální sítě mohou být prostředkem budování důvěry a důstojnosti, nástrojem polidštění a přiblížení justice lidem. Při jejich neuváženém používání ale hrozí újma stavovské důstojnosti a v posledku ohrožení důvěry. Text na konkrétních příkladech popsané mantinely ilustruje a situaci reflektuje v závěrečné části shrnující dvanáct polostandardizovaných rozhovorů s tuzemskými soudci.

Soudci díky sociálním sítím mohou do veřejné debaty vstupovat snáz než kdy dřív. Současně ale musí chránit důvěru v soudnictví a dbát udržení důstojnosti stavu jako celku. Virtuální prostor možná skýtá mnoho nástrah. Soudci a soudkyně se ale nesmí schovat ve slonovinové věži a tvářit se, že nás sítě nepolapily. Cestu ven už nejspíše nenajdeme. Dává smysl se adaptovat, zorientovat a novou půdu využít v náš prospěch. Soudce nevyjímaje.

Klíčová slova: Profesionální etika soudců, soudci, sociální sítě, Česká republika.

Judges and social media

Abstract

Asking judges today whether they can be on social media is as useful as thinking about whether they should be allowed to go out in public. Social networks are not the froth of the day, some people's lives are moving into virtual space, and the lives of men and women in gowns are no exception.

This paper analyses the activities of Czech judges and courts on social media, presenting the limits that can be encountered when moving on social media in this context. Social networks can be a means of building trust and dignity, a tool for humanizing and bringing the judiciary closer to the people. However, when they are used unwisely, there is a risk of damage to the dignity and, ultimately, to trust. The text illustrates the outlined boundaries with particular examples and reflects on the situation in the final section summarising twelve semi-standardised interviews with local judges.

Thanks to social networks, judges can enter the public debate more easily than ever before. At the same time, they must protect faith in the judiciary and take care to maintain the dignity of the institution. Virtual space may have many pitfalls. But judges must not hide in an ivory tower and pretend that the networks have not captured us. We are not likely to find our way out. It makes sense to adapt, reorient ourselves and use the new ground to our advantage. Judges included.

Key words: Professional ethics of judges, judges, social media, Czech Republic.